

Analýza nákladů ve Správe ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja

Simona Mamisová

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Simona Mamisová**
Osobní číslo: **M17138**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Analýza nákladů ve Správe ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních zdrojů a zpracujte teoretické poznatky z oblasti podnikových nákladů.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybranou společnost.
- Zpracujte analýzu nákladů ve vybraném podniku a jejich rozdělení podle zdrojů financování.
- Zhodnoťte výsledky analýzy, definujte návrhy a doporučení pro vybranou společnost.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DRURY, Colin. *Management and cost accounting*. Ninth edition. Andover: Cengage Learning, 2015, 827 s. ISBN 978-14-080-9393-1.
FOLTÍNOVÁ, Alžbeta. *Nákladový controlling: případové štúdie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2012, 178 s. ISBN 978-80-8168-108-0.
MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla. *Praktický průvodce účtováním příspěvkových organizací: sbírka souvztažností a praktické souvislé příklady*. Olomouc: ANAG, 2013, 192 s. ISBN 978-80-726-3810-9.
POPEŠKO, Boris a Šárka PAPADAKI. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 263 s. ISBN 978-80-247-5773-5.
ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **31. července 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **19. srpna 2020**

L.S.

---

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 31. července 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přistoupi-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: .....

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalárska práca je zameraná na spracovanie analýzy nákladov vo vybranom podniku. Cieľom práce je návrh opatrení, vykonaných pomocou analýzy čo najväčšieho počtu možných aspektov danej situácie v organizácii. Výsledok práce má viesť k redukcii nákladov, ktoré v sledovaných rokoch viedli k strate. Teoretická časť práce vysvetľuje základné pojmy, ktorých znalosť je nevyhnutná. Ďalej sa tu nachádza problém, ktorý je skúmaný pomocou analýzy nákladov a na konci sú predložené návrhy. V rámci riešenia bola použitá analýza celkových nákladov, analýza nákladov rozdelených podľa druhového členenia, členenie vo vzťahu k objemu produkcie a podľa zdrojov financovania nákladov. V práci sú navrhnuté riešenia, ktoré podnik navádzajú k zlepšeniu situácie. Návrhy pozostávajú zo zistení vyplývajúcich z výsledkov analýzy. Prínosom tejto práce sú skutočnosti, ktorých úlohou je zabezpečiť lepšie fungovanie podniku.

Kľúčová slova: náklady, analýza nákladov, príspevkové organizácie, klasifikácia nákladov, zdroje financovania

ABSTRACT

The bachelor thesis is focused on the processing of cost analysis in a selected company. The goal of the work is to propose measures, performed by analyzing of as many aspects of the situation in the organization as possible. The result of the work should lead to a reduction in costs, which led to losses in the monitored years. Theoretical part explains the basic concepts, whose knowledge is necessary. Then there is the problem, which is investigated by cost analysis and at the end suggestions are made. The solution used the analysis of total costs, analysis of costs divided by type, breakdown in relation to production volume and according to sources of cost financing. The work proposes solutions that lead the company to improve the situation. The proposals are based on results of employed analyzes. The contribution of this work are the facts, the task of which is to ensure a better running of the company.

Keywords: Costs, cost analysis, contributory organizations, cost classification, sources of funding

Chcem sa veľmi pekne poďakovať Ing. Milane Otrusinovej, Ph.D. za rady a ukázanie smeru, akým sa má moja práca uberať, za jej milý a obetavý prístup v komunikácii. Taktiež veľká vďaka patrí Ing. Lenke Šubíkovej z organizácie Správa ciest TSK, ktorá si vždy našla čas, keď som potrebovala a pomohla mi pri získaní potrebných materiálov na písanie bakalárskej práce. No a v neposlednom rade patrí obrovská vďaka mojej rodine, ktorá ma podporovala v tých najťažších chvíľach písania záverečnej práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE.....	10
I TEORETICKÁ ČASŤ.....	11
1 PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE.....	12
1.1 VYBRANÉ UKAZOVATELE FINANČNEJ ANALÝZY V PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÁCH.....	13
2 NÁKLADY.....	15
2.1 POŇATIE NÁKLADOV.....	16
2.2 ÚČTOVNÉ ZOBRAZENIE NÁKLADOV.....	18
2.3 ROZDIEL MEDZI NÁKLADMI A VÝDAVKAMI.....	19
2.4 ČASOVÉ ROZLIŠENIE NÁKLADOV A VÝNOSOV.....	20
3 KLASIFIKÁCIA NÁKLADOV.....	22
3.1 DRUHOVÉ ČLENENIE NÁKLADOV.....	22
3.2 ÚČELOVÉ ČLENENIE NÁKLADOV.....	23
3.3 KALKULAČNÉ ČLENENIE NÁKLADOV.....	24
3.4 ČLENENIE NÁKLADOV PODĽA VZŤAHU K OBJEMU VÝROBY.....	25
3.5 ČLENENIE NÁKLADOV Z HĽADISKA ROZHODOVANIA.....	25
4 ZDROJE FINANCOVANIA PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ.....	27
II PRAKTICKÁ ČASŤ.....	34
5 CHARAKTERISTIKA PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE.....	35
5.1 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SPRÁVE CIEST TRENČIANSKEHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA.....	35
5.2 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA SPOLOČNOSTI.....	37
5.3 MAJETKOVÁ A FINANČNÁ ŠTRUKTÚRA.....	39
5.3.1 Majetková štruktúra.....	39
5.3.2 Finančná štruktúra.....	40
5.4 VÝVOJ VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA.....	42
5.4.1 Ukazovateľ miery pokrytia straty z hlavnej činnosti ziskom z doplnkovej činnosti.....	44
5.4.2 Rentabilita organizácie.....	44
5.4.3 Ukazovateľ nákladovej rentability.....	45
6 ANALÝZA NÁKLADOV ORGANIZÁCIE.....	47
6.1 CELKOVÉ NÁKLADY.....	47
6.2 DRUHOVÉ ČLENENIE NÁKLADOV.....	53
6.3 ČLENENIE NÁKLADOV PODĽA VZŤAHU K OBJEMU PRODUKCIE.....	60

7	ZDROJE FINANCOVANIA V SPRÁVE CIEST TSK.....	65
8	VYHODNOTENIE ANALÝZY A ODPORÚČANIA.....	73
8.1	VYHODNOTENIE ANALÝZY NÁKLADOV	73
8.2	ODPORUČENIE PRE ORGANIZÁCIU.....	75
	ZÁVER	80
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	82
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	86
	ZOZNAM OBRÁZKOV	87
	ZOZNAM TABULIEK	88
	ZOZNAM PRÍLOH.....	89

ÚVOD

Každý podnik chce byť úspešným, či už ide o podnik, ktorý niečo vyrába alebo poskytuje služby. Na to, aby zaručil svoju úspešnosť, musí dbať o niekoľko základných faktorov. Patrí tam napríklad starostlivosť o svojich zamestnancov, údržba strojov a zariadení, zavádzanie nových inovačných systémov a technológií, či správne postavenie na trhu. Aby podniku nehrozil zánik a splňal účel svojho vzniku, je potrebné, aby dosahoval zisk. Docieliť zisk podnik môže pomocou výnosov a nákladov. Avšak pre zaistenie čo najväčšieho zisku, sa musí snažiť maximalizovať výnosy a minimalizovať náklady.

Aj preto je výber témy bakalárskej práce analýza nákladov vybraného podniku. Táto práca je rozdelená do dvoch častí. Prvou je časť teoretická, v ktorej sú podrobne spracované a vysvetlené pojmy. Nachádza sa tu charakterizácia príspevkových organizácií a nákladov. Následne ich členenie podľa druhu, účelu, kalkulačné členenie, podľa vzťahu k objemu výroby a z hľadiska rozhodovania. Poslednou kapitolou teoretickej časti sú zdroje financovania príspevkových organizácií. Sú tu vymenované možné spôsoby financovania a ich popis.

Druhou časťou práce je praktická. Táto časť bezprostredne súvisí s teoretickou. Člení sa na štyri kapitoly, a to na predstavenie zvolenej organizácie, analýzu jej nákladov, priradenie zdrojov financovania k nákladom a vyhodnotenie analýzy a odporúčania. V úvodnej kapitole je podrobne predstavený podnik, v ktorom sa analýza vykonávala. V druhej kapitole sú spracované a popísané celkové náklady. Ďalej nasleduje rozbor nákladov podľa druhového členenia a členenie podľa vzťahu k objemu produkcie. V tretej kapitole sa nachádza pričlenenie nákladov podľa zdrojov ich financovania v danej organizácii.

Na základe zistených nedostatkov sú v poslednej kapitole praktickej časti podané návrhy a odporúčania pre ich odstránenie.

CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE

Táto práca má stanovený svoj hlavný cieľ, ktorým je podanie vhodných návrhov organizácii prostredníctvom spracovaním analýzy nákladov, ktoré povedú k ich zníženiu. Zvolené skúmané obdobie sa pohybuje medzi rokmi 2016 až 2018. Vybraná spoločnosť je už dlhšie stratovou vo svojej hlavnej činnosti. Preto táto práca je zameraná na preskúvanie nákladov a príležitosti, ktoré povedú podnik k dosiahnutiu zisku.

Prvým krokom práce je vymedzenie hlavných informácií potrebných k vykonaniu návrhov. Je spracovaný literárny rešerš k príspevkovým organizáciám a nákladom. Ďalej sú stanovené metódy, pomocou ktorých budú náklady rozdelené a analyzované. Bolo zvolené rozdelenie nákladov podľa druhového členenia, podľa vzťahu k objemu produkcie a rozdelenie podľa zdrojov krytia nákladov.

Druhým krokom je realizácia analýzy. Potrebné údaje organizácie sú získané z výkazov ziskov a strát za sledované roky 2016 až 2018. Následne je vytvorený zoznam celkových nákladov, ktoré sú analyzované od najväčších položiek po najmenšie a súčasne sú rozdelené podľa hlavnej a podnikateľskej činnosti. Potom je spracovaná analýza nákladov rozdelená podľa ich druhu spolu so zostavenou horizontálnou a vertikálnou analýzou nákladov. Na konci kapitoly je graf, ktorý presnejšie zobrazuje veľkosť jednotlivých skupín nákladov. V ďalšej kapitole sú náklady rozdelené podľa vzťahu k objemu produkcie, to znamená na fixné a variabilné. Predposledná kapitola patrí zdrojom financovania. Tu sa nachádza zoznam zdrojov, ktoré konkrétne skúmaný podnik využíva k svojej činnosti. Následne sú tieto zdroje priradené medzi jednotlivé položky nákladov spolu s komentárom, ktorý toto priradenie ďalej vysvetľuje. Taktiež sa v komentári vyskytujú príklady zdrojov, ktoré sa pod jednotlivým číselným označením nachádzajú. Posledným bodom práce sú návrhy a odporúčania. Na základe vypracovanej analýzy a výsledkov, ktoré z nej vyplývajú sú konštatované návrhy pre zlepšenie hospodárenia podniku.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE

Príspevkové organizácie podľa Kubičkovej a Otrusinovej (2011, s. 6) sa riadia do verejného sektoru a zaoberajú sa činnosťami v oblasti školstva, bezpečnosti a obrany, zdravotníctva, správy majetku a kultúry a sociálnej starostlivosti. Samofinancovanie u príspevkových organizácií nie je možné, pretože svoju prácu vykonávajú nezištne alebo za nižšie ceny než sú reálne.

Podľa Krechovskej, Hejdukovej a Hommerovej (2018, s. 26, cit. podľa Hejduková, 2015) príspevkové organizácie predstavujú štátne neziskové organizácie. Sú zriaďované inštitúciami neziskového sektoru. Existujú teda:

- príspevkové organizácie zriadené **štátom** alebo **organizačnými zložkami štátu**,
- príspevkové organizácie zriadené **územným samosprávnym celkom**.

Tieto autorky ďalej uvádzajú (2018, s. 26, cit. podľa Hejduková, 2015), že hlavnou úlohou príspevkových organizácií je zaisťovať verejnosti verejné služby. Tieto úlohy majú formu čistých alebo zmiešaných statkov. Príspevkové organizácie sú charakteristické tým, že majú samostatnú právnu subjektivitu a zároveň sú účtovnými jednotkami.

Svoju činnosť môžu rozdeliť na **hlavnú** a **vedľajšiu** (podnikateľskú), za podmienok, že každá bude sledovaná samostatne. Hlavná činnosť musí zaručovať poskytovanie služieb, na základe ktorých bola organizácia zriadená. Táto činnosť sa vedie na základe princípu - náklady sa rovnajú výnosom, to znamená musia byť vyrovnané. Vo vedľajšej činnosti môžu organizácie dosahovať zisk, avšak musí byť použitý na rozvoj hlavnej činnosti. Medzi hlavné zdroje hospodárenia môžeme zaradiť prostriedky získané od zriaďovateľa, štátny rozpočet (štátna príspevková organizácia), prostriedky z fondov, prostriedky z vlastnej činnosti, peňažné dary od fyzických a právnických osôb a prostriedkami zo zahraničia. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 27)

Podľa zákona č. 523/2004 (SLOVENSKO, 2004), príspevková organizácia môže byť zriadená štátom, obcou alebo územným samosprávnym celkom. Je spojená so zriaďovateľovým rozpočtom a to na základe jeho príspevku a je zriadená pre plnenie úloh stanovených zriaďovateľom. Tržby organizácie pokrývajú menej ako 50 % jej výrobných nákladov. Príspevkové organizácie sa zakladajú na základe zriaďovacej listiny a nadobúdajú svoje právo dňom vzniku. Je nutné, aby vykonávala prehľad všetkých rozpočtových krokov

počas rozpočtového roka a je povinná dosiahnuť príjmy, ktoré ma stanovené na základe jej rozpočtu.

Kubíčková a Otrusinová (2011, s. 19) uvádzajú, že príspevkové organizácie môžu hospodáriť s majetkom, ktorý je ich vlastným, je prenajatý, vypožičaný alebo zverený. Vlastniť majetok môžu tieto organizácie za dopredu stanovených podmienok. Prenajatý majetkom sa rozumie majetok poskytnutý organizácií na základe nájomnej zmluvy. Vypožičaný majetok je udelený na základe samostatnej zmluve o pôžičke. No a zvereným majetkom sa rozumie majetok daný zriaďovateľom príspevkovej organizácií k hospodáreniu.

1.1 Vybrané ukazovatele finančnej analýzy v príspevkových organizáciách

Ukazovateľ miery pokrytia straty z hlavnej činnosti ziskom z doplnkovej činnosti

Tento ukazovateľ sa využíva v subjektoch verejného sektora, ktoré vykonávajú hlavnú aj doplnkovú činnosť. Okrem toho je možné ho aplikovať len za okolností, kedy hlavná činnosť preukazuje ako výsledok svojej činnosti stratu. Ak by výsledkom hospodárenia hlavnej činnosti bol zisk, potom využitie tohto ukazovateľa je zbytočné. Ďalším dôležitým faktorom je, že vykonávaná doplnková činnosť musí preukazovať ziskovosť. Cieľom tohto ukazovateľa je vyjadriť akú veľkú časť straty z hlavnej činnosti financuje zisk z doplnkovej činnosti subjektu. Výsledok tejto miery pokrytia straty, po prenásobení 100-mi, vyjde v percentách. (Kubíčková a Otrusinová, 2011, s. 113)

$$\text{Miera pokrytia straty z HČ ziskom z DČ} = \frac{\text{Výsledok hospodárenia DČ}}{\text{Výsledok hospodárenia HČ}}$$

Ukazovateľ rentability aktív (ROA)

Tento ukazovateľ sa považuje za kľúčového zo všetkých ukazovateľov rentability. Jeho úlohou zobrazí pomer medzi ziskom podniku a celkových aktív investovaných do podnikania. Neberie sa do úvahy z akého zdroju sú aktíva financované. Výsledkom

rentability aktív je hodnota peňazí, ktorú priniesla koruna investovaného kapitálu. (Máče, 2018, s. 423)

$$\text{Rentabilita aktív} = \frac{\text{Zisk pred zdanením a úrokmi}}{\text{Aktíva}}$$

Ukazovateľ rentability vlastného kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastného kapitálu predstavuje stanovisko vlastníkov, ktorých hlavným záujmom je sledovanie využitia kapitálu a jeho konečný efekt. Využíva dáta z minulého obdobia a nevaruje pred možnými rizikami dosiahnutia zisku. (Kubíčková a Otrusinová, 2011, s. 98)

$$\text{Rentabilita vlastného kapitálu} = \frac{\text{Zisk po zdanení}}{\text{Vlastný kapitál}}$$

Ukazovateľ rentability tržieb (ROS)

Tento ukazovateľ dáva do pomeru zisk pred zdanením účtovnej jednotky s jej celkovými tržbami. Výsledkom je počet korún zisku, ktoré vyvolala jedna koruna tržieb. (Máče, 2018, s. 423)

$$\text{Rentabilita tržieb} = \frac{\text{Zisk pred zdanením}}{\text{Tržby}}$$

Ukazovateľ nákladovej rentability (ROC)

Ide o ukazovateľ, ktorý vyjadruje vzťah úžitkového efektu a nákladov, ktoré boli obetované. Za úžitkový efekt sa považuje kladný výsledok hospodárenia, teda zisk alebo aj iný efekt vyjadrenia výsledku. Ukazovateľ nákladovej rentability sa môže vykonávať ako v hlavnej, tak aj v doplnkovej činnosti. (Kubíčková a Otrusinová, 2011, s. 113)

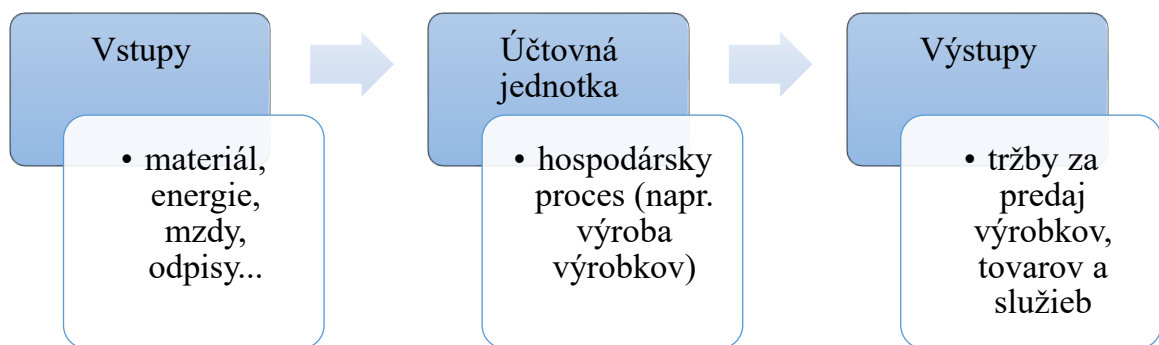
$$\text{Rentabilita nákladov} = \frac{\text{Výsledok hospodárenia}}{\text{Náklady na činnosť}}$$

2 NÁKLADY

Definícia nákladov podľa Zákona č. 431/2002 o účtovníctve (SLOVENSKO, 2002), predstavuje zníženie ekonomických úžitkov účtovnej jednotky v účtovnom období, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť.

Podľa Šteker a Otrusinovej (2016, s. 205) náklady tvoria veľmi významnú časť každej účtovnej jednotky. Môžeme si pod týmto pojmom predstaviť vstupy do hospodárskej činnosti účtovnej jednotky. Ich podstatou je znižovať ekonomický prospech prostredníctvom znižovania aktív alebo zvyšovaním záväzkov.

Obrázok 1 Náklady a výnosy účtovnej jednotky (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 205)

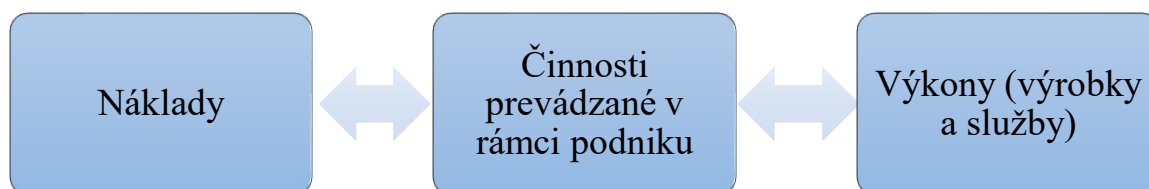
Náklady sú finančnými a vecnými nástrojmi, ktorými spoločnosť zabezpečuje chod svojej činnosti za určité účtovné obdobie. Náklady z mikroekonomického hľadiska možno chápať ako náklady obetovaných príležitostí. Gregorová (2009, s. 151) ich vo svojej knihe definuje ako „hodnotu všetkých vecí, ktoré sa musia obetovať, resp. vynaložiť ako predpoklad získania inej veci.“

Položky nákladov sú priamo späté s položkami výnosov. Zobrazujú sa vo výkaze ziskov a strát, kde sa odčítavajú navzájom od seba výnosy od nákladov. Vzniká výsledok hospodárenia z hospodárskej a finančnej činnosti. Súčtom týchto dvoch riadkov dostávame výsledok, ktorým je zisk alebo strata, ktoré transferujeme do súvahy, konkrétne do vlastného kapitálu na účet výsledok hospodárenia za bežné obdobie. To znamená, že pokiaľ spoločnosť produkuje väčší podiel nákladov ako výnosov, vytvára stratu a to ovplyvňuje aj bilančnú sumu, ktorá sa zníži.

Šteker a Otrusinová (2016, s. 206) popísali **všeobecné účtovné zásady**, ktoré platia pre účty nákladov a výnosov takto:

- „účtovné prípady sa zaznamenávajú **narastajúcim spôsobom od začiatku do konca účtovného obdobia**;
- náklady a výnosy sa **účtujú do obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia**, a to bez ohľadu na okamžik ich zaplatenia alebo prijatia (akruálny princíp);
- platí tu **zákaz vzájomnej kompenzácie** (vyrovnania) nákladov a výnosov;
- **náklady sa zapisujú na vrub** nákladových účtov a súvzťažne sa zachytia ako úbytok aktív alebo prírastok pasív na súvahových účtoch;
- **výnosy sa zapisujú v prospech** výnosových účtoch a súvzťažne sa zachytia ako prírastok aktív alebo úbytok pasív na súvahových účtoch.“

Popesko a Papadaki (2016, s. 27) tiež opisujú náklady ako peňažné vyjadrenie, ktorých cieľom je zvyšovanie výkonnosti podniku. To znamená, že majú vopred stanovený účel, to môže predstavovať výrobu výrobkov alebo poskytovanie služieb.

Obrázok 2 Vzťah medzi podnikovými nákladmi, činnosťami a výkonmi (Popesko a Papadaki, 2016, s. 27)

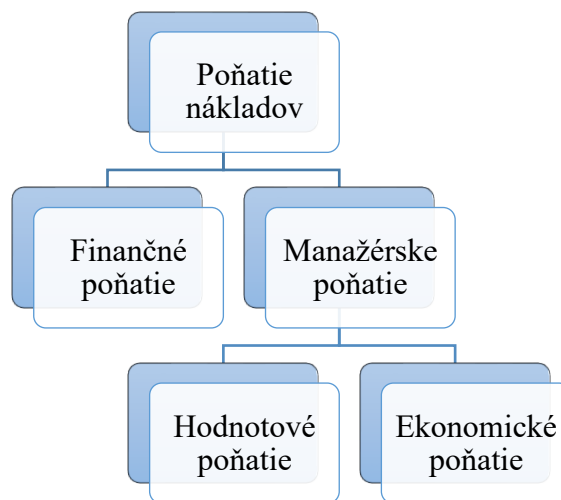
2.1 Poňatie nákladov

Účtovníctvo môžeme deliť z viacerých možných hľadísk. Toto isté platí aj pre náklady. Metódy riadenia nákladov v manažérskom účtovníctve sa výrazne odlišujú od tradičného finančného účtovníctva. Podľa Synka (2011, s. 80) sa užívatelia účtovníctva delia na externých, pre ktorých je určené finančné účtovníctvo a interných, ktorí sa zaoberajú

manažérskym účtovníctvom. Každá skupina vníma náklady inak a to sa prejavuje v poňatí nákladov.

Poznáme dve základné poňatia nákladov:

- **Finančné poňatie nákladov** (finančné účtovníctvo)
- **Manažérke poňatie nákladov** (manažérske účtovníctvo)

Obrázok 3 Vzťah jednotlivých prístupov k poňatiu nákladov (Popesko a Papadaki, 2016, s. 28)

„Základnou charakteristickou črtou finančného poňatia nákladov je skutočnosť, že náklady vyjadrujeme v účtovných cenách, teda v cenách, za ktoré boli spotrebované aktíva obstarané alebo v evidovanej hodnote nárastu aktív. Toto poňatie vyhovuje potrebám externých užívateľov. Náklady sú evidované vo výške, v akej boli zachytené vo finančnom účtovníctve. Nazývame ich explicitné náklady.“ (Popesko a Papadaki, 2016, s. 27, cit. podľa Král, 2010)

Náklady sú v manažérskom účtovníctve chápané ako „hodnotovo vyjadrené, účelne vynaložené ekonomické zdroje podniku, ktoré účelovo súvisia s ekonomickou činnosťou.“ Tento druh nákladov nazývame ako neúčtovné implicitné náklady. Manažérke poňatie sa delí na hodnotové a ekonomické. Hodnotové poňatie „slúži k poskytovaniu informácií pre bežné riadenie a kontrolu priebehu uskutočňovaných procesov. Vychádza z ocenenia ekonomických zdrojov na báze reprodukčných cien. Zisk sa tak meria na princípe zachovania tzv. vecného kapitálu.“ Na druhej strane ekonomické poňatie nákladov, ktoré

„vychádza z požiadavku zaistiť odpovedajúce informácie pre potreby rozhodovania za účelom výberu optimálnych budúcich variant. S výberom alternatívy potom súvisí všeobecné ekonomické chápanie nákladov ako maximálna hodnota, ktorú možno vyprodukovať prostredníctvom zvolenej varianty.“ (Kráľ, 2018, s. 69 a 71)

2.2 Účtovné zobrazenie nákladov

Účtovanie zobrazenie nákladov sledujeme na **výsledkových účtoch**. Z týchto účtov sa zostavuje výkaz ziskov a strát, kde je zaznamenané postupné narastanie výšky nákladov a taktiež výnosov za bežné účtovné obdobie. Pohyby týchto položiek môžeme nazvať aj tokmi, preto sú výsledkové účty často označované aj ako tokové. Účet nákladov eviduje prírastky na strane MÁ DAŤ. Strana DAL sa používa len na opravy chybných účtovných zápisov. Na konci účtovného obdobia, pri uzatváraní účtovných kníh, sa prevedú konečné stavy nákladových účtov na ľarchu účtu výsledku hospodárenia, ktorý má názov 710 – účet ziskov a strát. Týmto krokom dosiahneme vynulovanie výsledkových účtov. To znamená, že do nasledujúceho účtovného obdobia vstupujú bez začiatočného stavu. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 24 a 25)

MD	Nákladové účty	D
+ prírastky		-úbytky
(vznik nákladov)		(korekcie, opravy)
Obrat MD		Obrat D
Konečný zostatok (KZ)		

Obrázok 4 Účtovanie na nákladových účtoch (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 25)

Účtovanie nákladov patrí do **účtovej triedy 5 – Náklady**, kde sa zaznamenávajú prvotné i druhotné náklady. Skladá sa z týchto účtových skupín:

- Účtovná skupina 50 – Spotrebované nákupy

- Účtovná skupina 51 – Služby
- Účtovná skupina 52 – Osobné náklady
- Účtovná skupina 53 – Dane a poplatky
- Účtovná skupina 54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť
- Účtovná skupina 55 – Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia
- Účtovná skupina 56 – Finančné náklady
- Účtovná skupina 57 – Mimoriadne náklady
- Účtovná skupina 58 – Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov
- Účtovná skupina 59 – Daň z príjmov (Fabian,2017)

2.3 Rozdiel medzi nákladmi a výdavkami

Je dôležité poznať rozdiel medzi nákladmi a výdavkami, pretože sa často zamieňajú. Vzniká tu vecný a časový nesúlad. Podľa zákona č. 431/2002 (SLOVENSKO, 2002) sú výdavky definované ako úbytok peňažných prostriedkov alebo úbytok ekvivalentov peňažných prostriedkov účtovnej jednotky. Takisto zákon stanovuje pravidlo o účtovaní výdavkov, a tým je, že sa evidujú v účtovnom období, v ktorom dôjde k ich úhrade. Naopak náklady predstavujú peňažné vyjadrenie spotrebovaných vstupov pri výrobe alebo poskytovaní služieb. Je nutné ich účtovať v období, v ktorom vznikli bez ohľadu na fakt, kedy došlo k úhrade. (SLOVENSKO, 2002)

Tabuľka 1 Vznik nákladov, výdavkov, výnosov a príjmov u FO a PO (Rozdiel medzi nákladmi a výdavkami, výnosmi a príjmami, 2017)

	Fyzická osoba	Právnická osoba
Náklady	X	V OKAMIHU SPOTREBY napr. pri spotrebe materiálu vo výrobe, zaúčtovanie odpisov, prijatie služieb,..
Výdavky	V OKAMIHU VYPLATENIA PEŇAZÍ z pokladne, účtu napr. za faktúru, platby v obchode, vyplatenie mzdy, vyplatenie preddavku, zálohy na pracovnú cestu,..	
Výnosy	X	V OKAMIHU ČINNOSTI pri predaji tovarov, služieb, prenájme, pri pripísaní úrokov
Príjmy	V OKAMIHU PRIJATIA PEŇAZÍ do pokladne, na účet napr. prijatá úhrada faktúry za predaný tovar, poskytnuté služby, pôžička od podnikateľa, dotácia pokladnice,..	

Ako môžeme vidieť z tabuľky, u fyzických osôb nevznikajú žiadne náklady ani výnosy. Dôvodom je zdaňovacia činnosť FO a PO. Pre FO tvorí základ dane rozdiel medzi príjmami a výdavkami. Naopak u PO tvorí základ dane rozdiel medzi výnosmi a nákladmi, ktorý sa upravuje o pripočítateľné a odpočítateľné položky. Z rozdielu sa vypočíta daň.

2.4 Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

Šteker a Otrusinová (2016, s. 193) uvádzajú, že jednou zo zásad vedenia účtovníctva je dodržanie aktuálneho princípu. To znamená, že účtovné jednotky sú povinné účtovať do obdobia, v ktorom skutočnosť vznikli, a s ktorým vecne a časovo súvisia. V bežnom období sú zaznamenané všetky náklady a výnosy, ktoré v danom období vznikli, avšak nebol vykonaný pohyb peňažných prostriedkov. Účty časového rozlíšenia nám napomáhajú lepšie sledovať priebeh týchto skutočností. V súvahe sa nachádzajú na oboch stranách výkazu. Na

strane aktív sa nachádza účet 381 – náklady budúcich období, 382 – komplexné náklady budúcich období a 385 - príjmy budúcich období. Na strane pasív sa nachádza účet 384 – výnosy budúcich období spolu s účtom 383 – výdavky budúcich období.

Ďalej títo autori (2016, s. 193) hovoria vo svojej knihe, že v okamžiku účtovania môžeme z časového hľadiska rozlíšiť položky, ktoré zároveň spĺňajú tieto tri kritéria:

- **vecný obsah**, na základe ktorého vznikne účtovnej jednotke náklad, výdavok, výnos alebo príjem;
- **suma**, ktorá bude účtovnej jednotke zaúčtovaná do nákladov, výdavkov, výnosov alebo príjmov;
- **obdobie**, v ktorom dôjde k zaúčtovaniu nákladov, výdavkov, výnosov alebo príjmov.

Vašeková (2017) vo svojom článku hovorí, že účtovné zobrazenie časového rozlíšenia musí dodržiavať zásady verného a poctivého zobrazenia skutočností a taktiež zásadu aktuálneho princípu. Účtovná jednotka nemusí časovo rozlišovať tzv. taxatívne vymenované náklady. Patria tam napríklad pokuty, penále, náklady na školenia a semináre, náklady na reklamáciu a propagáciu, manká a škody a ďalšie náklady podobného charakteru.

Účtovná jednotka taktiež nemusí časovo rozlišovať:

- **nevýznamné položky**, ktoré neovplyvňujú účel časového rozlíšenia a ÚJ tým zámerne neupravuje sumu výsledku hospodárenia;
- **pravidelne opakujúce sa výdavky alebo príjmy**, ktorých časové rozlíšenie neovplyvní vecnú ani časovú súvislosť nákladov a výnosov. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 193)

3 KLASIFIKÁCIA NÁKLADOV

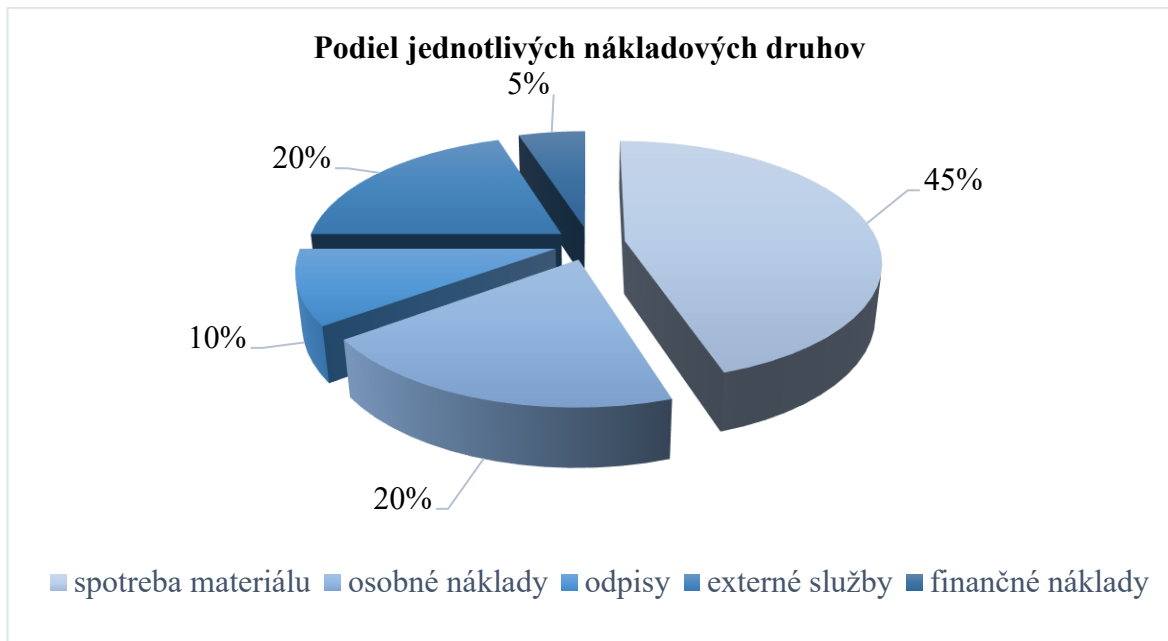
Klasifikácia nákladov je veľmi dôležitá pre efektívne riadenie podniku. Pre účinné riadenie nákladov je potrebné ich rozčleniť do niekoľkých skupín, napríklad podľa druhu, účelu vynaloženia alebo podľa vzťahu k objemu prevádzaných výkonov.

3.1 Druhové členenie nákladov

Druhové členenie nákladov patrí k najzakladanejšiemu členeniu nákladov, ktoré vychádza z finančného účtovníctva. Predstavuje druh nákladov, ktoré boli vynaložené za bežné obdobie. Sú to náklady, ktorých zachytenie je prvotné. Radia sa do skupiny externých vstupov, ktoré vznikajú spotrebou výrobkov či služieb. Pre podnik predstavujú jednoduchú formu členenia nákladov. Toto členenie nákladov slúži podniku ako informačný systém, na základe ktorého sa podnik rozhoduje ako – kedy – od koho zabezpečiť materiál, energiu, služby a iné. Nezobrazuje príčiny vzniku vynaloženia nákladov. (Kráľ, 2018, s. 77)

Popesko a Papadaki (2016, s. 32, cit. podľa Synek, 2003) vo svojej knihe zaradzujú tieto náklady medzi nákladové druhy:

- spotreba materiálu, energie a externých služieb,
- osobné náklady
- odpisy hmotného a nehmotného investičného majetku,
- spotreba použitia externých prác a služieb,
- finančné náklady.

Obrázok 5 Druhové členenie nákladov (Popesko a Papadaki, 2016, s. 32)

3.2 Účelové členenie nákladov

Účelové členenie nákladov venuje pozornosť účelu, na ktorý boli náklady vynaložené. Smeruje svoju orientáciu na príčinu vzniku. Tieto náklady sa kalkuluju na výkon, preto sa často nazývajú aj ako náklady výkonu. Účel vzniku nákladov môže byť rôzny, a to napríklad výroba, správa alebo odbyt. Účelové členenie nákladov sa prevádzajú do výkazu zisku a strát. Náklady na správu a odbyt sú tu zobrazené v období, v ktorom vznikli a to z dôvodu, že väčšinou ich nemožno vyčíslit' na konkrétny výrobok. Táto skutočnosť predstavuje rozdiel vo výkaze zisku a strát medzi druhovým a účelovým členením nákladov z hospodárskej činnosti. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 209)

Popesko a Papadaki vo svojej knihe uvádzajú, že (2016, s. 34) pre potreby manažérskeho účtovníctva je dôležitejší účel vynaloženia nákladov ako druh spotrebovaných nákladov. Konkrétny príkladom môžu byť osobné náklady, kedy sa zaoberáme tým, či boli poskytnuté na výrobu produktu alebo na administratívu. Tu môžeme účelové náklady ďalej rozdeliť na:

- technologické náklady,
- náklady na obsluhu a riadenie.

Náklady technologické môžeme chápať ako náklady zapríčinené použitím technológie transformačného procesu alebo také, ktoré s ním súvisia na základe účelu.

Náklady na obsluhu a riadenie predstavujú činnosti, ktoré sprevádzajú technologické procesy.

Toto členenie sa však nevyužíva často. Dôvodom je nejednoznačné priradenie na kalkulačnú jednotku, ale taktiež správne zaradenie nákladov do týchto skupín. V praxi častejšie nájdeme rozdelenie nákladov na:

- náklady jednotkové,
- náklady režijné.

Podľa Krála (2018, s. 80) existuje priamo úmerný vzťah medzi nákladmi technologickými a finálnym výkonom, ktorý sa určuje dopredu, preto **náklady jednotkové** súvisia s technologickým procesom ako celkom a teda sa dajú priradiť na jednotku výkonu. Naopak náklady na obsluhu a riadenie a časť technologických nákladov, ktorá súvisí s technologickým procesom ako celkom, nerastú priamo úmerne. Tieto náklady, ktorých kontrola oproti tým jednotkovým je zložitejšia, sa nazývajú **režijné náklady**.

3.3 Kalkulačné členenie nákladov

Podľa Popeska kalkulačné členenie nákladov sa uplatňuje najmä v účtovníctve kalkulačnom. Má podobnú štruktúru ako účelové členenie nákladov. Rozdiel medzi nimi je ten, že kalkulačné členenie nákladov sa spája s viacerými jednotkami výkonu, nie len s jednou. Toto členenie môžeme rozdeliť do dvoch skupín a to na:

- **Priame náklady** – tie môžeme presne priradiť k výrobku, s ktorým súvisia a vyvolal ich vznik. Patria sem napríklad materiál potrebný na výrobu výrobku, mzdy robotníkov alebo odpis stroja. (Drury, 2015, s. 28)
- **Nepriame náklady** – tie naopak nemožno priradiť ku konkrétnemu výkonu. Drury (2015, s. 29) hovorí, že je nutné vytvoriť odhad priradenia nákladov, ak neexistuje kvalitný zdroj, ktorý bol spotrebovaný konkrétnym výkonom. Naopak podľa Popeska a Papadaki (2016, s. 37) „nepriame náklady nemôžu byť špecificky

a exkluzívne priradené k určitej aktivite, a to hlavne preto, že exkluzívna väzba medzi nákladom a objektom neexistuje, ide teda o režijné náklady alebo väzbu nie sme schopní v rámci účtovnej evidencie nákladov identifikovať.“

3.4 Členenie nákladov podľa vzťahu k objemu výroby

Členenie nákladov podľa vzťahu k objemu vykonávaných výkonov sa na rozdiel od predchádzajúcich členení, ktoré sa zameriavajú na náklady, ktoré už vznikli a boli spotrebované, sa toto členenie zaoberá nákladmi, ktoré v budúcnosti ešte len vzniknú. „Objem výkonov môže byť v praxi meraný rôznymi ukazovateľmi, ako je napríklad počet predaných alebo vyrobených kusov, opracovaných hodín a najazdených kilometrov.“ Náklady, ktorých sa výška sa pri zmene objemu výkonov zmení, sa nazývajú **variabilné náklady**. Tieto náklady obsahujú veľmi významnú zložku, a tou sú proporcionálne náklady. Výška proporcionálnych nákladov sa mení priamo úmerne s úrovňou činnosti. Tie sa ďalej môžu deliť na *nadproporcionálne variabilné náklady*, ak objem produkcie rastie pomalšie ako náklady alebo na *podproporcionálne variabilné náklady*, a to v prípade, že objem produkcie rastie rýchlejšie ako náklady. (Popesko a Papadaki, 2016, s. 38)

Do tejto skupiny nákladov okrem variabilných patria aj **fixné náklady**. „Sú to náklady, ktoré zostávajú konštantné v širokom rozsahu činností počas stanoveného časového obdobia.“ (Drury, 2015, s. 32) Nepodliehajú premenám, ktoré boli vyvolané zmenou činnosti. Patria sem napríklad leasing, odpisy budov, náklady na poistenie alebo manažérske mzdy. Treťou skupinou nákladov sú **náklady zmiešané**. Ich charakteristickým znakom je, že zahŕňajú variabilnú aj fixnú zložku súčasne.

3.5 Členenie nákladov z hľadiska rozhodovania

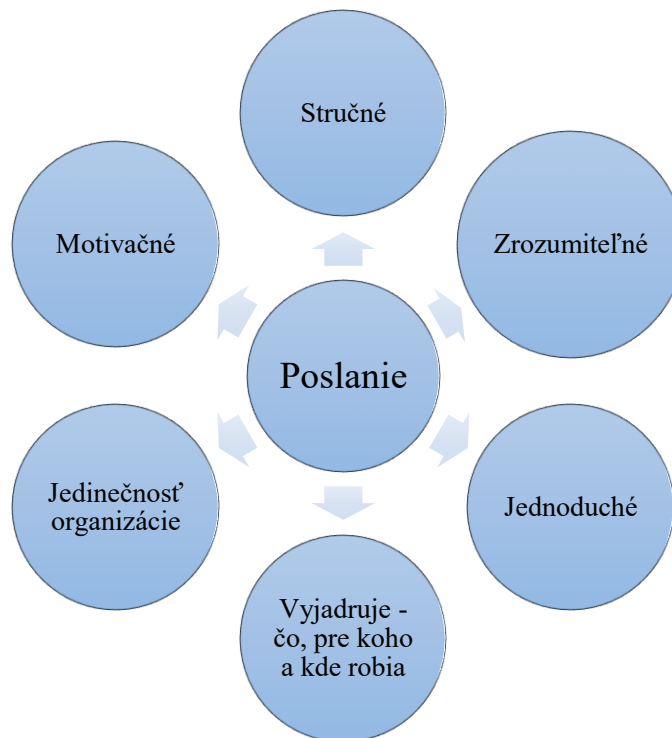
Typickou vlastnosťou týchto nákladov je, že nevychádzajú z reálnych hodnôt podniku, ale z odhadovaných nákladov zvažovaných variant. V rámci tohto členenia členíme náklady na:

- **Relevantné náklady** – také náklady, ktoré sú významné v závislosti s rozhodnutím, pretože pri rôznych variantoch nášho rozhodnutia sa budú meniť.
  - **Rozdielové náklady** – sú základnou formou relevantných nákladov, ktoré predstavujú rozdiel nákladov pred a po prijatí rozhodnutia.

- **Irelevantné náklady** – sú tie, ktoré sú pre dané rozhodnutie nevýznamné, pretože zostanú nemenné bez ohľadu na to, ktorý variant daného rozhodnutia sa prijme (Kráľ, 2018, s. 94)
- **Utopené náklady** – Drury (2015, s. 35) tie náklady opisuje ako náklady na zdroje, ktoré už podnik v minulosti poskytol, ale ich celková suma nebude zmenená žiadnym rozhodnutím v budúcnosti. Utopené náklady sú pre dané rozhodnutie irelevantné.
- **Príležitostné náklady** – predstavujú náklady ušlej príležitosti, ktoré podľa Druryho (2015, s. 35) merajú prospešnosť príležitosti, ktorá je stratená alebo obetovaná, kedy výber najpriaznivejšej alternatívy vedie k zamietnutiu ostatných možných rozhodnutí. Nie sú zaznamenávané v účtovníctve, pretože neprinášajú hotovostný výdavok.

4 ZDROJE FINANCOVANIA PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Podstatou financovania neziskových organizácií je, aby mali dostatočnú výšku kapitálu, ktorý vedie k plneniu ich účelu, pre ktorý boli zriadené. „S poslaním organizácie musia byť zamestnanci stotožnení a verejnosť ho musí chápať a rozumieť mu.“ (Šedivý a Medlíková, 2017, s. 22)

Obrázok 6 Rysy správne fungujúceho poslania neziskovej organizácie (Šedivý a Medlíková, 2017, s. 22)

Na tomto obrázku môžeme vidieť, aké charakteristické rysy sú typické pre poslanie, ktoré plní svoju funkciu správne.

Základným predpokladom zabezpečenia dlhodobého a úspešného chodu organizácie sú financie. „Finančné riadenie môžeme definovať ako ekonomickú činnosť zaoberajúcu sa získavaním potrebného množstva kapitálu a peňažných prostriedkov z rôznych zdrojov financovania a ich efektívneho využitia za účelom plnenia hlavného cieľa a poslania organizácie.“ (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 55)

Podľa Miroslava Máča (2018, s. 387) problémom finančného riadenia je minimalizácia odchýlok od požadovaného stavu. Pod požadovaným stavom môžeme rozumieť stanovenú normu finančných ukazovateľ zobrazujúcich situáciu v podniku.

Taktiež veľmi dôležité je finančné rozhodovanie, ktoré slúži pri výbere optimálnej varianty získavania kapitálu a peňažných prostriedkov. Pre správne stanovenie cieľov a použitie finančných nástrojov, si musíme uvedomiť, o aký typ organizácie sa jedná a v akej fáze vývoja sa nachádza. Tieto vývojové fázy majú svoje typické znaky a požiadavky, ktoré sa prejavujú dynamickou činnosťou a tú treba riadiť z troch hľadísk. Prvým finančným riadením je **strategické**, ktoré „zaisťuje previazanosť medzi cieľmi a zdrojmi s ohľadom na meniace sa podmienky tržného prostredia.“ Týka sa dlhodobého časového obdobia, ktorý vplýva na celú organizáciu a predstavuje reakciu na vonkajšie zmeny prostredia rozhodovaním o činnostiach podniku. Ďalším je **taktické** finančné riadenie, ktoré sa odohráva maximálne do 1 roku. Snaží sa presne a podrobne spracovať ciele podniku, ktorých realizáciu zaisťuje čo najefektívnejším spôsobom. Medzi jeho činnosť možno zaradiť plánovanie a tvorbu rozpočtov. **Operatívne** finančné riadenie sa týka taktiež krátkočasového obdobia, ale sú to mesiace, týždne alebo dni. Jeho podstatou je, že vychádza z kombinácie strategického a taktického finančného riadenia. Rieši sa pri každodennej prevádzke organizácie. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 56)

Podľa Krechovskej a kolektívu (2018, s. 56) sa primárny dlhodobý cieľ neziskových organizácií líši od cieľu ziskových organizácií. Orientujú sa na efektívne plnenie poslania, na základe ktorého bola nezisková organizácia zriadená. K tomu prináleží aj postavenie finančného riadenia, ktorý vedie svoje ciele k splneniu tejto úlohy.

Ďalej tieto autorky (2018, s. 57) vo svojej knihe uvádzajú, že podstatnou úlohou organizácie je vykazovanie finančnej stability a finančnej sebestačnosti, ktorou zabezpečuje z dlhodobého hľadiska uskutočňovanie potrieb, pre ktoré bola zriadená. Na druhej strane musí organizácia spĺňať zaisťovanie krátkodobého finančného riadenia, ktorým je platobná schopnosť. Táto schopnosť má za úlohu zabezpečiť každodenné potreby organizácie, jej vzťahy na obchodnej úrovni a existenčné plnenie účelu.

Pre priaznivý chod organizácie a plnenie jej primárneho cieľu, musí sa management organizácie zaoberať finančnou stratégiou a finančným plánovaním. **Finančná stratégia** predstavuje spôsob, ktorý má zaistiť dosiahnutie základného finančného cieľu. Bližšie nám určí štruktúru a správne využite zdrojov financovania, spôsob získania kapitálu a jeho výšku, investičné rozhodnutie a využitie voľných peňažných prostriedkov organizácie. **Finančné plánovanie** má za úlohu odhadnúť budúci stav financií. K odhadu používa výkazy a to najmä plánovanú súvahu, výkaz ziskov a strát a prehľad o peňažných tokoch. Je to finančných riadiaci nástroj, ktorý slúži pre manažérov a jeho úlohou je zobraziť

predpokladaný vývoj financií, ktorý má priniesť vhodné finančné rozhodnutie. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 57)

Na plnenie svojho účelu, pre ktorý boli neziskové organizácie zriadené využívajú **hlavnú činnosť**. A tou je poskytovanie rôznych všeobecne prospešných služieb – zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, pomoc ľuďom v hmotnej núdzi, ochrana životného prostredia a pod. (Vršková, 2018) Spolu s touto činnosťou môže organizácie viesť aj **vedľajšiu činnosť**, ktorú môžeme nazvať aj ako hospodársku, podnikateľskú alebo doplnkovú. Táto činnosť má za úlohu podporu hlavnej činnosti. Má podnikateľský charakter, to znamená, že môže vykazovať zisk, pomocou ktorého zvyšuje svoj vlastný kapitál. Ak teda organizácia vytvorí zisk, je určený k rozvoju alebo k financovaniu hlavnej činnosti. Na rozdiel od ziskových organizácií, si tento zisk vlastníci nesmú medzi sebou rozdeliť. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 57)

Podľa Krechovskej a kolektívu (2018, s. 58) k správne fungovaniu finančného riadenia je nutné splniť činnosti, ktoré k tomu vedú. Sú to:

- **Finančné plánovanie** – jeho hlavným nástrojom je rozpočet, ktorý vyplýva zo strategických plánov organizácie pre rôzne časové obdobie.
- **Zaistenie zdrojov (fundraising)** – patria sem finančné i nefinančné prostriedky, ktoré slúžia k zaisteniu plánov organizácie.
- **Riadenie cash flow** – týka sa riadenia a hospodárenia príjmov a výdajov organizácie.
- **Evidencia** – prostredníctvom zostavovania hlavných výkazov, ktoré slúžia k hodnoteniu finančnej situácie.
- **Monitorovanie a kontrola** – rozpor medzi plánovanými a skutočnými výsledkami organizácie. Môže sa týkať organizácie ako celku, druhov nákladov, odchýlok a ich možných odstránení.
- **Hodnotenie finančnej situácie a výkonnosti** – sú vykonávané pomocou ukazovateľov finančnej analýzy, identifikácie silných a slabých stránok a posúdenia výkonnosti organizácie.

Medzi tri zdrojové oblasti, ktoré neodlúčiteľne patria k fungovaniu organizácie sú **financie** (peniaze); **zázemie, služby a materiál** (nehnutelnosti, prenájom, energia, nábytok a pod.) a **ľudia** (členovia štatutárnych orgánov, zamestnanci, dobrovoľníci). (Šedivý a Medlíková, 2017, s. 45)

Aby neziskové organizácie úspešne fungovali, musia venovať svoju pozornosť hlavnému predpokladu pre fungovanie, a tým je **viac zdrojové financovanie**. „Organizácia musí zabezpečiť viac zdrojov, z ktorých bude financovaná, aby nebola závislá len na jednom z nich.“ To aby bola organizácia nezávislou je veľmi dôležité, pretože príliš dominujúci zdroj prináša nestabilitu. To znamená ak tento dominujúci zdroj vymizne, spoločnosť postihne bankrot. Je teda lepšie, ak má viac menších jednotlivých typov zdrojov a majú u nej relatívne rovnaké zastúpenie. (Šedivý a Medlíková, 2017, s. 72)

Možnosti základných zdrojov financovania neziskových organizácií:

- finančné prostriedky získané vlastnou činnosťou,
- príspevok od zriaďovateľa,
- prijaté finančné dary od FO alebo PO,
- finančné fondy,
- doplnková činnosť,
- dotácie z rozpočtov,
- zahraničie.

Finančné prostriedky získané vlastnou činnosťou

Je to druh samofinancovania neziskových organizácií. Sú to zdroje získané hlavnou činnosťou – predaj výrobkov, tovarov, poskytovanie služieb alebo prenájom dlhodobého majetku. Samofinancovaním zvyšuje príspevková organizácia svoju finančnú stabilitu. Tieto prostriedky nemajú stanovený účel ich použitia.

Príspevok od zriaďovateľa

Tento príspevok poskytuje zriaďovateľ na bežnú činnosť príspevkovej organizácie. Slúži na úhradu výdavkov prevádzkovej činnosti, opravy, údržby, odpisy prostriedkov. Tento príspevok poskytuje v prípade, že výdavky nie je možné uhradiť z vlastných príjmov organizácie. Výšku príspevku na činnosť spolu s jej čerpaním stanoví zriaďovateľ. Môže podliehať zníženiu alebo zvýšeniu pri zmene podmienok zriaďovateľom. Zriaďovateľom môže byť štát, obec alebo územný samosprávny celok. Hospodárenie príspevkových organizácií funguje na základe vyrovnaného rozpočtu. To znamená, že po pripočítaní štátneho príspevku sa musia náklady rovnať výnosom. Ak nastane situácia, kedy výnosy preyšujú náklady, nastane odvod do rezervného fondu. V opačnom prípade, teda ak sú náklady vyššie než výnosy, sa použijú na vyrovnanie prostriedky taktiež z rezervného fondu. (SLOVENSKO, 2004)

Prijaté finančné dary od FO alebo PO

Sú to dary poskytnuté od firemných darcov, individuálnych darcov alebo od dobrovoľníkov. Môžu to byť peňažné prostriedky s určeným účelom použitia. Ak nie je stanovený tento účel, organizácia môže dar použiť na svoj rozvoj alebo skvalitnenie svojej činnosti. (SLOVENSKO, 2004)

Finančné fondy

Príspevková organizácia je oprávnená zriaďovať na základe zákona č. 523/2004 Z. z. §25 Zákonný rezervný fond. Zdrojom fondu je kladný výsledok hospodárenia v plnej výške. Tvorba tohto fondu zahŕňa výsledok hospodárenia z oboch činností, to znamená aj z hlavnej aj z podnikateľskej, bez ohľadu na to či bol výsledok kladný alebo záporný. O vytváraní a dopĺňaní rezervného fondu sa účtuje na účte 421 – Zákonný rezervný fond. Príspevkové organizácie smú tvoriť len tento jeden fond. Prostriedky fondu príspevková organizácia môže použiť na úhradu záporného výsledku hospodárenia. Pokiaľ nemá dostatočné prostriedky na vyrovnanie záporného výsledku hospodárenia, môže tento proces vykonávať postupne počas nasledujúcich období. § 25 zákona o rozpočtových pravidlách hovorí tiež o tom, že o budúcnosti tohto fondu nesmie rozhodovať zriaďovateľ. (SLOVENSKO, 2004)

Tabuľka 2 Účtovanie rezervného fondu (Maderová Voltnerová, 2013, s. 144)

Účtovný prípad	Text	MD	D
1.	Rozdelenie VH do rezervného fondu	431 - VH v schvaľovaní	421 - Rezervný fond
2.	Použitie rezervného fondu k úhrade straty za predchádzajúci rok	421 - Rezervný fond	431 - VH v schvaľovaní
3.	Prevod nevysporiadanej straty za predchádzajúci rok	428 - Nevysporiadaný VH minulých rokov	431 - VH v schvaľovaní

Doplňková činnosť

Túto činnosť môže príspevková organizácia vykonávať na základe súhlasu zriaďovateľa. Musí byť však splnená podmienka, a to že musí vykonávať svoju hlavnú činnosť, pre ktorú bola zriadená a príjmy získané z vedľajšej činnosti použije na rozvoj hlavnej činnosti. Doplňková činnosť musí byť oddelene sledovaná na samostatnom bežnom účte. Náklady, ktorý vzniknú z tejto činnosti musia byť kryté z výnosov vzniknutých z podnikateľskej činnosti. Výsledok hospodárenia z tejto činnosti sa použije na vytvorenie rezervného fondu, tak ako aj z hlavnej činnosti. (SLOVENSKO, 2004)

Dotácie z rozpočtov

Príspevkovým organizáciám môžeme poskytnúť dotácie z miestneho alebo zo štátneho rozpočtu. Dotácie musia byť evidované na svojom vlastnom bežnom účte. Ústredný orgán stanoví rozpočtový limit pre čerpanie dotácií. Dotácie sa poskytujú na základe žiadosti, za podmienok a spôsobom stanoveným zákonom. Úlohou poskytovateľa dotácie je určiť presný účel, na ktorý musí byť dotácia použitá. Úlohou príjemcu je písomne preukázať účel použitia dotácie pri kontrole vykonávanej poskytovateľom. Sú stanovené podmienky, ktoré je nutné splniť pre poskytnutie. Nemožno dotáciu poskytnúť na splácanie úverov, pôžičiek a úrokov z nich. (SLOVENSKO, 2004)

Zahraničie

Medzi príjmy zo zahraničia radíme zahraničné dary a príspevky z rozpočtu Európskej únie. Tieto prostriedky sa musia viesť na samostatnom účte. Ide o financovanie, kedy sú poskytnuté prostriedky na konkrétny účel na základe medzinárodných zmlúv. V prípade porušenia finančnej disciplíny z týchto prostriedkov, vznikajú penále a pokuty. (SLOVENSKO, 2004)

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

5 CHARAKTERISTIKA PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE

V mojej práci Vám predstavím spoločnosť Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja. Budem sa venovať stručnej charakteristike tejto účtovnej jednotky, analyzovať jej náklady a zaoberať sa zdrojmi financovania a možným alternatívam k znižovaniu nákladom.

5.1 Základné informácie o Správe ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja

Táto spoločnosť vznikla 01. 01. 2004 ako rozpočtová organizácia uznesením Zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 182/2003. Avšak v roku 2007 došlo k zmene právnej formy organizácie, a tak v súčasnosti pôsobí ako príspevková organizácia. (Správa ciest TSK, 2009) Predstavuje samostatný právny subjekt, ktorý sídli v Trenčíne. Jej zriaďovateľom je Trenčiansky samosprávny kraj. Zastupiteľstvo TSK schvaľuje rozpočty organizácii, ktorá s danými prostriedkami hospodári samostatne. Zaoberá sa vedením účtovníctva a výkazníctva, ktoré predkladá zriaďovateľovi na kontrolu. Správa ciest náklady na obstaranie, opravy a údržbu hmotného majetku a taktiež náklady na prevádzku hradí z vlastných zdrojov a z príspevku, ktorý im poskytuje zriaďovateľ. Spoločnosť v roku 2018 eviduje 309 zamestnancov a ich priemerná hrubá mzda v tomto roku predstavovala 914,50 €. (Výročná správa SCTSK o činnosti a hospodárení za rok 2018, 2019)

K hlavnému predmetu činnosti patrí:

- správa a údržba ciest delimitovaného majetku v TSK v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý je určený;
- udržiava majetok v stave zodpovedajúcom účelu a plní povinnosti stanovené predpismi o správe majetku;
- správa a údržba ciest vo vlastníctve TSK, ich súčastí a príslušenstvá;
- údržba ciest vo vlastníctve SR, nachádzajúcich sa na území TSK;
- investičná činnosť na cestách a mostoch vo vlastníctve TSK. (Správa ciest TSK, 2009)

Spoločnosť pre vedenie hlavnej činnosti musí splňať určité náležitosti. Vedie evidenciu ciest a mostov v TSK a zabezpečuje ich prehliadky. Zabezpečuje opravy a udržiava cesty v zimnom i v letnom období. Poskytuje informácie o plánovaní, príprave a výstavbe ciest. Poskytuje informácie o zjazdnosti ciest. Zameriava sa na činnosti súvisiace s nepovolenými reklamnými zariadeniami na cestách. Vykonáva sčítanie cestnej dopravy na cestách a mnohé ďalšie. (Výročná správa SCTSK o činnosti a hospodárení za rok 2018, 2019)

Správa ciest TSK vykonáva aj vedľajšiu činnosť, ktorú označuje za podnikateľskú. Túto činnosť môže vykonávať na základe súhlasu zriaďovateľa a živnostenského listu. Do tejto činnosti zahŕňa napríklad betonárske, natieračské a asfaltérske práce; osadzovanie dopravných značení; zemné, výkopové a demolačné práce; prenájom nehnuteľností s poskytovaním služieb nad rámec základných služieb; sprostredkovanie dopravy; sprostredkovanie obchodu a služieb v rozsahu voľných živností; maloobchod a veľkoobchod a prevádzkovanie nabíjajúcich stojanov pre elektrické vozidlá. (Výročná správa SCTSK o činnosti a hospodárení za rok 2018, 2019) Vo svojej podnikateľskej činnosti vykonáva prirážkovú kalkuláciu. Podľa Foltínovej (2012, s. 9) sa využíva v podnikoch, ktoré rôznym technologickým postupom vyrábajú viacero výrobkov, ktoré sú charakterovo rôznorodé a nákladovo odlišné. V prílohe číslo 4 je uvedený ako príklad kalkulačný list tejto organizácie vyčíslený na 5 ks zvislých dopravných značení.

Správa ciest TSK sa skladá z troch vnútorných organizačných jednotiek, a tými sú:

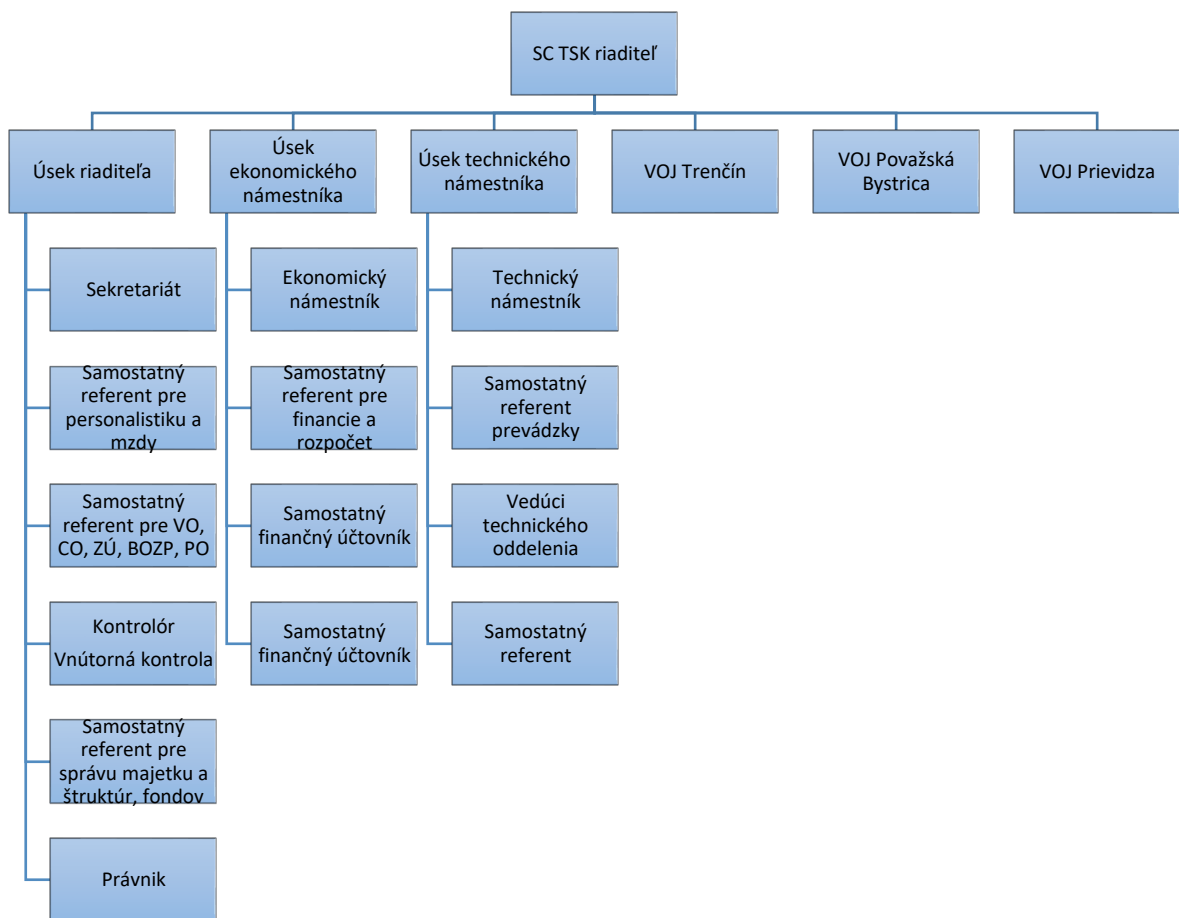
- **VOJ Trenčín**, so strediskami údržby:
  - Trenčín
  - Nové mesto nad Váhom
  - Myjava

- **VOJ Považská Bystrica**, so strediskami údržby:
  - Považská Bystrica
  - Ilava

- **VOJ Prievidza**, so strediskami údržby:
  - Prievidza
  - Partizánske
  - Bánovce nad Bebravou

- Nitrianske Rudno
- Nitrianske Pravno
- Nováky
- Jalovec

Spoločnosť tieto strediská nazýva aj cestmajsterstvá, prostredníctvom ktorých spravuje 349 398 km ciest II. triedy a 1 139 334 km ciest III. triedy. Za jednotlivé jednotky to predstavuje: VOJ Trenčín 667 839 km, VOJ Považská Bystrica 371 755 km a VOJ Prievidza 449 138 km. Na tejto cestnej sieti sa nachádza 641 mostných zariadení. Podnik zabezpečuje aj údržbu ciest I. triedy v dĺžke 296 km. Tu sa nachádza 220 mostov. (Výročná správa SCTSK o činnosti a hospodárení za rok 2018, 2019)

5.2 Organizačná štruktúra spoločnosti

Nasledujúca schéma má za úlohu zobrazit' hierarchické postavenie v organizácii.

Obrázok 7 Hierarchické zobrazenie podniku Správa ciest TSK (vlastné spracovanie na základe Správy ciest TSK, 2009)

Na najvyššej pozícii sa nachádza riaditeľ, ktorý má rozhodujúcu funkciu v oblasti riadenia organizácie. Ďalej sa spoločnosť rozdeľuje do úseku riaditeľa, ekonomického a technického. Každý úsek sa skladá z jednotlivých postov zaisťujúcich správny chod podniku. Okrem úsekov sa skladá už z vyššie spomínaných troch vnútroorganizačných jednotiek. V nadväzujúcej tabuľke môžeme vidieť ako sa menil celkový počet zamestnancov v sledovanom období.

Tabuľka 3 Evidenčný počet zamestnancov v Správe ciest TSK (vlastné spracovanie)

	2016	2017	2018
Počet zamestnancov	304	313	309

5.3 Majetková a finančná štruktúra

Táto podkapitola bude rozdelená na dve časti a je venovaná majetkovej a finančnej štruktúre podniku, ktorej úlohou je oboznámiť so stavom aktív a pasív za sledované obdobie 2016 až 2018. Jednotlivé položky sú vyobrazené v súvahe organizácie.

5.3.1 Majetková štruktúra

V prvej časti je spracovaná majetková štruktúra organizácie spolu s uskutočnenou horizontálnou a vertikálnou analýzou aktív.

Tabuľka 4 Majetková štruktúra Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)

Položka [€]	2016	2017	2018
AKTÍVA	59 338 740	58 077 077	57 382 408
Dlhodobý majetok	57 250 817	55 965 254	55 414 991
DHM	57 250 817	55 965 254	55 414 991
Obežné aktíva	2 086 636	2 108 405	1 962 195
Zásoby	1 288 015	1 164 456	1 225 505
Pohľadávky	310 070	444 618	354 328
Peňažné prostriedky	488 551	499 331	382 362
Časové rozlíšenie aktív	1 288	3 418	5 222

Tabuľka 5 Horizontálna a vertikálna analýza aktív Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)

Položka	2016	2017	2018	2017/2016	2018/2017
AKTÍVA	100,00%	100,00%	100,00%	-2,13%	-1,20%
Dlhodobý majetok	96,48%	96,36%	96,57%	-2,25%	-0,98%
DHM	96,48%	96,36%	96,57%	-2,25%	-0,98%
Obežné aktíva	3,52%	3,63%	3,42%	1,04%	-6,93%
Zásoby	2,17%	2,01%	2,14%	-9,59%	5,24%
Pohľadávky	0,52%	0,77%	0,62%	43,39%	-20,31%
Peňažné prostriedky	0,82%	0,86%	0,67%	2,21%	-23,43%
Časové rozlíšenie aktív	0,00%	0,01%	0,01%	165,37%	52,78%

Celková výška aktív je v sledovanom období pomerne stabilná. Pohybuje sa v rozmedzí 57 – 59 miliónov €. Štruktúra aktív je rozdeľovaná na dlhodobý majetok, obežné aktíva a časové rozlíšenie aktív. Značný podiel na aktívach tvorí dlhodobý majetok a to vo výške 96 %. V rokoch 2016 – 2018 sa hodnota dlhodobého majetku rovná hodnote dlhodobého

hmotného majetku. Z toho vyplýva, že podnik neeviduje žiaden dlhodobý nehmotný ani finančný majetok. Táto skutočnosť nastáva dôsledkom odpísania plnej čiastky majetku pri obstaraní. Do dlhodobého hmotného majetku organizácia zaraďuje predovšetkým cesty, mosty, budovy, stavby, stroje a zariadenia, prístroje a zvláštne technické zariadenia a dopravné prostriedky. Postupom rokov hodnota dlhodobého hmotného majetku klesá a to príčinou ročných odpisov. Výške obežných aktív na celkových aktívach pripadajú zvyšné necelé 4 %, čo v hodnotovom vyjadrení predstavuje 1 962 tisíc € až 2 108 tisíc €. Obežný majetok organizácie sa skladá zo zásob, pohľadávok a peňažných prostriedkov. Najväčšie zastúpenie predstavujú zásoby, ktorých podiel na obežných aktívach predstavuje 55 až 62 %. V zásobách organizácia eviduje materiál, odevné ochranné pracovné pomôcky, pohonné látky, oleje, mazivá a drobný hmotný majetok. Pokles zásob v roku 2017 oproti roku 2016 vyvolalo použitie materiálu pri poskytovaní služieb na opravu a udržiavanie ciest. Následne v roku 2018 boli zásoby opäť navýšené a to v dôsledku ich nákupu. Druhou najväčšou položkou obežných aktív sú peňažné prostriedky. Organizácia eviduje svoje peňažné prostriedky prostredníctvom bankového účtu. V roku 2017 evidujeme rast týchto položiek, ktorý bol zapríčinený rastom tržieb z predaja služieb, z predaja dlhodobého majetku a z predaja materiálu. Naopak v roku 2018 evidujeme pokles o 23 % a to najmä v dôsledku úhrady záväzkov dodávateľom, daní a poplatkov a úhrady miezd. V neposlednom rade súčasťou obežných aktív sú pohľadávky. Organizácia eviduje pohľadávky len z krátkodobého hľadiska, to znamená do 1 roku. Patria sem pohľadávky voči odberateľom, zamestnancom, poskytnuté preddavky a iné pohľadávky. Medzi obežným majetkom neeviduje, rovnako ako aj z dlhodobého hľadiska, krátkodobý finančný majetok. Časové rozlíšenie aktív v roku 2017 vzrástlo oproti roku 2016 o 165 %. Tento účet zahŕňa náklady a príjmy budúcich období. V roku 2016 organizácia evidovala príjmy budúcich období v nulovej hodnote. V roku 2017 predstavovali v absolútnom vyjadrení 1 830 €. V roku 2018 eviduje opäť nárast o 53 %.

5.3.2 Finančná štruktúra

Druhá časť podkapitoly obsahuje dve tabuľky, ktoré sú venované finančnej štruktúre a horizontálnej a vertikálnej analýze pasív organizácie.

Tabuľka 6 Finančná štruktúra Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)

Položka [€]	2016	2017	2018
PASÍVA	59 338 740	58 077 077	57 382 408
Vlastné imanie	1 233 539	966 322	1 024 063
Fondy	1 765 608	1 233 539	966 321
VH za ÚO	-532 069	-267 217	57 742
Cudzíe zdroje	57 652 147	56 668 403	55 926 008
Rezervy	0	85 697	127 497
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	56 461 558	55 170 097	54 700 564
Závazky	1 190 589	1 412 609	1 097 947
-dlhodobé	16 988	165 890	207 396
-krátkodobé	1 173 601	1 246 719	890 551
Časové rozlíšenie pasív	453 054	442 353	432 336

Tabuľka 7 Horizontálna a vertikálna analýza pasív Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)

Položka	2016	2017	2018	2017/2016	2018/2017
PASÍVA	100,00%	100,00%	100,00%	-2,13%	-1,20%
Vlastné imanie	2,08%	1,66%	1,78%	-21,66%	5,98%
Fondy	2,98%	2,12%	1,68%	-30,14%	-21,66%
VH za ÚO	-0,90%	-0,46%	0,10%	-49,78%	-121,61%
Cudzíe zdroje	97,16%	97,57%	97,46%	-1,71%	-1,31%
Rezervy	0,00%	0,15%	0,22%	-	48,78%
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	95,15%	94,99%	95,33%	-2,29%	-0,85%
Závazky	2,01%	2,43%	1,91%	18,65%	-22,28%
-dlhodobé	0,03%	0,29%	0,36%	876,51%	25,02%
-krátkodobé	1,98%	2,15%	1,55%	6,23%	-28,57%
Časové rozlíšenie pasív	0,76%	0,76%	0,75%	-2,36%	-2,26%

Štruktúra pasív sa skladá z vlastného imania, cudzích zdrojov a časového rozlíšenia pasív. Pasíva, totožne ako u aktív, dosahovali relatívne stabilnú hodnotu. Najväčšiu podielovú účasť na pasívach mali cudzie zdroje. Tie sa pohybovali okolo 97 %, čo v hodnotovom vyjadrení predstavuje 55 – 57 miliónov €. Skladajú sa z rezerv, zúčtovania medzi subjektami verejnej správy a záväzkov. Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy predstavuje transfery rozpočtov obcí a vyšších územných celkov vo výške 95 % na celkových pasívach. V sledovanom období je zaznamenaný ich nie veľmi výrazný pokles. Závazky sa delia z dlhodobého a krátkodobého hľadiska. Dlhodobé záväzky mali stúpajúcu tendenciu. V roku 2017 dlhodobé záväzky predstavovali nárast o 877 %, čo predstavuje v absolútnom

vyjadrení zvýšenie o 148 902 €. Radia sa sem záväzky zo sociálneho fondu a ostatné dlhodobé záväzky. Medzi krátkodobé záväzky patria najmä záväzky z obchodných vzťahov, ktoré predstavovali takmer polovicu z hodnoty súčtu krátkodobých záväzkov. Ďalej sem patria záväzky zo sociálnej a zdravotnej poisťovne, záväzky k štátu a iné záväzky. Súčet záväzkov tvoril zvyšné 2 % cudzích zdrojov. Druhou významnou položkou pasív je vlastné imanie, ktoré sa podieľalo na pasívach okolo 2 %. Zahŕňa fondy a výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie. Príspevkové organizácie vytvárajú len jeden fond a tým je zákonný rezervný fond. Tento fond mal postupom rokov klesajúcu tendenciu. Bol použitý na pokrytie záporného výsledku hospodárenia. Naopak výsledok hospodárenia v sledovanom období rástol. V roku 2016 a 2017 organizácia dosahovala stratu. V medziročnom porovnaní strata poklesla o 50 %. V roku 2018 Správa ciest dosiahla zisk vo výške 57 tisíc €. Časové rozlíšenie pasív sa skladá z výnosov a výdajov budúcich období, ktoré sa pohybovalo okolo 440 tisíc €.

5.4 Vývoj výsledku hospodárenia

Vývoj výsledku hospodárenia organizácie Správa ciest TSK v sledovanom období 2016 až 2018 je zachytený v nasledujúcej tabuľke. Pre výpočet výsledku hospodárenia je nutné vedieť celkové náklady a celkové výnosy. Výsledok hospodárenia pred zdanením dostaneme z rozdielu výnosov a nákladov. Následne odčítame daň z príjmu a dostaneme výsledok hospodárenia po zdanení, ktorým môže byť zisk alebo strata. Tabuľka obsahuje rozdelenie na hlavnú a podnikateľskú činnosť.

Tabuľka 8 Vývoj výsledku hospodárenia Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)

Položka [€]	2016		2017		2018	
	HČ	PČ	HČ	PČ	HČ	PČ
Celkové výnosy	14 550 427	53 165	15 944 243	53 840	18 016 937	28 887
Celkové náklady	15 105 407	23 792	16 232 948	26 639	17 972 833	9 077
VH pred zdanením	-554 980	29 372	-288 706	27 201	44 104	19 811
Daň z príjmu	0	6 462	0	5 712	2 012	4 160
VH po zdanení	-554 980	22 910	-288 706	21 488	42 092	15 650

Z tabuľky je vidieť, že celkové náklady spolu s výnosmi v sledovanom období rástli. Avšak výnosy nedosahovali dostatočujúcu výšku na pokrytie nákladov, čo viedlo k strate v hlavnej

činnosti podniku v roku 2016 a 2017. Z tohto záporného výsledku hospodárenia organizácia daň z príjmov neplatí. V roku 2018 výnosy prevýšili náklady a organizácií sa poradilo dosiahnuť zisk v hlavnej činnosti vo výške 42 092 €. Naopak v podnikateľskej činnosti organizácia dosahovala počas celého sledovaného obdobia zisk.

Tabuľka 9 Štruktúra tržieb Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy	2016 [€]		2017 [€]		2018 [€]	
		HČ	PČ	HČ	PČ	HČ	PČ
60	Tržby za vlastné výkony a tovar	942 932	53 165	1 070 628	53 825	1 080 026	8 790
64	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	22 582		78 245		57 884	20 097
65	Zúčtovanie rezerv a OP			6 960	15	73 724	
69	Výnosy z transferov	13 584 913		14 788 410		16 805 303	
	Spolu	14 550 427	53 165	15 944 243	53 840	18 016 937	28 887

Na základe svojej vykonávanej hlavnej aj podnikateľskej činnosti dosahuje výnosy zo 4 účtovných skupín. Sú nimi účtovná skupina 60 – Tržby za vlastné výkony a tovar, účtovná skupina 64 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti, účtovná skupina 65 – Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a účtovná skupina 69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, vyšších územných celkov a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom. Najväčší podiel na celkových výnosoch v hlavnej činnosti mala účtovná skupina 69 – Výnosy z transferov, ktorej podiel dosahoval 93 % počas všetkých troch rokov. Je zaznamenaný rast na účte 691 – Výnosy z bežných transferov a naopak pokles na účte 692 – Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu VÚC v príspevkových organizáciách zriadených VÚC. Bežné transfery boli použité na úhradu bežných výdavkov, ktorými sú mzdy, platy, odvody, tovary a služby. Kapitálové transfery sú určené na obstaranie kapitálových aktív. Druhou najväčšou skupinou podieľajúcou sa na celkových výnosoch v hlavnej činnosti je účtovná skupina 60 – Tržby za vlastné výkony a tovar, ktorá bola vo výške približne 6 %. Do tejto skupiny organizácia eviduje výnosy na jednom účte a tým je účet 602 – Tržby z predaja služieb. Tržby na tomto účte mali počas sledovaného obdobia rastúci charakter. Z toho vyplýva, že organizácia si plnila svoj účel, pre ktorý bola založená. Zvyšné 1 % podieľajúce sa na celkových výnosoch tvoril súčet účtovnej skupiny 64 a 65. V skupine 64 výnosy predstavovali tržby z predaja dlhodobého hmotného a nehmotného

majetku spolu s predajom materiálu a taktiež pokuty, penále a úroky z omeškania. Účtovná skupina 65 zaznamenala zúčtovanie opravných položiek a rezerv z prevádzkovej činnosti.

V podnikateľskej činnosti boli v prvých dvoch sledovaných rokoch vytvorené výnosy na účte 602 – Tržby z predaja služieb a tvorili 100 % podiel na celkových výnosoch. V treťom sledovanom roku, v roku 2018, tvorili len 30 %. Zvyšných 70 % pripadalo konkrétne na účet 648 – Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti.

V ďalšej kapitole je rozobraný rast celkových nákladov organizácie.

5.4.1 Ukazovateľ miery pokrytia straty z hlavnej činnosti ziskom z doplnkovej činnosti

V tabuľke 11 je zachytený ukazovateľ miery pokrytia straty z hlavnej činnosti ziskom z doplnkovej činnosti. Tento ukazovateľ vyjadruje akú mieru straty v hlavnej činnosti pokrýva zisk z doplnkovej činnosti. V roku 2016 pokryje zisk z doplnkovej činnosti stratu z hlavnej činnosti vo výške 5,29 %. V roku 2017 toto percento vzrástlo na 9,42 %. V poslednom sledovanom roku dosahoval ukazovateľ najvyššiu hodnotu. Zisk z doplnkovej činnosti dokáže pokryť stratu z hlavnej činnosti približne až vo výške 45 %.

Tabuľka 10 Ukazovateľ miery pokrytia straty (vlastné spracovanie)

Položka	2016	2017	2018
Miera pokrytia straty v HČ ziskom z DČ	5,29%	9,42%	44,92%

5.4.2 Rentabilita organizácie

V tabuľke 12 sú vypočítané tri ukazovatele rentability. Sú nimi rentabilita aktív, vlastného kapitálu a tržieb. Sú vypočítané za sledované obdobie 2016 až 2018 a sú zobrazené za hlavnú aj podnikateľskú činnosť.

Tabuľka 11 Rentabilita Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)

Položka	2016		2017		2018	
	HČ	PČ	HČ	PČ	HČ	PČ
Rentabilita aktív (ROA)	-0,94%	0,05%	-0,50%	0,05%	0,08%	0,03%

Položka	2016		2017		2018	
	HČ	PČ	HČ	PČ	HČ	PČ
Rentabilita vlastného kapitálu (ROE)	-44,99%	1,86%	-29,88%	2,22%	4,11%	1,53%
Rentabilita tržieb (ROS)	-58,86%	43,09%	-26,97%	39,92%	3,90%	178,04%

Z tabuľky je evidentné, že podnik u všetkých troch ukazovateľov v prvých dvoch sledovaných rokoch v hlavnej činnosti nie je ziskový. Dosahuje záporné hodnoty. Organizácia je málo rentabilná a efektívna. Čo sa však v poslednom roku zmenilo. Naopak v podnikateľskej činnosti dosahoval kladné hodnoty počas celého sledovaného obdobia. Tieto ukazovatele postupom rokov rástli, čo môže znamenať pre organizáciu dobrú budúcnosť. Tento fakt bol spôsobený rastom zisku v organizácií.

Prvým vyčísleným ukazovateľom v tabuľke je ukazovateľ rentability aktív. V sledovanom období mal tento ukazovateľ rastúcu tendenciu. Úlohou tohto ukazovateľa je zobrazit', či organizácia je schopná efektívne využívať svoj majetok investovaný do podnikania. Nízke a záporné hodnoty nasvedčujú tomu, že sa to podniku veľmi nedarí. Avšak stúpajúce hodnoty rentability aktív naznačujú, že sa podnik o to pokúša a zobrazujú jeho narastajúcu produkčnú silu.

Druhým ukazovateľom je rentabilita vlastného kapitálu. V hlavnej činnosti mal ukazovateľ ROE rastúci charakter, ktorého príčinou bolo zlepšenie výsledku hospodárenia. V podnikateľskej činnosti v roku 2017 oproti roku 2016 síce vzrástol, avšak v roku 2018 oproti predchádzajúcemu roku klesol o 0,70 %. Predstavuje pomer čistého zisku, ktorý pripadá na 1 korunu investovaného kapitálu.

Rentabilita tržieb predstavuje tretí a zároveň posledný ukazovateľ tejto tabuľky. V hlavnej činnosti mal tento ukazovateľ opäť, ako aj u predchádzajúcich dvoch, rastúcu povahu. V podnikateľskej činnosti v roku 2017 oproti predchádzajúcemu roku klesol o viac ako 3 %. No v roku 2018 vzrástol o 138 %. Tento ukazovateľ zobrazuje mieru čistého zisku, ktorý pripadá na 1 korunu tržieb organizácie.

5.4.3 Ukazovateľ nákladovej rentability

V tabuľke 10 je zobrazený výpočet rentability nákladov organizácie za hlavnú činnosť. Je zrejmé, že tento ukazovateľ v sledovanom období rástol. Tento pohyb bol spôsobený premenou schodkového výsledku hospodárenia na prebytkový. To znamená, že organizácia

potrebovala väčší objem tržieb na pokrytie nákladov. V roku 2017 oproti roku 2016 tento ukazovateľ vzrástol o 1,9 %. V porovnaní roku 2018 s rokom 2017, ukazovateľ vzrástol o 2,02 %. Náklady spolu s výsledkom hospodárenia rástli, čo vyvolalo aj nárast pomeru medzi týmito dvoma veličinami.

Tabuľka 12 Rentabilita nákladov Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)

Položka	2016	2017	2018
Rentabilita nákladov (ROC)	-3,67%	-1,78%	0,25%

6 ANALÝZA NÁKLADOV ORGANIZÁCIE

Nasledujúca kapitola je rozdelená na tri podkapitoly. Prvou podkapitolou sú celkové náklady, ktoré sú detailne analyzované. Nachádzajú sa tu tabuľky spolu s grafom znázorňujúci vývoj nákladov v sledovanom období. Druhá podkapitola je venovaná druhovému členeniu nákladov. Náklady sú rozdelené podľa druhu a komentár obsahuje aj pohyby horizontálnej a vertikálnej analýzy týchto nákladov. Na konci tejto kapitoly sa nachádza graf zobrazujúci štruktúru a veľkosť jednotlivých položiek v hlavnej činnosti organizácie. Poslednou podkapitolou je členenie nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie. Tu sa nachádza rozdelenie nákladov na fixné a variabilné. Tieto náklady sú ďalej rozdelené na hlavnú a podnikateľskú činnosť.

6.1 Celkové náklady

Táto podkapitola obsahuje tabuľky, v ktorých sú zobrazené celkové náklady spoločnosti Správa ciest TSK za roky 2016, 2017 a 2018 zaokrúhlené na celé čísla matematicky, vyjadrené v eurách. Celkové náklady zahŕňajú rozdelenie na hlavnú činnosť (HČ) a podnikateľskú činnosť (PČ). Po tabuľkách nasleduje graf vývoja celkových nákladov rozdelený na jednotlivé činnosti a taktiež komentár.

Tabuľka 13 Celkové náklady Správy ciest TSK za rok 2016 (vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát)

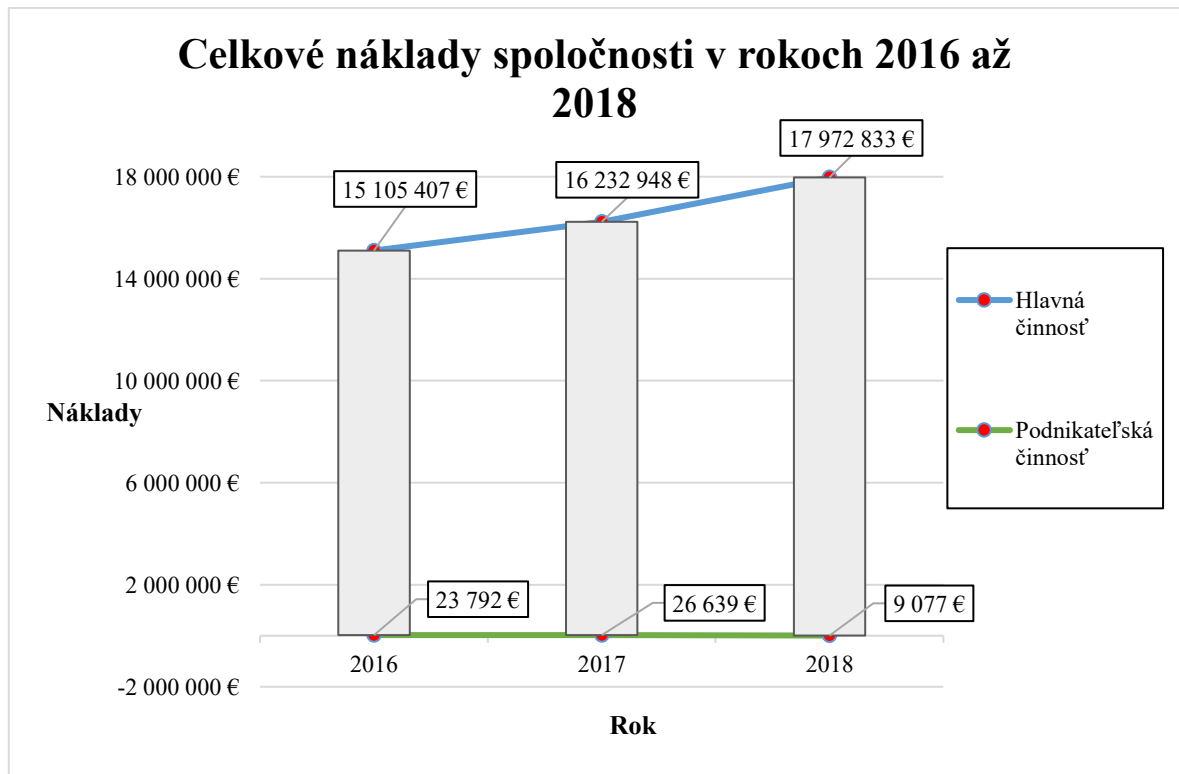
Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	2016 [€]		
		HČ	PČ	Spolu
50	Spotrebované nákupy	2 543 935	3 329	2 547 264
501	Spotreba materiálu	2 373 143	2 894	2 376 037
502	Spotreba energie	170 792	435	171 227
51	Služby	4 691 373	12 235	4 703 608
511	Opravy a udržiavanie	4 501 427	713	4 502 140
512	Cestovné	75		75
513	Náklady na reprezentáciu	908		908
518	Ostatné služby	188 962	11 522	200 485
52	Osobné náklady	4 202 866	7 315	4 210 181
521	Mzdové náklady	2 883 990	5 171	2 889 160
524	Zákonné sociálne poistenie	1 003 114	1 830	1 004 943
525	Ostatné sociálne poistenie	35 476		35 476
527	Zákonné sociálne náklady	280 287	315	280 602
53	Dane a poplatky	48 210	375	48 584
531	Daň z motorových vozidiel		370	370
532	Daň z nehnuteľnosti	42 234		42 234
538	Ostatné dane a poplatky	5 975	5	5 980
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	45 544		45 544
545	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	8		8
548	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	45 182		45 182
549	Manká a škody	354		354
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	3 573 434	539	3 573 972
551	Odpisy DNM a DHM	3 573 434		3 573 434
	Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti		539	539
557	Tvorba zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti		539	539
56	Finančné náklady	45		45
568	Ostatné finančné náklady	45		45
	Účtové skupiny 50 - 56 súčet	15 105 407	23 792	15 129 199

Tabuľka 14 Celkové náklady Správy ciest TSK za rok 2017 (vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát)

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	2017 [€]		
		HČ	PČ	Spolu
50	Spotrebované nákupy	2 768 919	10 169	2 779 088
501	Spotreba materiálu	2 628 319	7 760	2 636 079
502	Spotreba energie	140 600	2 409	143 010
51	Služby	5 393 944	2 389	5 396 333
511	Opravy a udržiavanie	5 182 679	443	5 183 122
512	Cestovné	118		118
513	Náklady na reprezentáciu	1 286		1 286
518	Ostatné služby	209 861	1 946	211 807
52	Osobné náklady	4 470 596	5 517	4 476 112
521	Mzdové náklady	3 082 188		3 082 188
524	Zákonné sociálne poistenie	1 070 678	1 344	1 072 022
525	Ostatné sociálne poistenie	35 882		35 882
527	Zákonné sociálne náklady	281 847	356	282 203
53	Dane a poplatky	50 028	7 829	57 857
531	Daň z motorových vozidiel		7 829	7 829
532	Daň z nehnuteľnosti	42 233		42 233
538	Ostatné dane a poplatky	7 795		7 795
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	14 771		14 771
544	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	266		266
545	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	1 809		1 809
548	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	12 262		12 262
549	Manká a škody	433		433
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	3 534 650	736	3 535 386
551	Odpisy DNM a DHM	3 448 953		3 448 953
	Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	85 697	736	86 433
553	Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	85 697		85 697
557	Tvorba zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti		736	736
56	Finančné náklady	41		41
568	Ostatné finančné náklady	41		41
	Účtové skupiny 50 - 56 súčet	16 232 948	26 639	16 259 588

Tabuľka 15 Celkové náklady Správy ciest TSK za rok 2018 (vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát)

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	2018 [€]		
		HČ	PČ	Spolu
50	Spotrebované nákupy	2 810 370	6 522	2 816 892
501	Spotreba materiálu	2 679 262	919	2 680 181
502	Spotreba energie	131 108	5 603	136 711
51	Služby	7 268 370	671	7 269 040
511	Opravy a udržiavanie	6 876 034	23	6 876 058
512	Cestovné	746		746
513	Náklady na reprezentáciu	1 089		1 089
518	Ostatné služby	390 500	647	391 148
52	Osobné náklady	5 025 537	459	5 025 997
521	Mzdové náklady	3 443 729	316	3 444 045
524	Zákonné sociálne poistenie	1 198 458	111	1 198 569
525	Ostatné sociálne poistenie	38 852		38 852
527	Zákonné sociálne náklady	344 498	32	344 530
53	Dane a poplatky	50 901	1 234	52 135
531	Daň z motorových vozidiel		1 234	1 234
532	Daň z nehnuteľnosti	42 557		42 557
538	Ostatné dane a poplatky	8 343		8 343
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	17 739		17 739
545	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	597		597
546	Odpis pohľadávky	873		873
548	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	16 199		16 199
549	Manká a škody	70		70
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	2 799 872	191	2 800 063
551	Odpisy DNM a DHM	2 683 681		2 683 681
	Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	116 191	191	116 382
553	Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	108 870		108 870
557	Tvorba zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti		191	191
558	Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	7 321		7 321
56	Finančné náklady	45		45
568	Ostatné finančné náklady	45		45
	Účtové skupiny 50 - 56 súčet	17 972 833	9 077	17 981 910

Obrázok 8 Grafické zobrazenie celkových nákladov spoločnosti v rokoch 2016 až 2018
(vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát)

Z tabuliek a grafu je evidentné, že spoločnosť Správa ciest TSK neprosperovala. Jej celkové náklady za hlavnú činnosť mali nepriaznivý vývoj. Náklady v roku 2017 oproti roku 2016 stúpili o 7,5 %. V roku 2018 dosahovali náklady spoločnosti najvyšší počet. Oproti roku 2016 to predstavuje zvýšenie až o 19 % a oproti roku 2017 to je 10,72 %. V podnikateľskej činnosti bol vývoj nákladov lepší. Síce v roku 2017 stúpili náklady o 12 %, napriek tomu v roku 2018 klesli v porovnaní s rokom 2017 o 34 % a v porovnaní s rokom 2016 o 38 %. V jednotlivých rokoch najväčšiu položku nákladov z hlavnej činnosti podniku, tvorila účtová skupina 51 – Služby. Túto skupinu s najväčším podielom tvorí účet 511 – Opravy a udržiavanie. V roku 2017 oproti roku 2016 vzrástol o 15 % a v roku 2018 oproti roku 2017 o 33 %. Dôvodom vysokej sumy tohto účtu je servis strojov a dopravných prostriedkov potrebných pre opravy a údržbu ciest v letnom i v zimnom období a taktiež tu môžeme zahrnúť opravy budov a priestorov pre administratívne činnosti. Rast nákladov na účte 518 – Ostatné služby organizácia vyvolali telekomunikačné služby, náklady na stráženie objektov, nájomné alebo nákup diaľničných známok. Tento účet mal rastúci charakter počas sledovaného obdobia. V roku 2017 sa zvýšil o 11 % a v roku 2018 až o 86 %. Významnou

položkou celkových nákladov z hlavnej činnosti boli aj osobné náklady, ktoré sa skladajú z hrubých miezd, zákonného sociálneho a zdravotného poistenia a z tvorby sociálneho fondu. Mzdové náklady vzrástli v roku 2017 o 7 % a v roku 2018 o 12 %. Dôvodom bol rast hrubej mzdy zamestnancov a vyplatené odmeny. Taktiež významný rast mal v roku 2018 oproti roku 2017 účet 527 – Zákonné sociálne poistenie o 22 %, ktorý bol zapríčinený vyšším príspevkom na stravovanie zamestnancov, na dopravné a rastom nákladov na bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri práci. Organizácia vlastní dlhodobý hmotný majetok, ktorého odpisy sa v sledovanom období pohybujú vo výške viac ako 3,5 milióna €. Tieto náklady však majú klesajúci charakter. V roku 2017 klesli o 3 % a v roku 2018 pokles predstavoval 22 %. Ďalej si začala v hlavnej činnosti v roku 2017 tvoriť rezervy z prevádzkovej činnosti a v podnikateľskej činnosti vytvorila zákonné opravné položky z prevádzkovej činnosti. Účtová skupina 50 – Spotrebované nákupy sa skladá zo spotrebovanej energie a materiálu. Spotrebovaný materiál v roku 2017 oproti roku 2016 vzrástol o 11 %. Pod spotrebovaným materiálom si môžeme predstaviť najmä posypový materiál ako je soľ a kameň, ďalej spotreba pohonných hmôt a odevné ochranné pracovné pomôcky. Naopak účet 502 – Spotreba energie v roku 2017 klesla o 16 % a potom v roku 2018 o 4 %. Pokles bol vyvolaný menšou spotrebou elektrickej energie, vody, pary a plynu. Taktiež súčasťou nákladov je účtová skupina 53 – Dane a poplatky, ktorú tvorí daň z nehnuteľností, ostatné dane a poplatky a daň z motorových vozidiel. V hlavnej činnosti sa daň z motorových vozidiel neplatí. Avšak v podnikateľskej činnosti áno. V roku 2017 oproti roku 2016 vzrástla o 2 018 %. V roku 2018 je evidovaný pokles o 84 %. Účtová skupina 54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť v roku 2017 v porovnaní s rokom 2016 klesla o 68 %. Avšak v roku 2018 naspäť stúpla o 20 %. Tieto náklady boli podnietené nákladmi na poistenie majetku, tvorbu dlhodobej zákonnej rezervy, penále, pokuty, úroky z omeškania, manká a škody. Spoločnosť je platiteľom DPH z toho vyplýva, že odvádza daň, ktorú eviduje na príslušných syntetických účtoch 591 a 595. U podnikateľskej činnosti najväčšiu položku nákladov tvorila každý rok iná skupina. V roku 2016 ňou bola účtová skupina 51, rovnako ako u hlavnej činnosti. Z celkovej sumy nákladov, tvorila podnikateľská činnosť 0,16 %. V roku 2017 najvyššie výsledky dosahovala skupina 50 – Spotrebované nákupy s podielom 38 % na celkových nákladoch z podnikateľskej činnosti a v roku 2018 vo výške 72 %.

6.2 Druhové členenie nákladov

V tejto podkapitole sú rozčlenené náklady podľa druhového členenia. Toto členenie zobrazí pomer jednotlivých druhov nákladov k nákladom celkovým. Nachádza sa tu tabuľka druhového členenia nákladov, analýza absolútnych ukazovateľov a graf, ktorý zobrazuje štruktúru nákladov v jednotlivých rokoch.

Tabuľka 16 Druhové členenie nákladov podniku (vlastné spracovanie)

	Náklady	2016 [€]		2017 [€]		2018 [€]	
		HČ	PČ	HČ	PČ	HČ	PČ
1.	Náklady na hospodársku činnosť	15 105 361	23 792	16 232 907	26 639	17 972 788	9 077
1.1	Materiálové náklady	2 543 935	3 329	2 768 919	10 169	2 810 370	6522
1.2	Služby	4 691 373	12 235	5 393 944	2 389	7 268 370	671
1.3	Osobné náklady	4 202 866	7 315	4 470 596	5 517	5 025 537	459
1.4	Dane a poplatky	48 210	375	50 028	7 829	50 901	1234
1.5	Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	3 573 434	539	3 534 650	736	2 799 872	191
1.6	Ostatné náklady na hospodársku činnosť	45 544	0	14 771	0	17 739	0
2.	Finančné náklady	45	0	41	0	45	0
3.	Daň z príjmov z bežnej činnosti	0	6 462	0	5 712	2 012	4160
3.1	Splatná daň	0	6 462	0	5 712	496	4160
3.2	Odložená daň	0	0	0	0	1 516	0
	Celkové náklady spolu	15 105 407	30 254	16 232 948	32 351	17 974 845	13 237

Tabuľka 17 Vertikálna analýza druhového členenia nákladov (vlastné spracovanie)

	Náklady	2016		2017		2018	
		HČ	PČ	HČ	PČ	HČ	PČ
1.	Náklady na hospodársku činnosť	100,00%	78,64%	100,00%	82,34%	99,99%	68,57%
1.1	Materiálové náklady	16,84%	11,00%	17,06%	31,43%	15,64%	49,27%
1.2	Služby	31,06%	40,44%	33,23%	7,39%	40,44%	5,07%
1.3	Osobné náklady	27,82%	24,18%	27,54%	17,05%	27,96%	3,47%
1.4	Dane a poplatky	0,32%	1,24%	0,31%	24,20%	0,28%	9,32%
1.5	Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	23,66%	1,78%	21,77%	2,27%	15,58%	1,44%
1.6	Ostatné náklady na hospodársku činnosť	0,30%	-	0,09%	-	0,10%	-
2.	Finančné náklady	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-
3.	Daň z príjmov z bežnej činnosti	0,00%	21,36%	0,00%	17,66%	0,01%	31,43%
3.1	Splatná daň	-	21,36%	-	17,66%	0,00%	31,43%
3.2	Odložená daň	-	-	-	-	0,01%	-
	Celkové náklady spolu	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Tabuľka 18 Horizontálna analýza druhového členenia nákladov (vlastné spracovanie)

	Náklady	2016/2017		2017/2018	
		HČ	PČ	HČ	PČ
1.	Náklady na hospodársku činnosť	7,46%	11,97%	10,72%	-65,93%
1.1	Materiálové náklady	8,84%	205,47%	1,50%	-35,86%
1.2	Služby	14,98%	-80,47%	34,75%	-71,93%
1.3	Osobné náklady	6,37%	-24,58%	12,41%	-91,67%
1.4	Dane a poplatky	3,77%	1990,19%	1,74%	-84,24%
1.5	Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	-1,09%	36,52%	-20,79%	-74,10%
1.6	Ostatné náklady na hospodársku činnosť	-67,57%	-	20,10%	-
2.	Finančné náklady	-9,47%	-	8,63%	-
3.	Daň z príjmov z bežnej činnosti	-	-11,60%	-	-27,17%
3.1	Splatná daň	-	-11,60%	-	-27,17%
3.2	Odložená daň	-	-	-	-
	Celkové náklady spolu	7,46%	6,93%	10,73%	-59,08%

Materiálové náklady

Medzi materiálové náklady organizácia zaraďuje spotrebu materiálu a energie. V hlavnej činnosti ich percentuálny podiel na celkových nákladoch sa pohybuje približne od 15,6 % do 17 %. V roku 2017 evidujeme nárast oproti roku 2016 o 9 %, čo v peňažnom vyjadrení predstavuje 224 984 €. V roku 2018 sa materiálové náklady opäť zvýšili, ale len o 1,5 %. Táto zmena predstavuje 41 451 €. V podnikateľskej činnosti neboli materiálové náklady len rastúce, ale i klesajúce. V roku 2017 oproti roku 2016 sa zvýšili až o 205,5 %. Naopak v roku 2018 evidujeme pokles o 35 %. Rast materiálových nákladov v sledovaných rokoch predstavuje negatívny vývoj pre spoločnosť. Spoločnosť Správa ciest TSK vedie k syntetickým účtom 501 - Spotreba materiálu a 502 - Spotreba energie aj analytickú evidenciu. Rast v sledovanom období na účte spotreba materiálu bol vyvolaný väčšou spotrebou pohonných hmôt, olejov, kvapalín, potravín, čistiaceho materiálu, kancelárskeho materiálu, drobného hmotného majetku, liekov a ostatného nešpecifikovaného materiálu. Okrem rastu týchto položiek, sa zvýšili aj tržby z predaja služieb, ktoré vyvolali rast spotreby posypového materiálu ako je štrk, soľ a kamene potrebné k vykonávaniu činnosti, pre ktorú bola táto organizácia zriadená. Naopak na účte spotreba energie v sledovanom období je zaznamenaný pokles spotreby elektrickej energie, vody a plynu. Realizácia rekonštrukcie budov Správy ciest TSK viedla k úspore energií. Taktiež k úspore dopomohlo využívanie úsporných žiaroviek.

Služby

Do nákladovej skupiny 51 - Služby patrí cestovné, opravy a udržiavanie, náklady na reprezentáciu a ostatné služby. Percentuálny podiel tejto skupiny v hlavnej činnosti na celkových nákladoch sa pohyboval v roku 2016 okolo 31 %, v roku 2017 okolo 33 % a v roku 2018 okolo 40 %. Medzi rokmi 2016 a 2017 to predstavovalo nárast o 15%. A v roku 2018 oproti predchádzajúcemu roku o 35 %. Tento vývoj mal negatívny charakter. Organizácií bol poskytnutý kapitálový transfer od zriaďovateľa na rekonštrukciu budov vo výške 200 000 €. Tento fakt viedol k rastu na účte 511 – Opravy a udržiavanie s analytickou evidenciou k budovám a zariadeniam. Organizácia vlastní morálne zastaralý majetok, v dôsledku ktorého rastú náklady na údržbu a náhradné diely. Taktiež bol zaznamenaný rast cestovného, ktorý sa zvýšil v roku 2017 o 58 % a v roku 2018 až o 531 %. Dôsledkom bol rastúci počet vyslaní zamestnancov na tuzemské pracovné cesty, s ktorými súvisia náklady na stravné, ubytovanie, dopravné alebo aj vedľajšie náklady ako je parkovné. V roku 2017

mali rastúcu tendenciu aj náklady na reprezentáciu, ich rast predstavoval 42 %. Toto zvýšenie vyvolali náklady na obedy s obchodnými partnermi, náklady na pohostenie vlastných zamestnancov a reklamné predmety. Pohyb nákladov smerom hore je zaznamenaný aj na účte 518, ktorý vyvolalo hlavne nájomné, ďalej školenia a semináre, poštovné a telefóny, odvoz a likvidácia odpadu. V podnikateľskej činnosti mala táto nákladová skupina veľmi pozitívny vývoj. V roku 2016 dosahovala 12 235 €, čo je 40,5 % na celkových nákladoch v podnikateľskej činnosti. V roku 2017 klesla na 2 389 €, čo predstavuje pokles o 80,5 % a v roku 2018 dosahovala 671 €, čo je pokles o 72 %. V podnikateľskej činnosti v tejto účtovnej skupine, zachytáva klesajúce náklady na účte ostatných služieb spolu s opravami a udržiavaním. Pokles bol zapríčinený 93 % znížením dopravných nákladov.

Osobné náklady

Do osobných nákladov patria mzdové náklady, zákonné a ostatné sociálne poistenie. V hlavnej činnosti tieto náklady predstavovali percentuálny podiel približne 28 % na celkových nákladoch za všetky 3 sledované roky. V roku 2017 oproti roku 2016, osobné náklady vzrástli o 6 %, čo znamená, že mali nepriaznivý vývoj a v roku 2018 oproti roku 2017 je zaznamenaný opäť negatívny vývoj, vzrast o 12 %. Dôvodom tejto situácie bolo prijatie 9 nových zamestnancov v roku 2017, čo prinieslo vyššie mzdové náklady. Okrem toho rástla aj priemerná hrubá mzda zamestnancov. Na účet 521 – Mzdové náklady sa okrem hrubých miezd účtujú aj odmeny o vykonaní práce. Správa ciest TSK si vytvorila krátkodobé rezervy na nevyčerpané dovolenky zamestnancov a ich odmeny, ktoré boli taktiež zachytené na účte 521. Spolu s rastúcimi mzdovými nákladmi rástol aj účet 524 – Zákonné sociálne poistenie. Tento účet zachytáva poistenie platené zamestnávateľom za zamestnanca, ktoré je zrážané zamestnancom z ich hrubej mzdy. Účet 525 – Ostatné sociálne poistenie bol počas sledovaného obdobia v pomerne rovnakej výške. Predstavuje poistenie a príspevky nad rámec stanovený zákonom. Rastúci charakter mal aj účet 527 – Zákonné sociálne náklady, ktorý v roku 2018 oproti roku 2017 vzrástol o 22 %. Dôsledkom bolo zvýšenie príspevku na stravovanie o 32 % v roku 2018 oproti roku 2016. Organizácia si prostredníctvom tohto účtu začala tvoriť rezervu na odmeny zamestnancov spolu s rezervou za nevyčerpané dovolenky. Na tomto účte sa vyskytujú aj náklady na nemocenské dávky a zabezpečenie bielizne, odevov a obuvi. Podnikateľská činnosť eviduje u tejto skupiny nákladov pozitívny vývoj.

V roku 2017 oproti roku 2016 to predstavuje pokles o 25,6 %. V porovnaní rokov 2018 a 2017 je vidieť zníženie osobných nákladov o 92,7 %.

Dane a poplatky

Nákladová skupina dane a poplatky obsahuje daň z nehnuteľností, motorových vozidiel a ostatné dane a poplatky. V hlavnej činnosti v roku 2016 percentuálny podiel daní a poplatkov predstavoval 0,32 %, v roku 2017 vzrástli na úroveň 0,36 % a v roku 2018 klesli na úroveň 0,29 %. Dane a poplatky sa pohybovali približne v rovnakej výške. Organizácia neodvádza daň z motorových vozidiel z hlavnej činnosti, avšak z podnikateľskej áno. Tá mala veľmi vysoko rastúci efekt, vzrástla z 370 € na 7 829 € v roku 2017. V treťom sledovanom roku klesla o 84 % na 1 234 €. Naopak daň z nehnuteľností odvádza organizácia len z hlavnej činnosti. Táto daň dosahovala stabilnú hodnotu. Syntetický účet 538 – Ostatné dane a poplatky mal rastúcu povahu. V roku 2018 oproti roku 2016 stúpol o 40 %. Príčinou rastu boli poplatky za komunálny odpad, koncesionársky poplatok RTVS a náhrady zodpovednosti za vzniknuté škody.

Odpisy a opravné položky k DNM a DHM

Tieto náklady v priebehu sledovaného obdobia klesali. V hlavnej činnosti v roku 2016 ich výška predstavovala približne 24 %. V roku 2017 klesli na úroveň 22 % a v roku 2018 opäť klesli na 16 %. Medzi rokmi 2016 a 2017 táto zmena predstavovala pokles o 1%, čo má pozitívny vplyv na podnik. V roku 2018 oproti roku 2017 zaznamenávame pokles o 21%, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje 734 778 €. V podnikateľskej činnosti dosahovali tieto náklady menšie hodnoty. V roku 2016 to je približne 1,8 %, v roku 2017 boli 2,3 % a v roku 2018 boli 1,5 %. V porovnaní rokov to je medziročný nárast v roku 2017 o 36,5 % a v roku 2018 pokles o 74 %. Dôvodom zníženia týchto položiek bol fakt, že spoločnosť doodpisovala konkrétne zložky majetku a vyradila tento majetok z evidencie.

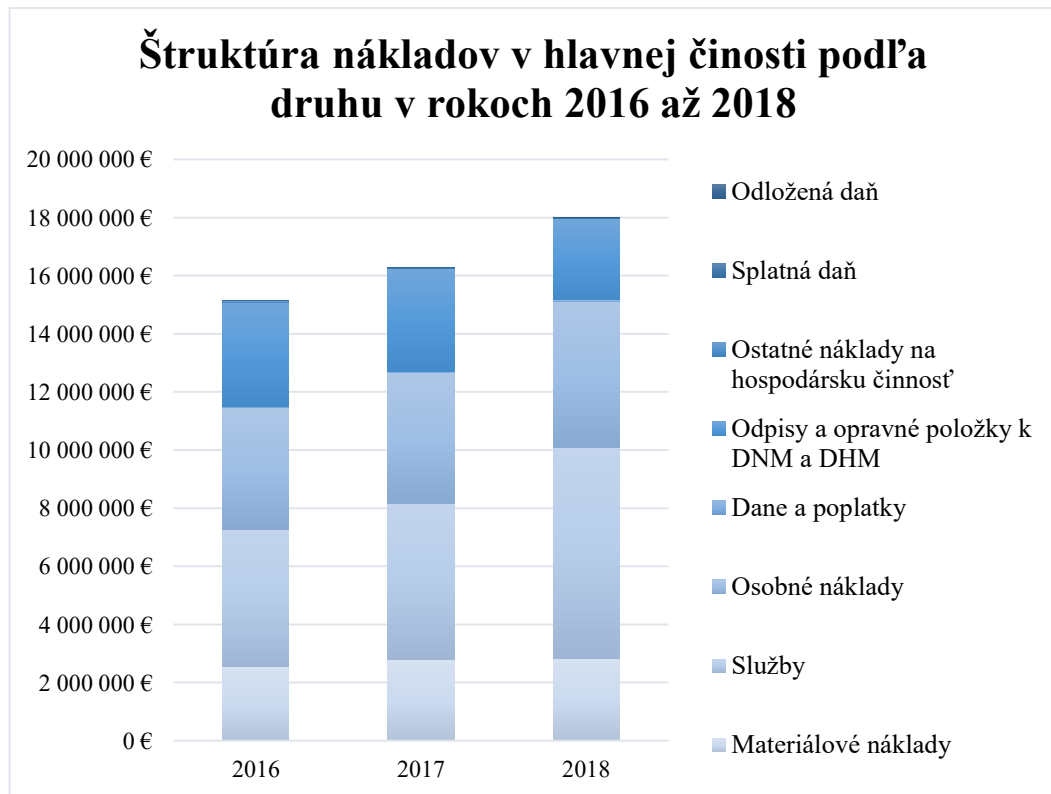
Ostatné náklady na hospodársku činnosť

Táto skupina nákladov mala kolísavý vývoj. V hlavnej činnosti percentuálny podiel v roku 2016 predstavoval 0,30 %, v roku 2017 klesli na úroveň 0,09 % a v poslednom roku vzrástli na 0,10 %. V roku 2017 oproti roku 2016, mali náklady veľmi pozitívny vývoj, pretože

vidujeme pokles až o 68 %. V roku 2018 oproti roku 2017 narástli o 20 %, čo je pre podnik nepriaznivé. Bolo to zapríčinené rastom zmluvných a ostatných pokút, penále a úroky z omeškania. Ďalej v roku 2018 bol zaúčtovaný odpis pohľadávky v čiastke 873 €. V roku 2017 vyvolali rast týchto nákladov aj manká a škody a ostatné náklady vyššie neuvedené, ktoré v roku 2018 klesli. Podnik v podnikateľskej činnosti nezaznamenáva žiadne náklady v tejto skupine.

Celkové náklady

Celkové náklady spoločnosti v hlavnej činnosti v roku 2016 dosiahli výšku 15 135 661 €. V roku 2017 predstavovali 16 265 300 €. V roku 2018 sa dostali na úroveň 17 988 083 €. V medziročnom porovnaní 2016 a 2017 náklady predstavovali negatívny nárast o 7 %. V porovnaní rokov 2017 s rokom 2018, náklady opäť negatívne vzrástli o 11 %, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje 1 741 897 €. Podľa druhového členenia najväčšou položkou ovplyvňujúcou celkové náklady predstavovala účtovná skupina 51 – Služby, ktorá sa pohybovala od 31 do 40 %, ďalej nasledovala účtovná skupina 52 – Osobné náklady vo výške 28 % a treťou najväčšou položkou bola účtovná skupina 50 – Spotrebované nákupy vo výške 15,6 až 17 %. Naopak najmenšou položkou boli finančné náklady v sume 45 €. V podnikateľskej činnosti celkové náklady v roku 2016 dosahovali 30 254 €, v roku 2017 boli 32 351 € a v roku 2018 boli 13 237 €. Medziročne náklady predstavovali v roku 2017 nárast o 7 % a v roku 2018 pokles o 60 %. Najväčšou položkou podľa druhového členenia boli v roku 2016 rovnako ako v hlavnej činnosti služby. No v roku 2017 a 2018 najväčšiu nákladovú položku tvorili materiálové náklady. V roku 2016 najmenšou položkou nákladov v podnikateľskej činnosti boli dane a poplatky. V roku 2017 a 2018 najmenšími nákladmi boli odpisy a opravné položky k DNM a DHM.

Obrázok 9 Druhové členenie nákladov spoločnosti v rokoch 2016 – 2018 (vlastné spracovanie)

Tento graf ukazuje, akú časť celkových nákladov tvoria jeho jednotlivé druhy. Ako môžeme vidieť, jeho najväčšou položkou boli služby. V roku 2018 boli najvyššie. Oproti roku 2016 to predstavovalo nárast takmer o polovicu. Je zrejme, že druhou najväčšou položkou nákladov boli osobné náklady. Táto položka mala rastúci efekt, ktorý bol spôsobený navýšením miezd zamestnancov. Priemerná mzda v roku 2016 bola vo výške 778 €, no v roku 2018 dosahovala 915 €. Treťou najväčšou položkou boli odpisy DNM a DHM, ktoré postupom rokov klesali. Toto znamená, že spoločnosť už doodpisovala konkrétny druh majetku. A poslednou najväčšou položkou nákladov boli materiálové náklady. Výška týchto nákladov sa veľmi nezmenila. V roku 2018 v porovnaní s rokom 2016 vzrástla skoro o 300 tisíc €. Túto zmenu môžeme pripísať k rastúcemu množstvu prevádzaných výkonov.

6.3 Členenie nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie

Cieľom tejto podkapitoly je vykonanie členenia nákladov v závislosti na ich vzťahu k objemu vykonanej produkcie. Toto členenie rozdeľuje náklady na fixné a variabilné, ktoré boli bližšie rozobraté v teoretickej časti. Nachádzajú sa tu tri tabuľky – 19, 20 a 21. Obsahom tabuliek je štruktúra nákladov podľa tohto členenia a vertikálna a horizontálna analýza. Tabuľky sú rozdelené na hlavnú a podnikateľskú činnosť a zahŕňajú náklady za sledované obdobie 2016 až 2018.

Tabuľka 19 Štruktúra nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie (vlastné spracovanie)

Položka [€]	2016		2017		2018	
	HČ	PČ	HČ	PČ	HČ	PČ
FIXNÉ NÁKLADY						
Spotreba materiálu	237 314	289	262 832	776	267 926	92
Spotreba energie	5 124	13	4 218	72	3 933	168
Opravy a udržiavanie	1 800 571	285	2 073 071	177	2 750 414	9
Cestovné	75	-	118	-	746	-
Náklady na reprezentáciu	908	-	1 286	-	1 089	-
Služby	147 156	8 973	163 431	1 516	304 105	504
Mzdové náklady	1 260 860	2 195	1 341 179	1 655	1 507 661	138
Dane a poplatky	48 210	375	50 028	7 829	50 901	1 234
Ostatné prevádzkové náklady	45 544	-	14 771	-	17 739	-
Odpisy DNM a DHM	3 573 434	539	3 534 650	736	2 799 872	191
Finančné náklady	45	-	41	-	45	-
Fixné náklady spolu	7 119 241	12 668	7 445 625	12 760	7 704 430	2 336
VARIABILNÉ NÁKLADY						
Spotreba materiálu	2 135 829	2 604	2 365 487	6 984	2 411 335	827
Spotreba energie	165 668	422	136 382	2 337	127 175	5 435
Opravy a udržiavanie	2 700 856	428	3 109 607	266	4 125 621	14
Služby	41 807	2 546	46 430	431	86 396	143
Mzdové náklady	2 942 006	5 121	3 129 417	3 862	3 517 876	322
Variabilné náklady spolu	7 986 166	11 121	8 787 323	13 880	10 268 403	6 741
CELKOVÉ NÁKLADY	15 105 407	23 789	16 232 948	26 640	17 972 833	9 077

Tabuľka 20 Vertikálna analýza členenia nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie (vlastné spracovanie)

Položka [€]	2016		2017		2018	
	HČ	PČ	HČ	PČ	HČ	PČ
FIXNÉ NÁKLADY						
Spotreba materiálu	1,57%	1,21%	1,62%	2,91%	1,49%	1,01%
Spotreba energie	0,03%	0,05%	0,03%	0,27%	0,02%	1,85%
Opravy a udržiavanie	11,92%	1,20%	12,77%	0,66%	15,30%	0,10%
Cestovné	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-
Náklady na reprezentáciu	0,01%	-	0,01%	-	0,01%	-
Služby	0,97%	37,72%	1,01%	5,69%	1,69%	5,55%
Mzdové náklady	8,35%	9,23%	8,26%	6,21%	8,39%	1,52%
Dane a poplatky	0,32%	1,57%	0,31%	29,39%	0,28%	13,60%
Ostatné prevádzkové náklady	0,30%	-	0,09%	-	0,10%	-
Odpisy DNM a DHM	23,66%	2,26%	21,77%	2,76%	15,58%	2,10%
Finančné náklady	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-
Fixné náklady spolu	47,13%	53,25%	45,87%	47,90%	42,87%	25,73%
VARIABILNÉ NÁKLADY						
Spotreba materiálu	14,14%	10,95%	14,57%	26,22%	13,42%	9,11%
Spotreba energie	1,10%	1,77%	0,84%	8,77%	0,71%	59,88%
Opravy a udržiavanie	17,88%	1,80%	19,16%	1,00%	22,95%	0,15%
Služby	0,28%	10,70%	0,29%	1,62%	0,48%	1,58%
Mzdové náklady	19,48%	21,53%	19,28%	14,50%	19,57%	3,55%
Variabilné náklady spolu	52,87%	46,75%	54,13%	52,10%	57,13%	74,27%
CELKOVÉ NÁKLADY	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Tabuľka 21 Horizontálna analýza členenia nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie (vlastné spracovanie)

Položka [€]	2016/2017		2017/2018	
	HČ	PČ	HČ	PČ
FIXNÉ NÁKLADY				
Spotreba materiálu	10,75%	168,51%	1,94%	-88,14%
Spotreba energie	-17,68%	453,85%	-6,76%	133,33%
Opravy a udržiavanie	15,13%	-37,89%	32,67%	-94,92%
Cestovné	57,69%	-	530,97%	-
Náklady na reprezentáciu	41,58%	-	-15,31%	-
Služby	11,06%	-83,10%	86,08%	-66,75%
Mzdové náklady	6,37%	-24,60%	12,41%	-91,66%
Dane a poplatky	3,77%	1990,19%	1,74%	-84,24%
Ostatné prevádzkové náklady	-67,57%	-	20,10%	-
Odpisy DNM a DHM	-1,09%	36,52%	-20,79%	-74,10%
Finančné náklady	-9,47%	-	8,68%	-
Fixné náklady spolu	4,58%	0,73%	3,48%	-81,70%

Položka [€]	2016/2017		2017/2018	
	HČ	PČ	HČ	PČ
VARIABILNÉ NÁKLADY				
Spotreba materiálu	10,75%	168,20%	1,94%	-88,16%
Spotreba energie	-17,68%	453,79%	-6,75%	132,56%
Opravy a udržiavanie	15,13%	-37,85%	32,67%	-94,74%
Služby	11,06%	-83,07%	86,08%	-66,82%
Mzdové náklady	6,37%	-24,59%	12,41%	-91,66%
Variabilné náklady spolu	10,03%	24,81%	16,85%	-51,43%
CELKOVÉ NÁKLADY				
	7,46%	11,98%	10,72%	-65,93%

Variabilné náklady

Z tabuliek je evidentné, že väčšiu časť v **hlavnej** činnosti tvoria variabilné náklady. Tie sa pohybovali približne od 53 – 57 % na celkových nákladoch. Mali rastúcu tendenciu. V roku 2017 oproti roku 2016 vzrástli o 10 %. V roku 2018 oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšili o necelých 17 %. Štruktúra variabilných nákladov zahŕňa spotrebu materiálu, spotrebu energie, opravy a udržiavanie, služby a mzdové náklady. Najväčšie nákladové zastúpenie u tejto skupiny predstavovali **mzdové náklady**, ktoré sa pohybovali okolo 19 %. Táto skupina nákladov vzrástla o 6 a 12 %, a to v dôsledku rastu miezd zamestnancov za poskytovanie služieb, ďalej sa sem radia odmeny a rôzne príplatky za nadčas, prácu cez víkend alebo za nočné smeny. S touto kategóriou nákladov súvisia aj odvody do zdravotnej a sociálne poisťovne, ktoré sa zrážajú zamestnancom z miezd a odmien. Druhé najväčšie percentuálne zastúpenie v sledovaných rokoch majú **opravy a udržiavanie**. Tie sa so svojou variabilnou časťou podieľali na celkových nákladoch od 18 do 23 %. Mali rastúci charakter a to o 15% v roku 2017 a o 32% v roku 2018. Tieto náklady sú tvorené opravami a údržbou strojov a automobilov používaných pri poskytovaní služieb. Treťou najväčšou skupinou variabilných nákladov v hlavnej činnosti je **spotreba materiálu**. Predstavovala v sledovanom období približne 14 %. Skladá sa zo spotreby pohonných látok ako je benzín a nafta, ďalej spotreba drobného hmotného majetku, spotreba čistiaceho a kancelárskeho materiálu. **Spotreba energie** sa pohybovala okolo 1 % vo variabilnej časti nákladov. Do tejto skupiny spadá spotreba elektrickej energie, vody a plynu vo výrobnjej oblasti organizácie. Ďalšou skupinou variabilných nákladov sú **služby**, ktoré netvorili ani pol percenta z celkových nákladov. Tieto náklady zvyšuje poštovné, školenia, semináre, kurzy, doprava a preprava materiálu.

V **podnikateľskej** činnosti počas sledovaného obdobia dosahovali každý rok iné položky variabilných nákladov najväčšie hodnoty. V roku 2016 boli najväčšou položkou **mzdové náklady**, ktoré tvorili 21,5 % z celkových nákladov. Počas sledovaného obdobia mali klesajúcu tendenciu. Za nimi nasledovali **spotreba materiálu a služby**, ktoré sa pohybovali okolo 11 %. Po nich nasledovali **opravy a udržiavanie** a spotreba energie s 2 % podielom na celkových nákladoch. V roku 2017 mala najväčší podiel **spotreba materiálu** okolo 26 %. Oproti predchádzajúcemu roku stúpili o 168,5 %. Naopak v roku 2018 predstavovali pokles o 88 %. V roku 2018 dosahovala vo variabilných nákladoch najväčší podiel **spotreba energie** vo výške 60 % na celkových nákladoch. Tieto náklady mali počas analyzovaných rokov rastúcu tendenciu. Ďalej naopak klesajúcu tendenciu vo variabilných nákladoch mali položky opráv a udržiavania, ktoré z necelých 2 % klesli na 0,15 %. Rovnakou situáciou si prešli aj **služby**, s tým rozdielom že klesli z 11 % na 2 %.

Fixné náklady

Fixné náklady v sledovanom období v **hlavnej** činnosti tvoria zvyšnú časť celkových nákladov, čiže 43 – 47 %. Tieto náklady mali rovnako ako variabilné náklady rastúcu tendenciu. Avšak s tým rozdielom, že mali postupom rokov menší podiel na celkových nákladoch. Medzi fixné náklady sa radí spotreba materiálu a energie, opravy a udržiavanie, cestovné, reprezentačné náklady, služby, mzdy, dane a poplatky, ostatné prevádzkovej náklady, odpisy DNM a DHM a finančné náklady. Najväčší podiel z týchto nákladov tvorili **odpisy DNM a DHM**, ktoré sa pohybovali od 15,5 – 24 %. Počas sledovaných rokov mali klesajúci charakter. V roku 2018 oproti predchádzajúcemu roku klesli o 21 %. Dôsledkom tejto situácie bolo doodpisovanie majetku a vyradenie neupotrebiteľného majetku. Druhý najväčší podiel v sledovanom období vo výške 12 – 15,3 % tvorili **opravy a udržiavanie**. Tie mali rovnako ako pri variabilných nákladoch rastúci charakter. Rast týchto nákladov vyvolali opravy budov a zariadení, administratívnych priestorov a motorových vozidiel. Treťou najväčšou položkou fixných nákladov boli **mzdové náklady**. Pohybovali sa približne okolo 8 % a mali v sledovanom období rastúcu povahu. Do tejto skupiny nákladov sa radia mzdy administratívnych pracovníkov spolu s odvodmi zrážaných z nich do sociálnej a zdravotnej poisťovne a taktiež tvorená rezerva na odmeny. Ďalšou skupinou fixných nákladov je **spotreba materiálu**. Ich percentuálne zastúpenie na celkových nákladoch sa pohybovalo okolo 1,5 %, čo v hodnotovom vyjadrení predstavuje 230 – 260 tisíc €. Do týchto nákladov sa radia knihy, časopisy, učebné pomôcky, bielizeň, odev, obuv a ostatný

nešpecifikovaný materiál. Ďalšími položkami sú **náklady na reprezentáciu, cestovné a služby**. Ich percentuálny podiel sa pohyboval okolo 1 %. V rokoch 2016 – 2018 mali rastúcu povahu. Nákladovú položku služby zvyšovali telefóny, režijné náklady, nájomné, likvidácia odpadov a administratívne náklady. **Dane a poplatky** sa tiež radia medzi fixné náklady. Ich výška sa pohybovala v pomerne podobných hodnotách. Tieto položky zvyšovali dane z nehnuteľností a ostatné dane a poplatky. **Ostatné prevádzkové náklady** v roku 2017 oproti predchádzajúcemu roku o 68 %. Naopak v roku 2018 vzrástli o 20 %. Tieto náklady ovplyvňovali pokuty, penále, a úroky z omeškania, manká a škody a ostatné náklady na prevádzkovú činnosť. Do fixných nákladov patrí aj **spotreba energie**. Tieto položky mali počas sledovaného obdobia klesajúci charakter. Patria sem náklady elektrickej energie, vody a plynu administratívnych priestorov.

Rovnako ako u variabilných nákladov v **podnikateľskej** činnosti, tak aj u fixných dosahovali v každom roku sledovaného obdobia iné náklady najväčšie zastúpenie z celkových nákladov. V roku 2016 mali najväčšie zastúpenie **služby**, ktorý v tomto roku dosahovali 38 %. Počas tohto obdobia položky klesli o 83 % a 67 %. Druhé najväčšie 9 percentné zastúpenie mali **mzdy**, ktoré na rozdiel od hlavnej činnosti klesali v oboch rokoch. Ostatné položky sa pohybovali okolo 1,2 – 1,6 %. Okrem **spotreby energie**, ktoré predstavovali najmenšie položky fixných nákladov v podnikateľskej činnosti. V druhom sledovanom roku, čiže v roku 2017, najväčšou položkou fixných nákladov boli **dane a poplatky**. Tieto náklady zvyšovali dane z motorových vozidiel, ktoré v roku 2017 vzrástli o 7 454 €. No v roku 2018 mali rýchly spád a klesli o 84 %. Rovnako ako v predchádzajúcom roku boli druhými najväčšími položkami mzdy a za nimi nasledovali **služby**. V poslednom roku, opäť ako v tom predchádzajúcom, boli dane a poplatky najväčšími nákladmi. Avšak v tomto prípade tvorili menšie percentuálne zastúpenie a to 13,6. Za nimi nasledovali služby a odpisy. Najmenšími nákladmi v tomto roku boli **opravy a udržiavanie**.

7 ZDROJE FINANCOVANIA V SPRÁVE CIEST TSK

Táto kapitola je venovaná zdrojom krytia nákladov v konkrétnej príspevkovej organizácii. Na začiatku sú uvedené aké zdroje Správa ciest TSK využíva a neskôr sú priradené k jednotlivým nákladom, ktoré tieto zdroje kryjú.

Tabuľka 22 Číselný zoznam zdrojov financovania (SLOVENSKO, 2018)

Číslo zdroju	Názov
40	VLASTNÉ ZDROJE
41	Vlastné príjmy obcí a VÚC
42	Zdroje zo zisku
43	Zdroje z predaja majetku
44	Príspevky prijaté na združenú výstavbu
45	Dotácie poskytnuté zo štátneho fondu
46	Iné zdroje vyššie neuvedené
70	INÉ ZDROJE A VYBRANÉ FINANČNÉ PROSTRIEDKY A OSTATNÉ PRÍJMY
11	ZDROJE ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU
111	Príspevky zo štátneho rozpočtu
11EU	ZDROJE Z EÚ
11G	Prostriedky na spolufinancovanie fondov

V tabuľke je zobrazený výber kódov zdrojov financovania, ktoré Správa ciest TSK v skutočnosti využíva. Pod **vlastnými zdrojmi obcí a VÚC** sú zobrazené prostriedky poskytnuté z rozpočtu zriaďovateľa. **Zdroje zo zisku** predstavujú prostriedky získané vlastnou činnosťou v podnikateľskej činnosti. **Iné zdroje vyššie neuvedené** zaznamenávajú príjmy od iných subjektov ako od zriaďovateľa, a ktoré nie sú dotáciami ako napríklad príjmy z predaja výrobkov, tovarov a služieb, náhrady poistného plnenia, náhrady mánk a škôd atď. Tento zdroj v konečnom dôsledku vytvára výsledok hospodárenia ktorým je zisk alebo strata. **Iné zdroje a vybrané finančné prostriedky a ostatné príjmy** tvoria zdroje od iných subjektov na základe darovacej zmluvy a to formou dotácie, zo zmluvného poistenia alebo na základe osobitného predpisu od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, od fyzických alebo právnických osôb.

Štruktúru týchto zdrojov vytvorilo Ministerstvo financií Slovenskej republiky a uvádza ich v Príručke na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy pre roky 2019 až 2021 (SLOVENSKO, 2018), ktorá je vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z.

o rozpočtových pravidlách veřejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V tejto príručke sa okrem kódov nachádzajú aj vypracované návrhy rozpočtov verejnej správy pre dané roky a číselník účtov štátnych rozpočtových organizácií. Rozpočet verejnej správy sa zostavuje pre tie subjekty, ktoré zaradil Štatistický úrad do verejného sektoru. Rozpočtový rok 2019 je záväzným rokom. Naopak rozpočtové roky 2020 a 2021 majú povolenú zmenu, pretože slúžia len orientačne. Avšak k zmene môže dôjsť len v riadne odôvodnených prípadoch. V súlade s vyššie zmienením zákonom podliehajú subjekty verejnej správy rozpočtovej klasifikácií. To znamená, že sa vytvárajú prehľady príjmov a výdajov, pre kontrolu vlády a parlamentu a slúžia k porovnávaní na medzinárodnej úrovni. Medzi subjekty verejnej správy patria napr. obce, vyššie územné celky, rozpočtové a príspevkové organizácie nimi zriadené a dopravné podniky. Tieto subjekty predložia Ministerstvu financií Slovenskej republiky svoje prehľady príjmov a výdajov, na základe ktorých im ministerstvo vytvorí návrhy rozpočtov pre najbližšie roky. Na spracovanie návrhu rozpočtu pre všetky príspevkové organizácie vo svojej pôsobnosti má za úlohu správca kapitoly. Rozpočet príspevkových organizácií sa stanovuje na základe jednotlivých rokov a zároveň musia uviesť svoje finančné zdroje.

Tabuľka 23 Zoznam nákladov spolu so zdrojmi ich krytia (vlastné spracovanie)

Číslo účtu	Činnosť	Analytická evidencia	Zdroj krytia	Názov účtu
501				Spotreba materiálu
501	1	01	41	PHM, oleje, kvapaliny
			46	
501	1	02	41	Potraviny
			46	
501	1	03	41	Čistiaci materiál
			46	
501	1	04	41	Kancelársky materiál
			46	
501	1	05	41	Drobný hmotný majetok
501	1	06	41	Knihy, časopisy, tlač, učebné pomôcky
501	1	07	41	Bielizeň, odev, obuv
			46	
501	1	08	41	Lieky
501	1	09	46	Materiál sponzor, dar
501	1	11	41	Propagačný materiál
501	1	12	41	Ostatný nešpecifikovaný materiál
501			46	
501	9			Materiál - nabíjacie stanice
502				Spotreba energie
502	1	100	41	Elektrická energia
	9		46	
502	1	200	41	Voda
	9		46	
502	1	300	41	Para, plyn
	9		46	
502	1	400	41	Tepelná energia
	9		46	
502	1	900	41	Ostatné
	9		46	
507				Predaná nehnuteľnosť
507	1	100		Predaná nehnuteľnosť
	9			
511				Opravy a udržiavanie
511	1	100	41	Budov a zariadení

Číslo účtu	Činnost'	Analytická evidencia	Zdroj krytia	Názov účtu
			46	
	9			
511	1	200	41	Dopravných prostriedkov
	9		46	
511	1	900	41	Ostatné
	9		46	
512				Cestovné
512	1	100	41	Tuzemské
	1	200	41	Zahraničné
	1	900	41	Ostatné
513				Náklady na reprezentáciu
513	1	100	41	Reprezentačné
518				Ostatné služby
518	1	100	41	Poštovné
	9		42	
518	1	200	41	Telefóny
	9		46	
518	1	300	41	Režijné náklady - Stočné
			46	
518	1	400	41	Nájomné - iné
			46	
	9		42	
518	1	401	41	Nájomné - budovy, objekty
			46	
518	1	402	41	Nájomné - dopravné prostriedky
			46	
518	1	500	41	Rež. náklady - Odvoz, likvidácia odpadu
			46	
518	1	600	41	Režijné náklady - Revízie
			46	
518	1	900	41	Ostatné
			46	
	9		42	
518	1	901	41	Nákup licencií a licenčné poplatky
518	1	902	41	Ostatné - doprava, preprava
			46	
518	1	903	41	Ostatné - právne, ekon. a i. poradenstvo
518	1	904	41	Ostatné – propagácia, reklama, inzercia
518	1	905	41	Ostatné - kurzy, semináre, školenia
	9		42	

Číslo účtu	Činnost'	Analytická evidencia	Zdroj krytia	Název účtu
518	1	906	41	Ostatné - štúdie, expertízy, posudky
			46	
518	1	907	41	Ostatné - konkurzy, súťaže
518	1	908	41	Ostatné – administratívne a režijné N
			46	
521				Mzdové náklady
521	1	100	41	Mzdy zo závislej činnosti
	9		46	
521	1	200	41	Dohody mimo pracovného pomeru
524				Zákonné sociálne poistenie
524	1		41	Zákonné sociálne poistenie
	9		46	
525				Ostatné sociálne poistenie
525	1	100	41	Sociálne a zdravotné poistenie nad rámec
			46	
525	1	200	41	DDP
			46	
527				Zákonné sociálne náklady
527	1	07	41	Bielizeň, odev, obuv
			46	
527	1	100	41	Tvorba SF - zákonná
527	1	200	41	Odhodné, odstupné
527	1	300	41	Nemocenské dávky
527	1	400	41	Stravné
	9		46	
527	1	900	41	Ostatné
	9		46	
531				Daň z motorových vozidiel
531	1	100	41	Daň z motorových vozidiel
	9		46	
532				Daň z nehnuteľností
532	1	100	41	Daň z nehnuteľností
538				Ostatné dane a poplatky
538	1	100	41	Poplatky za komunálny odpad
			46	
538	1	200	41	Ostatné dane a poplatky
	9		46	

Číslo účtu	Činnost'	Analytická evidencia	Zdroj krytia	Název účtu
538	1	201	41	Ostatné - náhrady zodpovednosti za škody
538	1	201	41	Ostatné - koncesionársky poplatok RTVS
541				Zostatková cena predaného DNM a DHM
541	1		41	Zostatková cena predaného DNM a DHM
			46	
542				Predaný materiál
542	1	100	41	Predaný materiál
	9	100		
544				Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania
544	1	100	41	Zmluvné pokuty a penále
545				Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania
545	1	100	41	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania
			46	
			9	
546				Odpis pohľadávky
546	1	100	41	Odpis pohľadávky
			46	
			9	
548				Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť'
548	1	100	41	Ostatné N na prevádzkovú činnosť' - iné
			46	
			9	
548	1	101	41	Ostatné N na prevádzkovú činnosť' - škody
			46	
549				Manká a škody
549	1		11G	Manká a škody /EÚ/
			41	Manká a škody /VÚC/
			46	Manká a škody /VZ/
			70	Manká a škody /DM/
			9	Manká a škody
551				Odpisy DNM a DHM
551	1	L	111	Odpisy DNHM - CZ z prostriedkov ŠR
				Odpisy DNHM - CZ z pros. ŠR - likvidácia
551	1	L	41	Odpisy DNHM - vlastné zdroje VÚC
				Odpisy DNHM - vlastné zdroje VÚC - likvidácia
551	1		42	Odpisy DNHM - zdroj zo zisku
551	1	L	46	Odpisy DNHM - vlastné zdroje
				Odpisy DNHM - vlastné zdroje - likvidácia
				Odpisy DNHM - vlastné zdroje
551	9	L	46	Odpisy DNHM - vlastné zdroje - likvidácia
				Odpisy DNHM - vlastné zdroje
551	1	L	70	Odpisy DNHM - CZ darovaný majetok
				Odpisy DNHM - CZ dar. majetok - likvidácia

Číslo účtu	Činnosť	Analytická evidencia	Zdroj krytia	Názov účtu
	9	L		Odpisy DNHM - CZ darovaný majetok
				Odpisy DNHM - CZ dar. majetok - likvidácia
552				Tvorba zákonných rezerv z prevádz. činnosti
552	1	100	41	Nevyčerpané dovolenky a PF
553				Tvorba ostatných rezerv z prevádz. činnosti
553	1	100	41	Očakávané plnenie zo súdneho sporu
553	1	900	41	Ostatné
553	1	900-1		Rezervy - dovolenky
		900-2		Rezervy - ZPS
		900-3		Rezervy - odchodné
557				Tvorba zákonných OP z prevádzkovej činnosti
557	1 9	100	41	Tvorba ZOP z PČ k pohľadávkam
558				Tvorba ostatných OP z prevádzkovej činnosti
558	1	900	41 46	Tvorba ostatných OP
562				Úroky
562	1 9	100	41 46	Úroky
563				Kurzové straty
563	1	100	41	Kurzové straty
568				Ostatné finančné náklady
568	1 9	100	41 46	Ostatné finančné náklady
568	1	101	41 46	Ostatné finančné náklady - iné
591				Splatná daň z príjmov
591	1 9	100	41 46	Splatná daň z príjmov
595				Dodatočne platená daň z príjmov
595	1 9		41 46	Dodatočne platená daň z príjmov

Tabuľka obsahuje zoznam čísiel účtov nákladov, ktoré sa nachádzajú v prvom stĺpci a ku nim priradené finančné zdroje, ktoré Správa ciest TSK využíva k ich krytiu. V druhom stĺpci sa nachádza číselné označenie činnosti. Organizácia používa pre rozlíšenie hlavnej činnosti označenie číslicou 1 a pre podnikateľskú činnosť číslo 9. V treťom stĺpci sa nachádza

analytická evidencia, ktorou organizácia rozlišuje jednotlivé položky nachádzajúce sa pod rovnakým číselným označením nákladového účtu. Okrem číselnej analytickej evidencie spoločnosť využila pri nákladovom účte 551 – Odpisy DNM a DHM, abecedné označenie písmenom „L“. Toto označenie symbolizuje účty určené na likvidáciu. Vo štvrtom stĺpci sú zobrazené zdroje financovania nákladov, ktoré organizácia využíva.

Najčastejšie vyskytujúce sa kódy sú 41 a 46. To znamená zdroj číslo 41 sú **Vlastné príjmy obcí a VÚC**, ktoré predstavujú prostriedky od zriaďovateľa. Kryjú až 56 % nákladových účtov.

Do zdroja číslo 46 s názvom **Iné zdroje vyššie neuvedené**, patria príjmy za predaj výrobkov, tovarov a služieb, ďalej napríklad príjmy z dobropisov, z náhrad poistného plnenia, náhrady mánk a škôd alebo zmluvné pokuty. Sú to príjmy, ktoré nie sú dotáciami a sú získané od iných subjektov než od zriaďovateľa. Tento zdroj vyvoláva vznik nákladov, výdavkov, výnosov a príjmov na základe ktorých vzniká výsledok hospodárenia zisk alebo strata. Tento vzniknutý výsledok hospodárenia sa tak podieľa na pokrytí nákladov vo výške 36 %.

Kódové označenie číslo 42 - **Zdroje zo zisku**, sa vyskytuje z väčšej časti pri vedľajšej činnosti a to konkrétne na účte 518 – Ostatné služby. A to pre krytie poštovného, telefónov či nájomného. Avšak v jednom prípade sa vyskytol na nákladovom účte hlavnej činnosti a to na účte 551 – Odpisy DNHM. Pokrýva 4,5 % nákladových účtov.

Zdrojový kód číslo 70, celým názvom **Iné zdroje a vybrané finančné prostriedky a ostatné príjmy**, pod ktorý sa zaradzujú príjmy na základe darovanej zmluvy sa objavuje v jednom prípade pri účte 549 – Manká a škody a na pár účtoch číslom 551 – Opravy a udržiavanie s analytickou evidenciou priamo vytvorenou k tomuto konkrétnemu zdroju.

Účet 551 má vytvorený analytický účet aj pre zdroj krytia číslo 111. Tento zdroj predstavuje peňažné prostriedky získané zo **štátneho rozpočtu**.

Posledným zdrojom, ktorý využíva organizácia je kód číslo 11G. Tento kód patrí do skupiny prostriedkov získaných z **Európskej únie**. Zdroje takto označené predstavujú rozpočtové prostriedky obcí a územných samosprávnych celkov určených na spolufinancovanie fondov.

Správa ciest TSK svojej vedľajšej činnosti väčšinou neprideľuje zdrojové kódy, pretože ku krytiu tejto činnosti využíva svoje vlastné zdroje vytvorené v tejto činnosti.

8 VYHODNOTENIE ANALÝZY A ODPORÚČANIA

Posledná kapitola je rozdelená na dve podkapitoly. Prvá je venovaná vyhodnoteniu nákladovej analýzy vybranej príspevkovej organizácie a druhá sa zaoberá podanými návrhmi a odporúčaniami regulácie nákladov.

8.1 Vyhodnotenie analýzy nákladov

Praktická časť bola venovaná predstaveniu vybranej príspevkovej organizácie, ktorou bola Správa ciest TSK. Ich činnosť bola rozdelená na hlavnú a vedľajšiu s bližším popisom práci, ktoré spadajú do jednotlivých činností. Časťou predstavenia organizácie bola vykonaná analýza majetkovej a finančnej štruktúry spolu s analýzou výsledku hospodárenia oboch činností. Sledovaným obdobím boli roky 2016 – 2018. Správa ciest TSK bola dva roky zo sledovaného obdobia v hlavnej činnosti stratová. Okrem toho boli vypočítané ukazovatele rentability a ukazovateľ miery pokrytia straty z hlavnej činnosti ziskom z doplnkovej činnosti.

Druhou kapitolou praktickej časti bola analýza nákladov, na ktorej vykonanie bola práca zameraná. Skladá sa z troch podkapitol – celkové náklady, druhové členenie nákladov a členenie nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie. Je dôležité spomenúť, že náklady boli rozdelené a sledované podľa hlavnej a podnikateľskej činnosti. V analýze celkových nákladov z hlavnej činnosti došlo k záveru, že náklady organizácie mali negatívny vývoj. Výška celkových nákladov mala počas sledovaného obdobia rastúcu tendenciu. V sledovaných rokoch, mali náklady najnižšiu hodnotu v prvom sledovanom roku, a to v roku 2016. Ich výška dosahovala 15 105 407 €. Avšak najvyššie boli v roku 2018, čo predstavuje oproti roku 2016 vzrast o 19 %. V roku 2017 oproti roku 2016 vzrástli o 7,5 %. V roku 2018 oproti predchádzajúcemu taktiež vzrástli približne o 11 %. Výška tržieb v podniku taktiež rástla. Avšak nie do dostatočnej čiastky, ktorá by pokryla náklady. Tržbám sa to podarilo až v poslednom sledovanom roku, kedy prevýšili náklady a organizácia dosiahla výsledok hospodárenia zisk. Naopak náklady z podnikateľskej činnosti mali v medzročnom porovnaní 2016 – 2017 taktiež negatívny vývoj, vzrástli o 12 %. Čo sa týka roku 2018, náklady mali veľmi priaznivý vývoj, pretože evidujeme pokles o 34 %. Podnik si na pokrytie nákladov z podnikateľskej činnosti privyrobil prenájmom pozemkov, zemnými prácami alebo sprostredkovaním dopravy.

Najväčšie zastúpenie v druhovom členení nákladov v hlavnej činnosti mala účtovná skupina služby. Podieľali sa na celkových nákladoch v sledovanom období od 31 – 40 %. Ich medziročný nárast predstavoval 15 a neskôr 35 %. Druhou významnou položkou tohto členenia nákladov boli mzdy, ktorých podiel predstavoval 27 %. Organizácia prijala v roku 2017 9 nových zamestnancov. No v roku 2018 evidenčný počet zamestnancov klesol z 313 na 309. Prijatie nových zamestnancov vyvolalo rast miezd a odvodov. Okrem miezd a odmien z dohôd, vyvolali rast mzdových nákladov aj odmeny zamestnancov za prácu, ďalej rezerva na tieto odmeny a rezerva na nevyčerpané dovolenky. Tretie najväčšie zastúpenie patrilo odpisom DNM a DHM. V podnikateľskej činnosti mali náklady kolísavý priebeh. V medziročnom porovnaní 2016 a 2017 vzrástli o 7%. Tento pohyb vyvolali materiálové náklady, ktoré vzrástli o 205 % a dane a poplatky, ktoré sa zvýšili o 7 454€, čo predstavuje 2 000%. Naopak v roku 2018 v porovnaní s rokom 2017 klesli o 59 %. Pokles bol evidovaný úplne u všetkých nákladov. Najvýraznejšie boli osobné náklady, ktoré klesli o 92 %, dane a poplatky o 84 %, odpisy o 74 % a služby o 72 %.

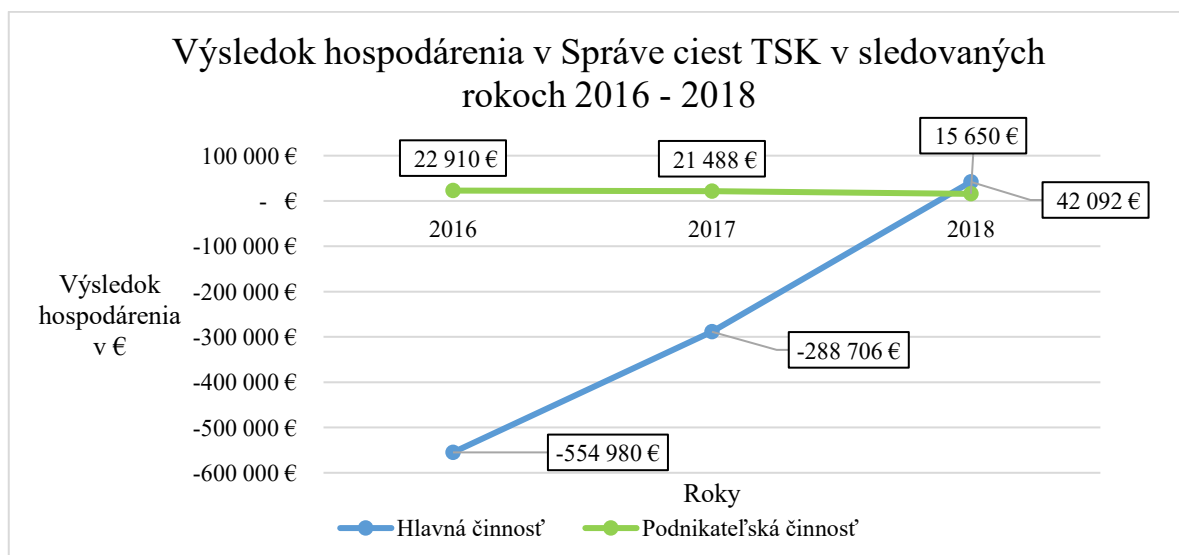
Členenie nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie rozdelilo náklady na fixné a variabilné. V tomto členení v hlavnej činnosti dosahovali variabilné náklady väčšie zastúpenie než fixné. Ich podiel predstavoval 53 až 57 %. V medziročnom porovnaní predstavovali vzrast o 10 a 17 %. V prvých dvoch sledovaných rokoch mali najväčšie zastúpenie mzdové náklady (19,5 %) a hneď za nimi opravy a udržiavanie (18 - 19 %). V treťom roku sa toto poradie vymenilo a opravy a udržiavanie dosahovali 23 % a mzdy 19,6 %. Fixným nákladom prináležalo zvyšných 43 – 47 %. Tieto náklady taktiež v sledovaných rokoch rástli no v menších hodnotách oproti variabilným, a to vo výške 4,6 a 3,5 %. Najväčšími nákladmi tejto skupiny boli odpisy vo výške 16 – 24 %, ktoré postupom rokov klesali. Za nimi nasledovali opravy a udržiavanie vo výške 12 – 15,3 %. Tie naopak počas obdobia rástli. Tretími v poradí vo výške 8 % boli mzdové náklady. V podnikateľskej činnosti boli tromi najväčšími variabilnými nákladmi v roku 2016 mzdy, spotreba materiálu a služby. V roku 2017 to boli materiál, mzdy a energie a v poslednom roku to boli tie isté náklady len v inom poradí. Spotreba energie mala počas sledovaného obdobia rastúci charakter. Náklady na opravy, služby a mzdy po celú dobu klesali. Spotreba materiálu v prvom medziročnom porovnaní vzrástla a v druhom klesla. Fixné náklady v podnikateľskej činnosti rovnako ako variabilné v prvom medziročnom porovnaní rástli a v druhom klesali. V roku 2016 boli s najväčším zastúpením služby, mzdy a odpisy. V roku 2017 to boli dane, mzdy a služby a v roku 2018 dane, služby a odpisy.

Tretou kapitolou praktickej časti predstavujú zdroje financovania nákladov Správy ciest TSK. Táto príspevková organizácia hospodári vo väčšom zastúpení, to znamená, že najväčší podiel krytia nákladov mal zdroj číslo 42 – Vlastné príjmy obcí a VÚC. Tento zdroj pokrýval aj 56 % nákladov. Druhým najväčším zdrojom boli Iné zdroje, do ktorých spadajú príjmy z predaja výrobkov, tovarov a služieb, príjmy z náhrad poistného plnenia, náhrady mánk a škôd, príjmy z pokút a dobropisov. Tento zdroj pokrýva 36 % nákladov. Zvyšných necelých 8 % tvoria zdroje zo zisku, zdroje na základe darovanej listiny, príspevky zo štátneho fondu a Európskej únie.

8.2 Odporúčenie pre organizáciu

Nasledujúca podkapitola je venovaná navrhnutím odporúčaní, ktoré môžu mať pozitívny prínos pre organizáciu Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja. Úlohou návrhov je docieľiť, aby podniku priniesli možné zníženie nákladov.

Pre lepšie podanie návrhov, ktoré povedú k zníženiu nákladov podniku je nižšie uvedený graf výsledku hospodárenia v sledovaných rokoch. Graf má priniesť presnejší pohľad vývoja nákladov vo vzťahu k výnosom za hlavnú aj podnikateľskú činnosť.

Obrázok 10 Výsledok hospodárenia v Správe ciest TSK 2016 – 2018 (vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát)

Z grafu je evidentné, že organizácia bola vo svojej hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená stratová. Aj toto bolo jedným z hlavným dôvodom pre podanie návrhov prostredníctvom analýzy nákladov, ktoré každým rokom rástli a výška tržieb nebola dostatočujúcou na ich pokrytie. Organizácia by sa mala zamerať na činnosti, ktoré povedú k zvýšeniu výnosov. Jednou z týchto činnosti, by mohlo byť rast cien za poskytovanie služieb, ktorým sa Správa ciest TSK venuje. Avšak ešte predtým, ako sa pre tento krok organizácia rozhodne, je nutné zistiť situáciu na trhu. Dôležité je porovnanie cien s konkurenčnými podnikmi, ktoré sa zaoberajú opravami a udržiavaním ciest v Trenčianskom samosprávnom kraji. Keďže organizácia pôsobí na trhu ako jedným z najlacnejších poskytovateľov služieb tohto charakteru, môže tento návrh prispieť k zvýšeniu tržieb, ktoré prevýšia príliš vysoké hodnoty rastúcich nákladov. Avšak stanovenie príliš vysokého cenového ohodnotenia by viedlo k poklesu dopytu po službách. Tento čin by viedol k tomu, že by sa strata, ako výsledok hospodárenia z hlavnej činnosti, ešte viac prehĺbila. Druhým krokom vedúcim k zvyšovaniu výnosov by mohlo byť zvýšenie povedomia o firme. To znamená organizácia by mala investovať do reklamy, čo by prinieslo väčší dopyt po službách.

Organizácia má staršie motorové vozidlá, s ktorými je spojený rast nákladov na opravy a udržiavanie. Tieto vozidlá sa neustále reštaurujú a vyvolávajú veľkú spotrebu náhradných dielov, opráv, servisov a náradí v autodielňach. Z tohto dôvodu náklady na opravu a udržiavanie v organizácii rastú rýchlym tempom. Trenčiansky kraj sa v roku 2017 rozhodol darovať organizácii nové motorové vozidlá pre zimnú údržbu na prepravu osôb a materiálu, ktoré boli kupované zo župnej pokladnice. Vlastníctvo starých aj nových motorových vozidiel vyvoláva v Správe ciest TSK vyššie náklady z dôvodu umývania aut, výmeny oleja, kúpy vody do odstrekačov a destilovanej vody. Zníženie rastúcich opráv a udržiavaní by Správa ciest docielila vyradením starých neupotrebitelných vozidiel z evidencie, prípadne ich predajom. Predaj by bol možný, keby sa tieto staré vozidlá predali na náhradné diely. Mohli by mať o vozidlá záujem podniky, ktoré sa zaoberajú rovnakou činnosťou ako analyzovaná organizácia. V rámci inventarizácie Správa ciest TSK prišla na 9 nákladných a 3 osobné autá, ktoré nevyužíva k svojej práci. V roku 2018 tieto staré vozidlá vyvolali náklady na opravy a udržiavanie vo výške 704 212 €, čo predstavuje približnú čiastku, o ktorú by sa náklady znížili, keby ich organizácia vyradila z evidencie. V roku 2017 si Správa ciest TSK kúpila kosiace rameno z vlastných zdrojov. Vo vlastníctve sa nachádzalo 5 ks kosiacich ramien, ku ktorým pribudlo jedno nové. No aktívne využívané

boli len 3 z 5. Vyradením dvoch starých a nepoužívaných ramien by sa taktiež organizácií podarilo znížiť náklady na opravy a udržiavanie, a to vo výške 16 800 €.

Pozornosť treba venovať aj spotrebe materiálu, ktorá počas sledovaného obdobia rástla. Tieto náklady tvorili približne 16 % z celkových nákladov. K efektívnemu zníženiu týchto nákladov by Správa ciest TSK dosiahla zaobstaraním nových technológií alebo lacnejším materiálom od iného dodávateľa. Avšak spolu s vozidlami pribudli aj nadstavby pre zimný posyp ciest, ktorých súčasťou je nová technológia. Táto nová technológia má zaručiť presnejšie dávkovanie posypového materiálu až o 30 % a má byť šetrnejšou pre životné prostredie. Keďže spotreba materiálu ďalej rástla pre organizáciu by bolo lepšie, aby zvažila zmenu dodávateľa materiálu, od ktorého obstaranie a preprava by boli menej finančne náročnejšie. Taktiež by organizácia mala začať prioritne využívať nové vozidlá s nadstavbami, ktoré prinášajú úsporu materiálu. Postupom času by Správa ciest TSK mala vymeniť všetky zastaralé nadstavby za nové.

Okrem dopravných prostriedkov a zariadení sa zvýšil aj počet opravovaných ciest II. a III. triedy. V roku 2018 v porovnaní s rokom 2016 to predstavovalo nárast o 75 %. Suma skutočne vynaložených nákladov na opravy ciest v roku 2018 predstavovala až 4 375 838 €. Opravy ciest zahŕňajú spotrebu materiálu potrebného k oprave, motorové vozidlá na prepravu osôb a zariadení a mzdy zamestnancov. Z grafu je vidieť, že zvýšením dopytu po opravách ciest, sa organizácií podarilo v roku 2018 konečne dosiahnuť zisk, čo je hodnotené pozitívne. Spoločnosť si touto činnosťou spĺňa svoj účel, pre ktorý bola založená.

Ďalšou narastajúcou položkou nákladov spadajúcich do služieb je nájomné. Prijatie nových motorových vozidiel taktiež vyvolalo aj rast nájomného. Keďže treba vozidlá a zariadenia niekam umiestniť, aby sa zamedzilo klimatickým a poveternostným podmienkam, ktorých príčinou je fyzické opotrebenie. Náklady na nájomné by Správa ciest TSK znížila, ako je už vyššie uvedené, vyradením majetku, ktorý je už starý a nevyužíva sa. Tým by sa uvoľnil priestor pre nové dopravné prostriedky a nebolo by potrebné prenajímať viac priestorov. Toto by viedlo k úspore 28 800 € za rok. Avšak ak by tieto náklady naďalej rástli, mala by organizácia zvažovať iné priestory na prenájom, ktoré by boli lacnejšie. Treba však počítať s tým, že by tieto priestory mohli byť oveľa ďalej od skladu a tým by sa zvýšila spotreba pohonných hmôt vozidiel. Ďalšou možnosťou je kúpa súčasných prenajímaných priestorov od nájomcu. Táto možnosť by viedla k vyšším výdavkom spojených s obstaraním, no v konečnom dôsledku by to do budúcnosti viedlo k zníženiu nákladov.

Čo sa týka zimnej údržby ciest, výkony tejto práce rástli. V porovnaní v rokoch 2016 až 2018, pohotovosť v službe pracovníkov predstavovala nárast o 32 983 hodín. V roku 2016 v peňažnom vyjadrení, predstavovala pohotovosť 1 143 221 € a v roku 2018 to bolo 1 362 367 €. Toto zníženie nákladov je ohodnotenú pozitívne. Sadzba na hodinu sa tak znížila o 0,11 €. V roku 2016 pre vykonanie práci bolo potrebných 16 548 ton inertného materiálu a 8 928 ton chemického materiálu. V roku 2018 sa použilo 11 764 ton inertného a 11 146 ton chemického materiálu. Pokles spotrebovaného materiálu, ktorý zaistili nové stroje je ohodnotenú priaznivo.

Veľmi výrazný nárast nákladov evidujeme aj u osobných nákladov. V roku 2016 mzdové náklady predstavovali 2 889 160 €. V tomto roku spoločnosť prijala do zamestnania 46 zamestnancov, ale zároveň skončila pracovný pomer s 53-mi. Evidenčný počet zamestnancov bol teda 304 a ich priemerná mzda činila 777,84 €. Rast nákladov spôsobil, že mzdové náklady dosahovali výšky 3 444 045 €. V roku 2017 organizácia zamestnávala 311 zamestnancov a priemerná mzda sa pohybovala okolo 846,17 €. Počet zamestnancov v roku 2018 klesol na 309 a hrubá mzda v priemere dosahovala 914,50 €. Prijatie daru v podobe nových aut a nadstavieb vynútil potrebu vyššieho počtu pracovnej sily. V podniku to vyvolalo potrebu prijať nových zamestnancov, čo prinieslo aj vyššie výdavky v podobe miezd a odmien. Získanie nových zamestnancov prináša vyššie náklady v podobe zaškolení na nové pracovné pozície. Okrem toho trenčiansky župan pridal, na prelome rokov 2017 a 2018, zamestnancom Správy ciest TSK mzdu o 50 € za ich častú prácu na zmeny, cez víkendy i sviatky. Spolu so mzdovými nákladmi súvisia i náklady do poisťovní. Priemerná hrubá mzda tejto organizácie v porovnaní s priemernou mzdou na Slovenku alebo v odvetví dopravy počas sledovaného obdobia je značne nižšia. Túto skutočnosť by mala Správa ciest TSK zobrať do úvahy. Túto skupinu nákladov okrem miezd zvyšovali aj rezervy, ktoré sú tvorené na nevyčerpané dovolenky zamestnancov a ich odmeny. Jednou z možností ako tieto náklady znížiť je prepustením zamestnancov. Tento krok však povedie k nedostatočnej pracovnej sile, čo by viedlo k neuspokojeniu dopytu po službách. (Výročná správa SCTSK o činnosti a hospodárení za rok 2018, 2019)

Vývoj fixných a variabilných nákladov mal rovnako negatívny vývoj. Rast variabilných nákladov bol rýchlejší než rast fixných. Najväčšími zložkami variabilných nákladov boli opravy a udržiavanie. Ako už bolo vyššie zmienené, pokles týchto položiek by organizácia mohla doceliť vyradením starých nepoužívaných motorových vozidiel. Za nimi nasledujú mzdové náklady, ktorých zníženie by bolo dosiahnuté prepustením zamestnancov. No tento

rok by viedol k ubudnutiu pracovných síl. Preto tento krok treba premyslieť, či by bolo možné vykonávať služby aj s menším počtom zamestnancov. U fixných nákladov mali najväčšie zastúpenie odpisy DNM a DHM. Prípadnou zmenou odpisového plánu by sa účtovnej jednotke mohlo podariť tieto náklady znížiť. Taktiež ako aj u variabilných nákladov mali rastúcu položku opravy a udržiavanie. Dôvodom je rekonštrukcia administratívnych priestorov. Predpokladom zníženia týchto nákladov je koniec tejto rekonštrukcie. Avšak organizácia by mala zvážiť dodávateľa týchto služieb, ktorého cenová relácia by bola značne nižšia.

ZÁVER

Táto práca bola vypracovaná na základe určeného cieľu, ktorým bolo vyhotovenie analýzy nákladov podniku a pomocou tejto analýzy určiť možné návrhy, ktoré by viedli podnik k ziskovosti. Organizácia Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja poskytla dokumenty, ktoré slúžili ako podklady pre spracovanie analýzy pre rok 2016 – 2018.

Začiatok analýzy musí tvoriť oboznámenie sa s organizáciou. Preto v prvej časti analýzy je predstavenie spoločnosti. Tento krok sa považuje za nevyhnutný. Ďalším krokom bolo sa informovať o činnosti, ktorú podnik vykonáva, o jej súčasnom stave, o jej rozdelení medzi jednotlivé strediská, o organizačnej štruktúre. Až po tomto kroku sme mohli prejsť k praktizovaniu analýzy.

Analýza sa skladá zo štyroch hlavných častí. V prvej časti došlo k rozboru celkových nákladov. Tu bola každá skupina nákladov detailne rozobraná. Je tam uvedené, čo spoločnosť pod jednotlivé nákladové účty priraduje, ktoré samozrejme medzi sebou rozlíši pomocou analytickej evidencie. Sú uvedené najmenšie položky celkových nákladov až po tie najväčšie. Nachádza sa tam graf, ktorý oddeľuje náklady hlavnej a vedľajšej činnosti a zobrazuje výšku nákladov v každom roku. V komentári, za tabuľkami a grafom, sú vyjadrené v percentách pohyby nákladov v sledovaných rokoch. Druhou hlavnou časťou analýzy nákladov je druhové členenie nákladov. V tomto členení sa nachádza vyjadrený vzťah medzi druhovým členením nákladov k nákladom celkovým. Okrem toho sa tu nachádza analýza absolútnych ukazovateľov rozčlenená na hlavnú a vedľajšiu činnosť. Po komentári, ktorý hovorí o pohyboch nákladových účtoch, je tu graf, ktorého úlohou je zobrazenie veľkosti nákladov podľa druhu. Najväčšiu skupinu nákladov podľa druhového členenia, ale taktiež aj v celkových nákladoch, tvoria služby a najmenšou sú finančné náklady. V tretej časti boli náklady rozdelené podľa vzťahu k objemu produkcie. V tejto podkapitole sú náklady rozdelené na fixné a variabilné. Nachádza sa tu taktiež horizontálna a vertikálna analýza týchto nákladov spolu s komentárom o ich pohybe. V štvrtej a zároveň poslednej časti, bola analýza spracovaná pomocou rozdelenia nákladov podľa zdrojov ich krytia. Najčastejšie vyskytujúce sa kódy zdrojov boli 41 a 46, čo predstavuje zdroje od zriaďovateľa a zdroje od iných subjektov, ktoré nie sú dotáciami a ich výsledkom môže byť zisk alebo strata, ktorými sa kryjú ďalšie náklady.

Cieľ práce sa podaril splniť, pretože analýzou boli dosiahnuté zistenia, pomocou ktorých bolo možné podať možné návrhy podniku. Na to aby bolo lepšie vidieť vývoj nákladov,

ktorý viedol k strate, je umiestnený medzi odporúčaniami graf, ktorý zobrazuje výsledok hospodárenia organizácie Správy ciest TSK za roky 2016 až 2018. Organizácia obdržala nové motorové vozidlá a nadstavby pre zimný posyp ciest, ktoré mali viesť k menšej spotrebe materiálu, čo sa spoločnosti aj podarilo zaistiť. Avšak obdržaním nových vozidiel sa spoločnosti ešte viac zväčšili náklady, ako napríklad zabezpečenie pohonných látok alebo nájomné. Jedným z návrhov preto bolo zhodnotenie starých už nepoužívaných vozidiel, ktoré by spoločnosť mala vyradiť alebo predat' na náhradné diely. Tým by sa mohli uvoľniť priestory pre úschovu nových vozidiel. Nové motorové vozidlá a nadstavby si vynútili väčšiu pracovnú silu, to znamená prijatie nových zamestnancov. Toto viedlo k zvýšeniu mzdových nákladov, spolu s ktorými došlo k zvýšeniu poistného plateného zo mzdy. Ďalším dôvodom zvyšujúcim osobné náklady boli tvorené rezervy na nevyčerpané dovolenky a odmeny zamestnancov. V sledovanom období došlo aj k zvýšeniu priemernej mzdy zamestnancov, ktorú mohol podnieť aj vplyv inflácie. Bol podaný návrh, ktorý navádza organizáciu, aby vzala do úvahy fakt, ktorým je, že mzdy zamestnancov v porovnaní s priemernými mzdami na Slovensku a v odvetví dopravy sú výraznejšie nižšie. Tento krok by však mzdové náklady ešte viac prehľbil, preto by organizácia mala zvážiť prepustenie zamestnancov. Avšak ešte pred vykonaním tohto kroku by Správa ciest TSK mala zvážiť fakt, že ubudne pracovná sila, ktorá je potrebná pre vykonávanie služieb, pre ktoré bola zriadená. Treba premyslieť, či by organizácia dokázala fungovať aj s menším počtom zamestnancom. Správa ciest TSK môže navrhnuté odporúčania zužitkovať v praxi, aby znížila náklady a dosiahla zisk.

Bolo by možné v tejto práci pokračovať napríklad v analýze bode zvratu, v kalkuláciách alebo v stanovení nákladovej funkcie. Podnik by mohol uzavrieť zmluvu s odberateľmi, ktoré najčastejšie využívajú ich služby a dohodnúť sa na určitých benefitoch, ktoré by viedli k úprave kalkulácií. Rovnako by sa dalo v tejto práci pokračovať v rozdelení nákladov podľa ich účelu využitia, čo by mohlo viesť k ešte presnejšiemu preskúmaniu nákladov.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

DRURY, Colin, 2015. *Management and cost accounting*. Ninth edition. Andover: Cengage Learning, s. 827. ISBN 9781408093931.

FOLTÍNOVÁ, Alžbeta, 2012. *Nákladový controlling: prípadové štúdie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 178 s. Ekonómia. ISBN 9788081681080.

GREGOROVÁ, Elena, 2009. *Mikroekonómia*. Žilina: EDIS – vydavateľstvo Žilinskej univerzity, 363 s. ISBN 978-80-554-0077-8.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, 272 s. ISBN 9788074002984.

KRÁL, Bohumil, 2010. *Manažerské účetnictví*. 3., doplňkové a aktualizované vydání. Praha: Management Press, 660 s. ISBN 8072611410.

KRÁL, Bohumil, 2018. *Manažerské účetnictví*. 4. rozšířené a aktualizované vydání. Praha: Management Press, 791 s. ISBN 9788072615681.

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ, 2018. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost* [online]. Praha: Grada, 208 s. [cit. 2020-06-10]. ISBN 978-80-271-2308-7.

KUBÍČKOVÁ, Dana a Milana OTRUSINOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C. H. Beck, 178 s. ISBN 9788074003424.

MÁČE, Miroslav, 2018. *Manažerské účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada, 509 s. Účetnictví a daně. ISBN 9788027120031.

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla, 2013. *Praktický průvodce účtováním příspěvkových organizací: sbírka souvztažností a praktické souvislé příklady*. Olomouc: ANAG, 168 s. ISBN 9788072638109.

POPESKO, Boris a Šárka PAPADAKI, 2016. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 263 s. ISBN 978-80-247-5773-5.

SYNEK, Miroslav a kol., 2003. *Manažérska ekonomika*. 3., přepracované a aktualizované vydání. Praha: Grada. ISBN 802470515.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ, 2017. *Úspěšná nezisková organizace*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 168 s. ISBN 978-80-271-0249-5.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2016. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

Internetové zdroje:

FABIAN, Štefan, 2017. Rámcová účtová osnova pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky. *Neziskové organizácie* [online]. [cit. 2020-04-19]. Dostupné z: <https://www.neziskoveorganizacie.sk/33/ramcova-uctova-osnova-pre-rozpoctove-organizacie-prispevkove-organizacie-statne-fondy-obce-a-vyssie-uzemne-celky-uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLFWAB1i3dXlg5OIQE9l8VhZM-jAHYdNFEMHFrD08Fa4LsGZ/?query=r%E1mcov%E1%20%FA%E8tovn%E1%20osnova%20pr%E8spevkov%E9%20organiz%E1cie&serp=1>

Rozdiel medzi nákladmi a výdavkami, výnosmi a príjmami, 2017. In: *Opýtaj sa účtovníka* [online]. 02.03.2020 [cit. 2020-04-10]. Tabuľka k stiahnutiu dostupná z: <https://www.opytajsauctovnika.sk/rozdiel-nakladmi-vydavkami-vynosmi-prijmami/>

SLOVENSKO, 2002. Zákon č. 431/2002 Z. z. zo dňa 18. júna 2002 o účtovníctve, v znení neskorších predpisov. In: *Zákony pre ľudí* [online]. Dostupné také z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-431>

SLOVENSKO, 2004. Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In: *Ministerstvo financií Slovenskej republiky* [online]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/regulacny-komplex-pravnych-noriem-metodickych-postupov-z-oblasti-rozpoctoveho-procesu/zakon-rozpoctovych-pravidlach-verejnej-spravy/zakon-c-523/2004-z-z-rozpoctovych-pravidlach-verejnej-spravy-zmene-doplneni-niektorych-zako/>

SLOVENSKO, 2007. Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky. In: *Ministerstvo financií Slovenskej republiky* [online]. [cit. 2020-04-08]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/legislativa/postupy-uctovania-ropo-obci-vuc-statnych-fondov/>

SLOVENSKO, 2018. Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019 až 2021. In: *Ministerstvo financií Slovenskej republiky* [online]. [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: https://www.mfsr.sk/sk/vysledky-vyhľadavania.html?words=Pr%C3%ADru%C4%8Dka+na+zostavenie+n%C3%A1vrhu+rozpo%C4%8Dtu+verejnej+spr%C3%A1vy+na+roky+2019+a%C5%BE+2021+&submit=H%C4%BEada%C5%A5&__token=4EIJhqkfqxDwxr9KSKkCeI6B_GaAVh9FVZvN4jvCP hXJM0z96-IVFUzhKSAyVkrUIIjdcLsqoHk9HdlrXKbyGVhntRL76GcKl7BTYpWEP0hg69XKS8vqog%3D%3D

Správa ciest TSK, 2009. *Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja* [online]. Trenčín [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <http://www.sctsk.sk/>

VAŠEKOVÁ, Miroslava, 2017. Časové rozlíšenie nákladov a výdavkov. In: *Účtovníctvo a dane* [online]. [cit. 2020-04-10]. Dostupné z: https://www.uad.sk/33/casove-rozlisenie-nakladov-a-vydavkov-uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLfwAMvO7UIL1fB2s_OY7OH1epCyp6tP0t9z6g/

VRŠKOVÁ, Jana, 2018. Financovanie a hospodárenie neziskových účtovných jednotiek. *Neziskové organizácie* [online]. [cit. 2020-04-18]. Dostupné z: https://www.neziskoveorganizacie.sk/33/financovanie-a-hospodarenie-neziskovych-uctovnych-jednotiek-uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLfwAK8yta6ecxB6oMsYHnJzsin8u59OZ_zpxg/

Výročná správa SCTSK o činnosti a hospodárení za rok 2016, 2017. In: *Trenčiansky samosprávny kraj* [online]. Trenčín [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: https://www.tsk.sk/buxus/docs/sctsk_vs_2016.pdf

Výročná správa SCTSK o činnosti a hospodárení za rok 2018, 2019. In: *Trenčiansky samosprávny kraj* [online]. Trenčín [cit. 2020-04-13]. Dostupné z: <https://www.tsk.sk/buxus/docs/Vyroчна%20sprava%20SCTSK%20za%20rok%202018.pdf>

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

CZ	Cudzie zdroje
D	Strana dal
DM	Darovaný majetok
DNHM	Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EÚ	Európska únia
FO	Fyzická osoba
HČ	Hlavná činnosť
KZ	Konečný zostatok
MD	Strana má dať
OP	Opravné položky
PČ	Podnikateľská činnosť
PHM	Pohonné hmoty
PO	Právnická osoba
ROA	Return on Assets (rentabilita aktív)
ROC	Return on Cost (rentabilita nákladov)
ROE	Return on Equity (rentabilita vlastného kapitálu)
ROS	Return on Sale (rentabilita tržieb)
SC	Správa ciest
ŠR	Štátny rozpočet
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
ÚJ	Účtovná jednotka
VH	Výsledok hospodárenia
VÚC	Vyšší územný celok
VZ	Vlastné zdroje
ZOP	Zákonné opravné položky

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Náklady a výnosy účtovnej jednotky (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 205).....	15
Obrázok 2 Vzťah medzi podnikovými nákladmi, činnosťami a výkonmi (Popesko a Papadaki, 2016, s. 27)	16
Obrázok 3 Vzťah jednotlivých prístupov k poňatiu nákladov (Popesko a Papadaki, 2016, s. 28)	17
Obrázok 4 Účtovanie na nákladových účtoch (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 25)	18
Obrázok 5 Druhovú členenie nákladov (Popesko a Papadaki, 2016, s. 32)	23
Obrázok 6 Rysy správne fungujúceho poslanca neziskovej organizácie (Šedivý a Medlíková, 2017, s. 22).....	27
Obrázok 7 Hierarchické zobrazenie podniku Správa ciest TSK (vlastné spracovanie na základe Správy ciest TSK, 2009).....	38
Obrázok 8 Grafické zobrazenie celkových nákladov spoločnosti v rokoch 2016 až 2018 (vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát).....	51
Obrázok 9 Druhovú členenie nákladov spoločnosti v rokoch 2016 – 2018 (vlastné spracovanie).....	59
Obrázok 10 Výsledok hospodárenia v Správe ciest TSK 2016 – 2018 (vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát).....	75

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Vznik nákladov, výdavkov, výnosov a príjmov u FO a PO (Rozdiel medzi nákladmi a výdavkami, výnosmi a príjmami, 2017)	20
Tabuľka 2 Účtovanie rezervného fondu (Maderová Voltnerová, 2013, s. 144).....	32
Tabuľka 3 Evidenčný počet zamestnancov v Správe ciest TSK (vlastné spracovanie)	38
Tabuľka 4 Majetková štruktúra Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)	39
Tabuľka 5 Horizontálna a vertikálna analýza aktív Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)	39
Tabuľka 6 Finančná štruktúra Správy ciest TSK (vlastné spracovanie).....	41
Tabuľka 7 Horizontálna a vertikálna analýza pasív Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)	41
Tabuľka 8 Vývoj výsledku hospodárenia Správy ciest TSK (vlastné spracovanie).....	42
Tabuľka 9 Štruktúra tržieb Správy ciest TSK (vlastné spracovanie).....	43
Tabuľka 10 Ukazovateľ miery pokrytia straty (vlastné spracovanie)	44
Tabuľka 11 Rentabilita Správy ciest TSK (vlastné spracovanie).....	44
Tabuľka 12 Rentabilita nákladov Správy ciest TSK (vlastné spracovanie)	46
Tabuľka 13 Celkové náklady Správy ciest TSK za rok 2016 (vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát).....	48
Tabuľka 14 Celkové náklady Správy ciest TSK za rok 2017 (vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát).....	49
Tabuľka 15 Celkové náklady Správy ciest TSK za rok 2018 (vlastné spracovanie na základe Výkazu ziskov a strát).....	50
Tabuľka 16 Druhovú členenie nákladov podniku (vlastné spracovanie).....	53
Tabuľka 17 Vertikálna analýza druhového členenia nákladov (vlastné spracovanie).....	54
Tabuľka 18 Horizontálna analýza druhového členenia nákladov (vlastné spracovanie)	54
Tabuľka 19 Štruktúra nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie (vlastné spracovanie).60	
Tabuľka 20 Vertikálna analýza členenia nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie (vlastné spracovanie)	61
Tabuľka 21 Horizontálna analýza členenia nákladov podľa vzťahu k objemu produkcie (vlastné spracovanie)	61
Tabuľka 22 Číselný zoznam zdrojov financovania (SLOVENSKO, 2018).....	65
Tabuľka 23 Zoznam nákladov spolu so zdrojmi ich krytia (vlastné spracovanie)	67

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha P I: Výkaz ziskov a strát 2016

Príloha P II: Výkaz ziskov a strát 2017

Príloha P III: Výkaz ziskov a strát 2018

Príloha P IV: Kalkulačný list Správy ciest TSK

PRÍLOHA P I: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT 2016

Výkaz ziskov a strát

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2-01 (MF/21227/2014-31)

k 31.12.2016

Náklady

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	Číslo riadku	2016			2015
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
50	Spotrebované nákupy (r. 002 až r. 005)	1	2 543 934,83	3 328,99	2 547 263,82	2 777 953,50
501	Spotreba materiálu	2	2 373 143,27	2 893,60	2 376 036,87	2 609 018,41
502	Spotreba energie	3	170 791,56	435,39	171 226,95	168 935,09
503	Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok	4				
504, 507	Predaný tovar, Predaná nehnuteľnosť	5				
51	Služby (r. 007 až r. 010)	6	4 691 373,01	12 235,04	4 703 608,05	3 252 997,22
511	Opravy a udržiavanie	7	4 501 427,38	712,76	4 502 140,14	3 032 167,26
512	Cestovné	8	74,94		74,94	222,20
513	Náklady na reprezentáciu	9	908,33		908,33	843,98
518	Ostatné služby	10	188 962,36	11 522,28	200 484,64	219 763,78
52	Osobné náklady (r. 012 až r. 016)	11	4 202 866,25	7 315,00	4 210 181,25	3 875 047,99
521	Mzdové náklady	12	2 883 989,80	5 170,60	2 889 160,40	2 635 894,75
524	Zákonné sociálne poistenie	13	1 003 113,50	1 829,71	1 004 943,21	928 637,24
525	Ostatné sociálne poistenie	14	35 476,11		35 476,11	31 793,96
527	Zákonné sociálne náklady	15	280 286,84	314,69	280 601,53	278 722,04
528	Ostatné sociálne náklady	16				
53	Dane a poplatky (r. 018 až r. 020)	17	48 209,51	374,55	48 584,06	47 131,40
531	Daň z motorových vozidiel	18		369,55	369,55	181,50
532	Daň z nehnuteľnosti	19	42 234,36		42 234,36	42 160,19
538	Ostatné dane a poplatky	20	5 975,15	5,00	5 980,15	4 789,71
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (r. 022 až r. 028)	21	45 543,99		45 543,99	45 843,95
541	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	22				
542	Predaný materiál	23				
544	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	24				
545	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	25	7,50		7,50	
546	Odpis pohľadávky	26				
548	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	27	45 182,47		45 182,47	42 806,55
549	Manká a škody	28	354,02		354,02	3 037,40
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia (r. 030 + r. 031 + r. 036 + r. 039)	29	3 573 433,61	538,77	3 573 972,38	3 645 495,46
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	30	3 573 433,61		3 573 433,61	3 549 490,72
	Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti (r. 032 až r. 035)	31		538,77	538,77	96 004,74
552	Tvorba zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti	32				
553	Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	33				
557	Tvorba zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	34		538,77	538,77	337,16
558	Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	35				95 667,58
	Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti (r. 037+ r. 038)	36				
554	Tvorba rezerv z finančnej činnosti	37				
559	Tvorba opravných položiek z finančnej činnosti	38				
555	Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	39				

Náklady

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	Číslo riadku	2016			2015
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
			1	2	3	
a	b	c	1	2	3	4
56	Finančné náklady (r. 041 až r. 048)	40	45,30		45,30	64,80
561	Predané cenné papiere a podiely	41				
562	Úroky	42				
563	Kurzové straty	43				
564	Náklady na precenenie cenných papierov	44				
566	Náklady na krátkodobý finančný majetok	45				
567	Náklady na derivátové operácie	46				
568	Ostatné finančné náklady	47	45,30		45,30	64,80
569	Manká a škody na finančnom majetku	48				
57	Mimoriadne náklady (r. 050 až r. 053)	49				
572	Škody	50				
574	Tvorba rezerv	51				
578	Ostatné mimoriadne náklady	52				
579	Tvorba opravných položiek	53				
58	Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov (r. 055 až r. 063)	54				
581	Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu do štátnych rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií	55				
582	Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu ostatným subjektom verejnej správy	56				
583	Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu subjektom mimo verejnej správy	57				
584	Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku do rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	58				
585	Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku ostatným subjektom verejnej správy	59				
586	Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku subjektom mimo verejnej správy	60				
587	Náklady na ostatné transfery	61				
588	Náklady z odvodu príjmov	62				
589	Náklady z budúceho odvodu príjmov	63				
	Účtové skupiny 50 - 58 súčet (r.001 + r.006 + r.011 + r.017 + r.021 + r.029 + r.040 + r.049 + r.054)	64	15 105 406,50	23 792,35	15 129 198,85	13 644 534,32

Výnosy

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia	Číslo riadku	2016			2015
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
			1	2	3	
a	b	c				4
60	Tržby za vlastné výkony a tovar (r. 066 až r. 068)	65	942 931,99	53 164,52	996 096,51	1 211 072,89
601	Tržby za vlastné výroby	66				1 393,30
602	Tržby z predaja služieb	67	942 931,99	53 164,52	996 096,51	1 209 679,59
604, 607	Tržby za tovar, Výnosy z nehnuteľnosti na predaj	68				
61	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (r. 070 až r. 073)	69				
611	Zmena stavu nedokončenej výroby	70				
612	Zmena stavu polotovarov	71				
613	Zmena stavu výrobkov	72				
614	Zmena stavu zvierat	73				
62	Aktivácia (r. 075 až r. 078)	74				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	75				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	76				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	77				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	78				
63	Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov (r. 080 až r. 082)	79				
631	Daňové a colné výnosy štátu	80				
632	Daňové výnosy samosprávy	81				
633	Výnosy z poplatkov	82				
64	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (r. 084 až r. 089)	83	22 582,05		22 582,05	114 641,60
641	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	84	125,00		125,00	
642	Tržby z predaja materiálu	85	85,33		85,33	747,24
644	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	86	265,86		265,86	1 588,94
645	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	87				
646	Výnosy z odpísaných pohľadávok	88				
648	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	89	22 105,86		22 105,86	112 305,42
65	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia (r. 091 + r. 096 +r. 099)	90				131,92
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti (r. 092 až r. 095)	91				131,92
652	Zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti	92				
653	Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	93				
657	Zúčtovanie zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	94				131,92
658	Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	95				
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z finančnej činnosti (r. 097 + r. 098)	96				
654	Zúčtovanie rezerv z finančnej činnosti	97				
659	Zúčtovanie opravných položiek z finančnej činnosti	98				
655	Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	99				
66	Finančné výnosy (r. 101 až r. 108)	100				
661	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	101				
662	Úroky	102				
663	Kurzové zisky	103				
664	Výnosy z precenenia cenných papierov	104				
665	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	105				
666	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	106				
667	Výnosy z derivátových operácií	107				

Výnosy

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia	Číslo riadku	2016			2015
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
668	Ostatné finančné výnosy	108				
67	Mimoriadne výnosy (r. 110 až r. 113)	109				
672	Náhrady škôd	110				
674	Zúčtovanie rezerv	111				
678	Ostatné mimoriadne výnosy	112				
679	Zúčtovanie opravných položiek	113				
68	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách (r. 115 až r. 123)	114				
681	Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu	115				
682	Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu	116				
683	Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov verejnej správy	117				
684	Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov verejnej správy	118				
685	Výnosy z bežných transferov od Európskej únie	119				
686	Výnosy z kapitálových transferov od Európskej únie	120				
687	Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	121				
688	Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	122				
689	Výnosy z odvodu rozpočtových príjmov	123				
69	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, vyšších územných celkoch a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom (r. 125 až r. 133)	124	13 584 912,82		13 584 912,82	12 696 698,24
691	Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	125	10 019 992,84		10 019 992,84	9 050 738,26
692	Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	126	3 556 261,51		3 556 261,51	3 639 168,59
693	Výnosy samosprávy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	127				
694	Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	128	8 500,31		8 500,31	6 633,23
695	Výnosy samosprávy z bežných transferov od Európskej únie	129				
696	Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od Európskych spoločenstiev	130				
697	Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	131				
698	Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	132	158,16		158,16	158,16
699	Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	133				
	Účtová trieda 6 súčet (r. 065 + r. 069 + r. 074 + r. 079 + r. 083 + r. 090 + r. 100 + r. 109 + r. 114 + r. 124)	134	14 550 426,86	53 164,52	14 603 591,38	14 022 544,65
	Výsledok hospodárenia pred zdanením (r. 134 mínus r. 064) (+/-)	135	-554 979,64	29 372,17	-525 607,47	378 010,33
591	Splatná daň z príjmov	136		6 461,88	6 461,88	8 345,55
595	Dodatočne platená daň z príjmov	137				
	Výsledok hospodárenia po zdanení r. 135 mínus (r. 136, r. 137) (+/-)	138	-554 979,64	22 910,29	-532 069,35	369 664,78

PRÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT 2017

Výkaz ziskov a strát

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2-01 (MF/21227/2014-31)

k 31.12.2017

Náklady

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	Číslo riadku	2017			2016
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
50	Spotrebované nákupy (r. 002 až r. 005)	1	2 768 919,27	10 169,02	2 779 088,29	2 547 263,82
501	Spotreba materiálu	2	2 628 319,10	7 759,61	2 636 078,71	2 376 036,87
502	Spotreba energie	3	140 600,17	2 409,41	143 009,58	171 226,95
503	Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok	4				
504, 507	Predaný tovar, Predaná nehnuteľnosť	5				
51	Služby (r. 007 až r. 010)	6	5 393 943,96	2 389,19	5 396 333,15	4 703 608,05
511	Opravy a udržiavanie	7	5 182 678,63	442,88	5 183 121,51	4 502 140,14
512	Cestovné	8	118,17		118,17	74,94
513	Náklady na reprezentáciu	9	1 286,04		1 286,04	908,33
518	Ostatné služby	10	209 861,12	1 946,31	211 807,43	200 484,64
52	Osobné náklady (r. 012 až r. 016)	11	4 470 595,57	5 516,65	4 476 112,22	4 210 181,25
521	Mzdové náklady	12	3 082 188,34	3 816,96	3 086 005,30	2 889 160,40
524	Zákonné sociálne poistenie	13	1 070 678,03	1 343,54	1 072 021,57	1 004 943,21
525	Ostatné sociálne poistenie	14	35 882,00		35 882,00	35 476,11
527	Zákonné sociálne náklady	15	281 847,20	356,15	282 203,35	280 601,53
528	Ostatné sociálne náklady	16				
53	Dane a poplatky (r. 018 až r. 020)	17	50 028,04	7 828,82	57 856,86	48 584,06
531	Daň z motorových vozidiel	18		7 828,82	7 828,82	369,55
532	Daň z nehnuteľnosti	19	42 233,17		42 233,17	42 234,36
538	Ostatné dane a poplatky	20	7 794,87		7 794,87	5 980,15
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (r. 022 až r. 028)	21	14 770,55		14 770,55	45 543,99
541	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	22				
542	Predaný materiál	23				
544	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	24	265,86		265,86	
545	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	25	1 809,30		1 809,30	7,50
546	Odpis pohľadávky	26				
548	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	27	12 262,12		12 262,12	45 182,47
549	Manká a škody	28	433,27		433,27	354,02
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia (r. 030 + r. 031 + r. 036 + r. 039)	29	3 534 650,01	735,54	3 535 385,55	3 573 972,38
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	30	3 448 952,54		3 448 952,54	3 573 433,61
	Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti (r. 032 až r. 035)	31	85 697,47	735,54	86 433,01	538,77
552	Tvorba zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti	32				
553	Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	33	85 697,47		85 697,47	
557	Tvorba zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	34		735,54	735,54	538,77
558	Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	35				
	Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti (r. 037+ r. 038)	36				
554	Tvorba rezerv z finančnej činnosti	37				
559	Tvorba opravných položiek z finančnej činnosti	38				
555	Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	39				

Náklady

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	Číslo riadku	2017			2016
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
56	Finančné náklady (r. 041 až r. 048)	40	41,01		41,01	45,30
561	Predané cenné papiere a podiely	41				
562	Úroky	42				
563	Kurzové straty	43				
564	Náklady na precenenie cenných papierov	44				
566	Náklady na krátkodobý finančný majetok	45				
567	Náklady na derivátové operácie	46				
568	Ostatné finančné náklady	47	41,01		41,01	45,30
569	Manká a škody na finančnom majetku	48				
57	Mimoriadne náklady (r. 050 až r. 053)	49				
572	Škody	50				
574	Tvorba rezerv	51				
578	Ostatné mimoriadne náklady	52				
579	Tvorba opravných položiek	53				
58	Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov (r. 055 až r. 063)	54				
581	Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu do štátnych rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií	55				
582	Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu ostatným subjektom verejnej správy	56				
583	Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu subjektom mimo verejnej správy	57				
584	Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku do rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	58				
585	Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku ostatným subjektom verejnej správy	59				
586	Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku subjektom mimo verejnej správy	60				
587	Náklady na ostatné transfery	61				
588	Náklady z odvodu príjmov	62				
589	Náklady z budúceho odvodu príjmov	63				
	Účtové skupiny 50 - 58 súčet (r.001 + r.006 + r.011 + r.017 + r.021 + r.029 + r.040 + r.049 + r.054)	64	16 232 948,41	26 639,22	16 259 587,63	15 129 198,85

Výnosy

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia	Číslo riadku	2017			2016
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
60	Tržby za vlastné výkony a tovar (r. 066 až r. 068)	65	1 070 627,91	53 825,13	1 124 453,04	996 096,51
601	Tržby za vlastné výrobky	66				
602	Tržby z predaja služieb	67	1 070 627,91	53 825,13	1 124 453,04	996 096,51
604, 607	Tržby za tovar, Výnosy z nehnuteľnosti na predaj	68				
61	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (r. 070 až r. 073)	69				
611	Zmena stavu nedokončenej výroby	70				
612	Zmena stavu polotovarov	71				
613	Zmena stavu výrobkov	72				
614	Zmena stavu zvierat	73				
62	Aktivácia (r. 075 až r. 078)	74				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	75				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	76				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	77				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	78				
63	Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov (r. 080 až r. 082)	79				
631	Daňové a colné výnosy štátu	80				
632	Daňové výnosy samosprávy	81				
633	Výnosy z poplatkov	82				
64	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (r. 084 až r. 089)	83	78 244,87		78 244,87	22 582,05
641	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	84	3 448,33		3 448,33	125,00
642	Tržby z predaja materiálu	85	6 259,26		6 259,26	85,33
644	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	86	12,90		12,90	265,86
645	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	87	5 793,15		5 793,15	
646	Výnosy z odpísaných pohľadávok	88				
648	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	89	62 731,23		62 731,23	22 105,86
65	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia (r. 091 + r. 096 + r. 099)	90	6 960,00	14,70	6 974,70	
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti (r. 092 až r. 095)	91	6 960,00	14,70	6 974,70	
652	Zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti	92				
653	Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	93				
657	Zúčtovanie zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	94		14,70	14,70	
658	Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	95	6 960,00		6 960,00	
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z finančnej činnosti (r. 097 + r. 098)	96				
654	Zúčtovanie rezerv z finančnej činnosti	97				
659	Zúčtovanie opravných položiek z finančnej činnosti	98				
655	Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	99				
66	Finančné výnosy (r. 101 až r. 106)	100				
661	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	101				
662	Úroky	102				
663	Kurzové zisky	103				
664	Výnosy z precenenia cenných papierov	104				
665	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	105				
666	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	106				
667	Výnosy z derivátových operácií	107				

Výnosy

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia	Číslo riadku	2017			2016
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
668	Ostatné finančné výnosy	108				
67	Mimoriadne výnosy (r. 110 až r. 113)	109				
672	Náhrady škôd	110				
674	Zúčtovanie rezerv	111				
678	Ostatné mimoriadne výnosy	112				
679	Zúčtovanie opravných položiek	113				
68	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách (r. 115 až r. 123)	114				
681	Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu	115				
682	Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu	116				
683	Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov verejnej správy	117				
684	Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov verejnej správy	118				
685	Výnosy z bežných transferov od Európskej únie	119				
686	Výnosy z kapitálových transferov od Európskej únie	120				
687	Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	121				
688	Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	122				
689	Výnosy z odvodu rozpočtových príjmov	123				
69	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, vyšších územných celkoch a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom (r. 125 až r. 133)	124	14 788 409,85		14 788 409,85	13 584 912,82
691	Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	125	11 402 133,18		11 402 133,18	10 019 992,84
692	Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	126	3 377 464,83		3 377 464,83	3 556 261,51
693	Výnosy samosprávy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	127				
694	Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	128	8 653,68		8 653,68	8 500,31
695	Výnosy samosprávy z bežných transferov od Európskej únie	129				
696	Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od Európskych spoločenstiev	130				
697	Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	131				
698	Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	132	158,16		158,16	158,16
699	Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	133				
	Účtová trieda 6 súčet (r. 065 + r. 069 + r. 074 + r. 079 + r. 083 + r. 090 + r. 100 + r. 109 + r. 114 + r. 124)	134	15 944 242,63	53 839,83	15 998 082,46	14 603 591,38
	Výsledok hospodárenia pred zdanením (r. 134 mínus r. 064) (+/-)	135	-288 705,78	27 200,61	-261 505,17	-525 607,47
591	Splatná daň z príjmov	136		5 712,13	5 712,13	6 461,88
595	Dodatčne platená daň z príjmov	137				
	Výsledok hospodárenia po zdanení r. 135 mínus (r. 136, r. 137) (+/-)	138	-288 705,78	21 488,48	-267 217,30	-532 069,35

PRÍLOHA P III: VÝKAZ ZISKOV A STRÁT 2018

Výkaz ziskov a strát

Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2-01 (MF/21227/2014-31)

k 31.12.2018

Náklady

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	Číslo riadku	2018			2017
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
50	Spotrebované nákupy (r. 002 až r. 005)	1	2 810 369,92	6 521,98	2 816 891,90	2 779 088,29
501	Spotreba materiálu	2	2 679 261,65	919,32	2 680 180,97	2 636 078,71
502	Spotreba energie	3	131 108,27	5 602,66	136 710,93	143 009,58
503	Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok	4				
504, 507	Predaný tovar, Predaná nehnuteľnosť	5				
51	Služby (r. 007 až r. 010)	6	7 268 369,57	670,61	7 269 040,18	5 396 333,15
511	Opravy a udržiavanie	7	6 876 034,48	23,12	6 876 057,60	5 183 121,51
512	Cestovné	8	745,62		745,62	118,17
513	Náklady na reprezentáciu	9	1 089,14		1 089,14	1 286,04
518	Ostatné služby	10	390 500,33	647,49	391 147,82	211 807,43
52	Osobné náklady (r. 012 až r. 016)	11	5 025 537,10	459,40	5 025 996,50	4 476 112,22
521	Mzdové náklady	12	3 443 729,17	315,87	3 444 045,04	3 086 005,30
524	Zákonné sociálne poistenie	13	1 198 457,74	111,20	1 198 568,94	1 072 021,57
525	Ostatné sociálne poistenie	14	38 852,04		38 852,04	35 882,00
527	Zákonné sociálne náklady	15	344 498,15	32,33	344 530,48	282 203,35
528	Ostatné sociálne náklady	16				
53	Dane a poplatky (r. 018 až r. 020)	17	50 900,65	1 234,20	52 134,85	57 856,86
531	Daň z motorových vozidiel	18		1 234,20	1 234,20	7 828,82
532	Daň z nehnuteľnosti	19	42 557,20		42 557,20	42 233,17
538	Ostatné dane a poplatky	20	8 343,45		8 343,45	7 794,87
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (r. 022 až r. 028)	21	17 738,90		17 738,90	14 770,55
541	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	22				
542	Predaný materiál	23				
544	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	24				265,86
545	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	25	597,10		597,10	1 809,30
546	Odpis pohľadávky	26	873,00		873,00	
548	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	27	16 198,91		16 198,91	12 262,12
549	Manká a škody	28	69,89		69,89	433,27
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia (r. 030 + r. 031 + r. 036 + r. 039)	29	2 799 872,14	190,50	2 800 062,64	3 535 385,55
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	30	2 683 681,05		2 683 681,05	3 448 952,54
	Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti (r. 032 až r. 035)	31	116 191,09	190,50	116 381,59	86 433,01
552	Tvorba zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti	32				
553	Tvorba ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	33	108 870,23		108 870,23	85 697,47
557	Tvorba zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	34		190,50	190,50	735,54
558	Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	35	7 320,86		7 320,86	
	Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti (r. 037 + r. 038)	36				
554	Tvorba rezerv z finančnej činnosti	37				
559	Tvorba opravných položiek z finančnej činnosti	38				
555	Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	39				

Náklady

Číslo účtu alebo skupiny	Náklady	Číslo riadku	2018			2017
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
56	Finančné náklady (r. 041 až r. 048)	40	44,57		44,57	41,01
561	Predané cenné papiere a podiely	41				
562	Úroky	42				
563	Kurzové straty	43	0,02		0,02	
564	Náklady na precenenie cenných papierov	44				
566	Náklady na krátkodobý finančný majetok	45				
567	Náklady na derivátové operácie	46				
568	Ostatné finančné náklady	47	44,55		44,55	41,01
569	Manká a škody na finančnom majetku	48				
57	Mimoriadne náklady (r. 050 až r. 053)	49				
572	Škody	50				
574	Tvorba rezerv	51				
578	Ostatné mimoriadne náklady	52				
579	Tvorba opravných položiek	53				
58	Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov (r. 055 až r. 063)	54				
581	Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu do štátnych rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií	55				
582	Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu ostatným subjektom verejnej správy	56				
583	Náklady na transfery zo štátneho rozpočtu subjektom mimo verejnej správy	57				
584	Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku do rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	58				
585	Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku ostatným subjektom verejnej správy	59				
586	Náklady na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku subjektom mimo verejnej správy	60				
587	Náklady na ostatné transfery	61				
588	Náklady z odvodu príjmov	62				
589	Náklady z budúceho odvodu príjmov	63				
	Účtové skupiny 50 - 58 súčet (r.001 + r.006 + r.011 + r.017 + r.021 + r.029 + r.040 + r.049 + r.054)	64	17 972 832,85	9 076,69	17 981 909,54	16 259 587,63

Výnosy

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia	Číslo riadku	2018			2017
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
60	Tržby za vlastné výkony a tovar (r. 066 až r. 068)	65	1 080 026,15	8 790,06	1 088 816,21	1 124 453,04
601	Tržby za vlastné výrobky	66				
602	Tržby z predaja služieb	67	1 080 026,15	8 790,06	1 088 816,21	1 124 453,04
604, 607	Tržby za tovar, Výnosy z nehnuteľnosti na predaj	68				
61	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (r. 070 až r. 073)	69				
611	Zmena stavu nedokončenej výroby	70				
612	Zmena stavu polotovarov	71				
613	Zmena stavu výrobkov	72				
614	Zmena stavu zvierat	73				
62	Aktivácia (r. 075 až r. 078)	74				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	75				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	76				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	77				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	78				
63	Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov (r. 080 až r. 082)	79				
631	Daňové a colné výnosy štátu	80				
632	Daňové výnosy samosprávy	81				
633	Výnosy z poplatkov	82				
64	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (r. 084 až r. 089)	83	57 883,62	20 097,18	77 980,80	78 244,87
641	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	84				3 448,33
642	Tržby z predaja materiálu	85	2 363,44		2 363,44	6 259,26
644	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	86				12,90
645	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	87				5 793,15
646	Výnosy z odpísaných pohľadávok	88				
648	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	89	55 520,18	20 097,18	75 617,36	62 731,23
65	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia (r. 091 + r. 096 + r. 099)	90	73 724,11		73 724,11	6 974,70
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti (r. 092 až r. 095)	91	73 724,11		73 724,11	6 974,70
652	Zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti	92				
653	Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	93	67 071,11		67 071,11	
657	Zúčtovanie zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	94				14,70
658	Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	95	6 653,00		6 653,00	6 960,00
	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z finančnej činnosti (r. 097 + r. 098)	96				
654	Zúčtovanie rezerv z finančnej činnosti	97				
659	Zúčtovanie opravných položiek z finančnej činnosti	98				
655	Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	99				
66	Finančné výnosy (r. 101 až r. 108)	100				
661	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	101				
662	Úroky	102				
663	Kurzové zisky	103				
664	Výnosy z precenenia cenných papierov	104				
665	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	105				
666	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	106				
667	Výnosy z derivátových operácií	107				

Výnosy

Číslo účtu alebo skupiny	Výnosy, daň z príjmov a výsledok hospodárenia	Číslo riadku	2018			2017
			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
668	Ostatné finančné výnosy	108				
67	Mimoriadne výnosy (r. 110 až r. 113)	109				
672	Náhrady škôd	110				
674	Zúčtovanie rezerv	111				
678	Ostatné mimoriadne výnosy	112				
679	Zúčtovanie opravných položiek	113				
68	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách (r. 115 až r. 123)	114				
681	Výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu	115				
682	Výnosy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu	116				
683	Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov verejnej správy	117				
684	Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov verejnej správy	118				
685	Výnosy z bežných transferov od Európskej únie	119				
686	Výnosy z kapitálových transferov od Európskej únie	120				
687	Výnosy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	121				
688	Výnosy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	122				
689	Výnosy z odvodu rozpočtových príjmov	123				
69	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, vyšších územných celkoch a v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom (r. 125 až r. 133)	124	16 805 302,79		16 805 302,79	14 788 409,85
691	Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	125	14 175 429,40		14 175 429,40	11 402 133,18
692	Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách zriadených obcou alebo vyšším územným celkom	126	2 621 061,55		2 621 061,55	3 377 464,83
693	Výnosy samosprávy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	127				
694	Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy	128	8 653,68		8 653,68	8 653,68
695	Výnosy samosprávy z bežných transferov od Európskej únie	129				
696	Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od Európskych spoločenstiev	130				
697	Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	131				
698	Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	132	158,16		158,16	158,16
699	Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	133				
	Účtová trieda 6 súčet (r. 065 + r. 069 + r. 074 + r. 079 + r. 083 + r. 090 + r. 100 + r. 109 + r. 114 + r. 124)	134	18 016 936,67	28 887,24	18 045 823,91	15 998 082,46
	Výsledok hospodárenia pred zdanením (r. 134 mínus r. 064) (+/-)	135	44 103,82	19 810,55	63 914,37	-261 505,17
591	Splatná daň z príjmov	136	496,32	4 160,22	4 656,54	5 712,13
595	Dodatčne platená daň z príjmov	137	1 515,65		1 515,65	
	Výsledok hospodárenia po zdanení r. 135 mínus (r. 136, r. 137) (+/-)	138	42 091,85	15 650,33	57 742,18	-267 217,30

PRÍLOHA P IV: KALKULAČNÝ LIST SPRÁVY CIEST TSK

Kalkulačný list							
Položka: Zvislé dopravné značenie (ZDZ) - zriadenie							
Výkon v MJ: 5ks							
Spotreba materiálu:							
Doklad	Dátum	Sklad	Názov materiálu	Množstvo	Jednotková cena	Spolu	
60Z	28.02.	2060	Cement - 25 kg	3 bal	1,99	5,97	
10Z	28.02.	2010	Štrk - 0/22	0,3 m ³	25,2	7,56	
70Z	28.02.	2070	Z3a 100x500	1 ks	50	50	
70Z	28.02.	2070	Rúra 60/2 mm	16,5 m	6,8	112,2	
70Z	28.02.	2070	Úpinka 60 mm	32 ks	4	128	
70Z	28.02.	2070	Hlavná cesta	3 ks	40	120	
70Z	28.02.	2070	Prikázaný smer	1 ks	48	48	
Spotreba materiálu						471,73 €	
PHM - vozidlá:							
Doklad	Dátum	EČ vozidla	Množstvo	JC za MJ	JC PHM	norma	Spolu
2053	04.02.	PB-555-XX	8 km	0,18	1,04	0,17	1,44
2078	04.02.	PB-555-XX	10 km	0,18	1,03	0,17	1,70
2062	13.02.	PB-999-ZZ	35 km	0,17	1,01	0,17	5,95
Spotreba PHM vozidlá						9,09 €	
PHM - mechanizmy							
Doklad	Dátum	EČ vozidla	Množstvo	JC za MJ	JC PHM	norma	Spolu
2063	13.02.	PB-555-XX	1 mth	3,34	1,11	3	3,34
PHM - mechanizmy						3,34 €	
Spotreba PHM spolu						12,43 €	
Ostatné priame náklady na vozidlá a stroje (OPN) :					136%	16,90 €	
Mzdové náklady							
Osob. číslo	MJ	Množstvo	Jednotková cena	Spolu			
1010	hod	3	6,29	18,87			
1020	hod	3	6,29	18,87			

1030	hod	6,5	6,29	40,89
1040	hod	3	6,29	18,87
1050	hod	6,5	6,29	40,89
1060	hod	5,5	6,29	34,60

Mzdové náklady celkom **172,98 €**

Priame náklady spolu: 674,04 €

Náklady bez spotreby materiálu 202,31 €

Réžia 46% **93,06 €**

Náklady celkom na 5 ks **767,10 €**

Kalkulovaná cena na 1 ks bez DPH 153,42 €

DPH 20% **30,68 €**

Cena s DPH 184,10 €